

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
212.

Telephone No. 2544.

31224

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ చవితి

సంచిక ౫౮
No 58

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

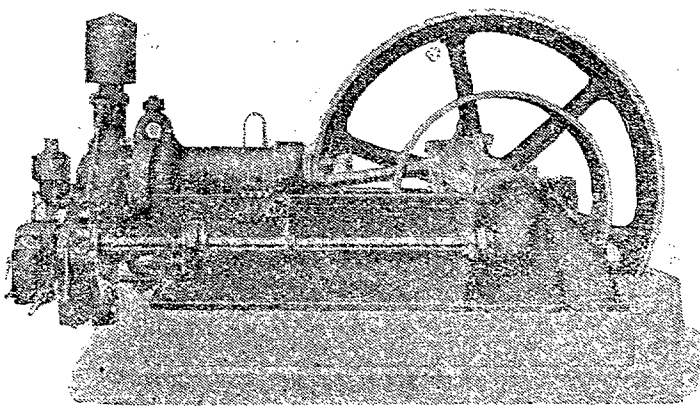
అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు
లేక

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

“రాబ్బిన్”

కోల్డు
స్టర్టింగ్

క్రాడా
యిలు
యింజను

బలముగల స్టార్టింగ్ యింజను. నిమగ్నములోపల (వేడిచేయవలసిన లేకుండానే) స్టార్టింగ్ను. క్రాడా యి
లు బహుత్కృత-వగాకాలును. ఎంతకాలమైనను ఆరుగురు, విరుగురు, మరమ్మతులు లేక తృప్తికరముగా పనిచేయును.
పదిమొదలు 60 హార్సపవరులవరకు యింజనులు స్టాక్లోయుండును. స్పేర్ పార్ట్స్లు చౌకీ స్టాక్లో దొరకును.

మరిన్ని. (1) “రాబ్బిన్” రెండుచక్రముల కోల్డుస్టార్టింగ్ యింజనులు (2) కెమిడీల్ యింజనులు ఆవులకు వేరిం
గు స్టార్టింగ్ను డబుల్ ఫ్లేవీలు స్టార్టింగ్ను (3) గాస్ యింజనులన్నీ దొరకును. గరలకున్న, కేటాగనకున్న వ్రాయుదు.

నిజమైన హార్సపవరులకొరకు మేకరులనర్పిస్తే తప్పునడచుదు. మెద్రాసులో అచ్చువేయించు బొమ్మల
కాకితములు నమ్మనుదు. ఏజెంట్లు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు; బెజవాడ, (ఇండియా)

మెద్రాసు ఆఫీసు; 7, సెకండులైనుబీచి, మదరాసు.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక క్రొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్సూల్స్ ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల పావులందు; యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును

(ప్రాప్తికర్త కావలసినవాడు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.)

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు శిమందులను

జ్ఞానక ముంచుకొనుడు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమృత్యుల
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. శిష్టరచయన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మౌల్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ తయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కు-వాదగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

కీర్తి శేషులైన రావుబహద్దూరు కంద కూరి

వీరేశలింగంపంతులుగారి

గ్రంథములు

ప్రహసనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృతి నాటక
ములు, వచనప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వాంధకపులు, కాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటిలాగనకు వ్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,

పాడ్మావర్, కీరేశలింగం మైసూరు-లు, రాజమండ్రి.

కోశాధిపతి.

లాల్ బాజీనిధి	31-5-29 వరకు నగదుసమూహము	ఇంకను విక్రయింపబడని నగదు	వచ్చినబిల్లుల ప్రకారము
	మొత్తము	ఉబ్బాముజీబిరీదు	జరిగిన ఖర్చు
277-0-0	28,436-14-10		898-7-6
59-0-0			
50-0-0	28,364-15-6		1684-10-0
బాణ్ణీనిధి			
184-0-0	47,808-9-5½		1507-8-0
591-0-3	48,827-9-1		512-8-0
	13,445-14-5	700-0-0	బిల్లు లింకను రాలేదు.
1063-1-0	44,583-11-4½	2500-0-0	994-18-6
712-0-0	27,928-13-4	200-0-0	బిల్లు లింకను రాలేదు.
	7,536-13-0		
	4,579-4-10		
	5,836-10-2		
	5,818-8-11	100-0-0	
	1,591-2-9		
	10,018-8-10	50-0-0	
	182-1-9		
2986-1-3	2,64,399-10-3	3550-0-0	5597-12-0

బడెను. మొత్తము వసూలులో వ్యయము 100 కి 5 వంతులకంటె మించలేదు. 319 గ్రామములలోని ప్రజలలో అధికముగ రాజకీయ పరిజ్ఞానమును కలిగించుటకు జరిగిన యాసంచారము కొరకు యీ మాత్రము వ్యయము గుట సముచితమేయగును. వసూలైన మొత్తములు మిక్కిలి హెచ్చుగా సంపాదన గూడ మోటారుబండ్లను బాదుగలను హెచ్చుగా చెల్లించును ఒకస్థలమునుండి మరియొకస్థలమునకు పరుగులిమటకు మాకు శక్తిలేదు ప్రయాణ్యములను గూర్చిన ఒక బిల్లును సేనిడివరకే ఎంగుయిండియాలో వూర్తిగా ప్రకటించి యుంటినిగాన, దానిని చూచినచో వివరములు తెలియగలవు. ఆ వ్యయములను యింకను తగ్గించుట కవకాశములేక పోలేదు. కాని, యిదివరకు జరిగిన అన్ని ప్రయాణముల కంటెను గూడ యీ ప్రయాణమునందు వ్యయము చాల తగ్గింప

బడినపుడు సేనిట్లు గ్రాములు కొరవ్యముగానే తోపించుచును. కాని ఈమాత్రపు సంస్కరణముతోనే సంపూర్ణ నొందుట వాడిగాదు ఇట్టి అల్పసంకల్పములను అభివృద్ధికి నిరోధమును క్రమముగ ప్రసంగమును నిగ్రహమును గూడ కలుగును. క్రమముగా వృద్ధిపొందుట తాజెలవడకచాలించుముగానే యుండుటగాని కలిగిన అభివృద్ధి క్షీణించుట లేదు. పరుగులెకడువేగముగానే జరుగును ఆంధ్రదేశమునందలి వ్యాయములకంటె నిడుగు హెచ్చుగా వ్యయమునకు గూడ దనుమాలు నిజమేగాని, అంతకంటెనుగూడ వ్యయములను తగ్గించుటకు ప్రయత్నము చేయవలసియుండును. ప్రజలు దేశముకొక కొరవైన భవము పరమపవిత్ర మైనదని దేశేవమలందరనుగూడ గౌరవించుటగాన, ఈ వ్యయము లింకను తగ్గగలవు ఆగోష్ఠి ప్రాంతీయులు దీనిని గమనింతురుగాక! (మొక గాంధీ-ఎంగుయిండియా. 10-6-29.)

ఆంధ్రరత్న జయంతి

పాతగుంటూరు, 10-6-29:— ఈరోజున సాయంత్రము గుమారు 4 గంటలకు ఈ పురమున స్థాపించబడిన ఆంధ్రరత్న దుర్గరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి స్మారక పురస్కారమునందు సభాసమావేశమైనది. ఈ పురస్కారము పురపాలకులచేత, ఇతరులను, గుమారు 200 మంది విచ్చేసిరి ఈ పురస్కారము సెక్రటరీయను, చదువరులు కొంగరుకు కి|| కే|| గోపాలకృష్ణయ్యగారి జీవితమునుగురించి ఘట్టముగా చెప్పిరి. సభ్యులందరను, ఈ పురస్కారమువృద్ధిని, గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఆత్మకాంతిని గోరుచు సభ ముగించిరి.

పురపాలకులచేత.

కిడాంబి అనంతాచార్యులు,
పాతగుంటూరు, గుంటూరు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

20 వ తేదీని సమావేశము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క సాధారణసమావేశము ఈనెల 20 వ తేదీని రామచంద్రపురం తాలూకాలోని చోడవరము గ్రామములో మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు జరుగును. సభ్యులందరు తప్పక విచ్చేయవలసిగా ప్రకటించబడుచున్నది.

- (1) అభిలఖారతి కాంగ్రెస్ సంఘమువారు బొంబాయి చేసిన తీర్మానములు
- (2) వినోదప్రసంగ బహిష్కారప్రచారము
- (3) ఇతరవిషయములు.

కళా వెంకట్రావు,
కార్యదర్శి, తూ|| గో|| జి|| కాంగ్రెస్||

బాలసుధ (రిజిస్టర్డు)

మద్రాసు, నరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు వాడబడి అమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మతము. సీతా 1 కి రు. 1-0-0. 185

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

ఎం. అంజ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వే పనివాండ్ర సంఘము

వై సంఘముయొక్క బెజవాడ శాఖ వారి యాజమాన్యముక్రింద బ్రెంటులలో ఈనెల 12 వ తేదీ బృహదాం సాయంత్రము 6 గంటలకు జనరల్ మీటింగు జరుగును. మన యూనియన్ ప్రెసిడెంటుగా రగు వి. వి. గిరిగారు ఈసందర్భమున ఏప్రిలు 4 వ తేదీనాడు సిమ్లాలో గవర్నమెంటు వారి ఎడ్రస్ వెల్లె అభిలఖారతి రైల్వే పనివాండ్ర డిప్యూటీమను గూర్చియు మన మిషనును చేయవలసిన పనులు గూర్చియు ఉపన్యసించురు.

రైల్వే పనివాండ్రు తప్పక దయచేయవలసిన పనులు గూర్చియు ఉపన్యసించురు.

బిట్రగుంట, } టి. వి. రావు, బాం. అజ్. లా,
10-6-29. } వైస్ ప్రెసిడెంటు, బెజవాడశాఖ.

ఆర్యవైశ్యమహాసభల అధ్యక్షసూచన

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రైల్వేపురమున జూన్ 28-29-30 తేదీలందు జరుగబోవు ఆర్యవైశ్యమహాసభల అధ్యక్షుల నిర్ణయమును గురించి, వైశ్యమహాసభయల అభిప్రాయముల దెలుపాలయినను ఆహ్వానసంఘమువారి కోరికపై, కర్నూలుజిల్లా ప్రేస్ వారపుటేట గ్రామమున ఆర్యవైశ్య శైలరు 5-6-29 తేదీని శ్రీ వాసవీగ్రంథ నిలయమునందలి శ్రీ కాళంగి వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షింపకరింద సమావేశమై చేసిన తీర్మానము.

తీర్మానము

“15 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభకు గుంటూరు పట్టణము లును, సంఘసేవా ధురంధరులును, దానశీలురునగు బ్ర. మద్ది వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారినిన్ని, 4 వ ఆర్యవైశ్యయుగజన మహాసభకు ఏలూరు పట్టణములును, కార్యసూరులునగు శ్రీ జవ్వాజి అప్పారావునప్త గారినిన్ని, 8 వ ఆర్యవైశ్యమహాసభకు గుంటూరు పట్టణమునందు, సద్గుణవతియు, భక్తిరసా మృతాది గ్రంథ కర్త్రీయనగు శ్రీ చీమగుర్తి సత్యవతిదేవి గారినిన్ని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని ఏకనృహాసభల దిగ్విజయముగా జరుప ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రార్థింపబడుచున్నారు.

జవ్వాజి సుబ్బారాయ గుప్తసిద్ధాంతి

శ్రీవాసవీగ్రంథనిలయధ్యక్షులు

వృత్తాంతలేఖలు

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో కాంగ్రెస్ సంస్థలు

తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ అధ్యక్షులగు వెన్నేటి వీ. సత్యనారాయణగారు, కార్యదర్శులగు కళా వెంకట్రావు, మల్లిపూడి పల్లం రాజగారు, ఈ దిగువ విజ్ఞాపన చేయుచున్నారు.

ఈ మధ్య బొంబాయిలో సమావేశమైన అభిలఖారతి కాంగ్రెస్ సంఘమువారు దేశములోనున్న కాంగ్రెస్ సంస్థలను కాంగ్రెస్ సభ్యులను కాంగ్రెస్ సంఘముల సభ్యులను చేయవలసినదనిన్ని కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చవలసిన దనిన్ని ప్రబోధించియున్నారు. మన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘము వారు కాంగ్రెస్ సభ్యులను వెంటనే చేర్చి సభ్యుల జాబితాలను 15 వ జూలైలోపున రాష్ట్రసంఘ కార్యాలయమునకు పంప వలసినదని ఆజ్ఞాపించినారు.

ఈ మధ్య ఆంధ్రదేశములో గాంధీ మహాత్ముడు చేసిన పర్యటనలలో ఇతర జిల్లాలను మన తూర్పు గోదావరిజిల్లా ఎంతవఱకు తీసికొంటామో అన విధి నిర్వహించునటుల ఎంతయు ప్రయత్నింపవలసియున్నది.

అందులకు సూజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క కృతజ్ఞతాభివందనములు, మహాత్ముని పర్యటనము జరుగవలయు చేయుటకు సహాయపడినవారందరకు దండవలసియున్నది. మహాత్ముని యెడల గల గౌరవములను, కాంగ్రెస్ సంస్థయెడల గల గౌరవములను, మన జిల్లాలోని కాంగ్రెస్ వారు లందరు శక్తివంతులై ఏకాగ్రతతో పనిచేయుట ఎంతయు సుభదాయకము. ఈ సందర్భములో మన జిల్లా నాయకులగు శ్రీయుతి బులుసు సాంబమూర్తిగారు మన మధ్య లేనందులకు మేమెంతయు వగచుచున్నాము. సాంబమూర్తిగారు మన జిల్లాలో మహాత్ములవారి పర్యటన సందర్భములో మన్నయెడల వారి సలహా క్రింద ను నాయకత్వము క్రిందను ఇంకను ఎక్కువ సంతోషముగా మన మందరము యెంతయు చేయగలిగియుండుము. కాని మన నాయకులగు సాంబమూర్తిగారు జైలులో ఉన్నందున మన యొక్క ఉత్సాహము ఇనుమంతులైన ధర్మ పోరులయేగాక ఎక్కువగా ఉత్సాహముతో మనమందరము మన విద్యుక్తములను గుర్తించి ఏకమనస్కులమై ఏకాభిప్రాయముతో పనిచేయగలిగితిమి.

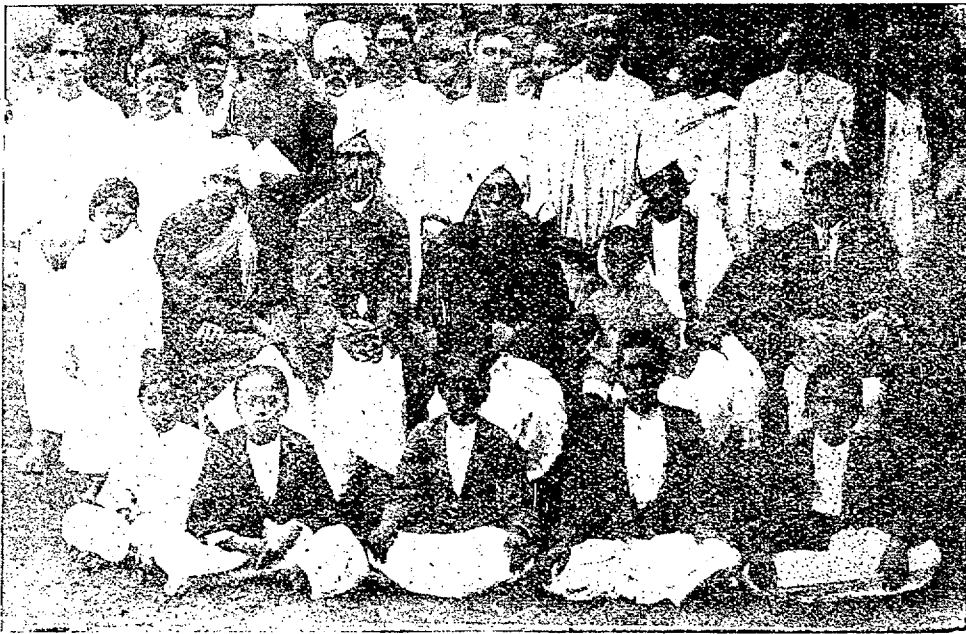
మనదేశము మహాసంద్విగానస్థలో నున్నది. రాబోవు మహాసంరంభము అన్ని విధముల ఎక్కువ భీకరముగ నుండును. ఆ సంరంభమునకు దేశము తయారుగావలసియున్నది. అందులకు కాంగ్రెస్ సంస్థలన్నియు ప్రస్తుత పీఠికను హెచ్చుగా ప్రతినిధులను చేర్చుకొని బాగుగా కృషి చేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారిలో మనము చేయబోవు శాంతిసంరంభముయొక్క జయోపజయములు మన కాంగ్రెస్ సంస్థలయొక్క బలము మీదను, క్రమశిక్షామీచు ఆధారపడి యున్నందున కెట్టి సందయము లేదు.

కాబట్టి ప్రతి కాంగ్రెస్ సభ్యుడును ప్రజాసాక్షి మి క స ం స్థ ల లో ను న్న ప్రతి కాంగ్రెస్ ప్రతినిధియు ప్రతి కాంగ్రెస్ యభివానియు కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుభారము తన విద్యుక్తధర్మముగా గుర్తించి అభిలఖారతి కాంగ్రెస్ సంఘమువారు బొంబాయిలో చేసిన తీర్మానములు అమలులో తెచ్చుటకు సహాయపడవలెనని మేము విజ్ఞాపన చేయుచున్నాము.

మనకొరకు బ్రిటిషు జైలులోనున్న మన నాయకులగు సాంబమూర్తిగారికి మన జిల్లాలోని ప్రతి గ్రామములోను కాంగ్రెస్ సంస్థలు స్థాపితమై పనిచేయుచున్నదని వినుటకు నెక్కువ సంతోషవార్త వేరొకటుండదోదు.

తూర్పుగోదావరి } వెన్నేటి. సత్యనారాయణ
జిల్లా సంఘము } అధ్యక్షుడు
8-6-1929 } కళా వెంకట్రావు,
మల్లిపూడి పల్లంరాజు,
కార్యదర్శులు.

రాయలసీమ రెడ్డిమహాజనసభ, కొండకమర్ల

సాంఘికసమావేశసందర్భమునఁ దీయబడినది

కూర్చున్నవారిలో కడిమండి ఎడమకు:— నీరిపి ఆంజనేయులుగారు, 2 మాచిరెడ్డి వేంకటస్వామిరెడ్డిగారు, 3 చింతల శివరావురెడ్డి వర్మగారు (అధ్యక్షులు), 4 మరుమల వేంకటరెడ్డిగారు (ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు), 5 డాక్టర్ బి. సామ్యయ్యగారు. ఛాయాగ్రాహకులు:— టి. రంగప్పగారు.

తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టినపుడు తీయబడిన ఛాయాచిత్రము.

ఛాయాగ్రాహకులు - టి. రంగప్పగారు

బి. ధర్మసింగుగారు

రెడ్డిమహాజనసభ కార్యకర్తలు

విరు మేత్రియకులుజులు. కదిరివాస్తవ్యులు. పండితభక్తిరత్నరులు, సంఘసేవానిరతులు. సాత్వికశాకాహారులు. మద్యపానమాంసభక్షణనిషేధబోధకులు. కేవల సనాతనధర్మావలంబకులు.

తలసాని వేంకటరెడ్డిగారు

రాయలసీమ రెడ్డిమహాజనసభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

విరు రెడ్డి (కాపు)కులుజులు. కురుమాలవాస్తవ్యులు. గొప్పభూస్వాములు. ఆదిమాంధ్రులయొక నిరుపమవాత్సల్యము గల్గి వారి కొక నివేశమును జలాధారమును, షాకశాను నిర్మించియిచ్చిన యుదాగ్రయులు.

రాయలసీమ రెడ్డిమహాజనసభ

కొండకమర్ల (అనంతపురము) 26-5-29

పాకాలనుండి ధర్మచరమనకువెళ్లెడి ప్యాపెంజరు బండిలో నీనెల 24 వ తేదీ యువయ మాటుగంటలవేళ సభాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్మగారు వారియనుచర వర్గముతో కదిరిస్టేషనులో దిగిరి. ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులగు శ్రీమాన్ వేంకటస్వామి రెడ్డిగారు తమ మిత్రమండలితో సతిధులను సత్కారపూర్వముగ కదిరిలోని విడిదికి గొనిపోయిరి.

అధ్యక్షులును మండలాంతరముల నుండి వచ్చి రెడ్డిసోదరులును తదితరులునుజేరి, మరబండ్లలో నాటి సాయంకాలము కదిరికి పదునాల్గుమైళ్ల దూరముననుండు కొండకమర్ల పురము చేరిరి. వివిధవిధ వాద్యములను మెలయ తారముఖ్యు లాగం తక్షలను బురమునందలి విడిదియందు ప్రవేశపఱచిరి.

జోరికి తూర్పుననుండు వేమనవనములోని వేమనగుడికి ముందుభాగమున నిర్మింపబడియుండిన పందిరిలో, నీనెల 25 వ-తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు రెడ్డి మహాజనసభ సంఘసంగ్రహసభ జరిగినది. పురప్రముఖులును రెడ్డినాయకులును గ్రామాంతర జనులును రహదారిమైదుమందల సంఖ్యకుబై ఖడి సభ సలకరించియుండిరి. మద్యపానము, మాంసభక్షణము, బాల్య వివాహములు, నిర్బంధవైధవ్యము మున్నగునానివలన చెడుగు లగుగార్చి మ-రా-రా-శ్రీ మా. వేంకటస్వామిరెడ్డి, చింతలపర్తి నాగిరెడ్డి, రామానుజులుసెట్టి నీరిపి ఆంజనేయులు మున్నగువారలు పండిత పామరజన రంజకముగ నుపన్యసించిరి.

మరుసటిదిన ముదయము 9-30 గంటలకు మరల సభ సమావేశ మయ్యెను. భగవద్ప్రార్థనా వంతర మధ్యక్షు జగ్రాసనము నధిష్టించెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు స్వాగతపత్ర మధ్యక్షునకు సమర్పించెను. తరువాత నధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. ఛాయాగ్రహణకార్యము నడచినది. నలువురు రెడ్డిబాలకులు, రెడ్డికుల ప్రబోధ గాన మొనర్చిరి.

మరల సాయంకాలము 3 గంటలకు మహాజనసభ వైపం దిలియందే సమావేశ మయ్యెను. సభ్యులసంఖ్య మైదుమందలకు మించియుండినది. ఆంధ్ర గ్రంథావళికభారము వహించి తమ భాషాభిమానమును గవలఱచిన శ్రీ కురుమాలా వేంకటరెడ్డిగారిని ప్రశంసించుచు గౌండలు మాటాడిరి. అనంతరము తీర్మానము లారంభమునొండెను. ముఖ్యతీర్మానము లన్నియు గావించబడినవి. అందు జెక్కండ్రు సభ్యు లత్యుత్సాహముతో బాల్కానిరి. విజితూర్వాసా తీర్మానవిషయమున నాక్షేపణలు పాచ్చెను. వాయల్పాడు పురమునుండి విచ్చేసియుండిన శ్రీ రామానుజులు సెట్టిగారు వాని కన్నింటికి సమాధాన మొసంగుచు జవరంజకముగ నుపన్యసించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు సభముగి సెను. విమూల భోజనానంతరము 10 గంటలకు కదిల వాస్తవ్యులగు శ్రీపార్థము నాగప్పగారు సుస్వరాత్మకముగను మునునోజ్జముగను ప్రహ్వబాయి చరిత్రమును హరికథా రూపమున మనస్థాపించిరి. 27 వ తేదీ సాయంకాలము చెన్న కేళవాలుమున జరిగిన యాంధ్రగ్రంథాలయ సభలో నిందు స్థాపింపబోవు 'అర్యభాషానిలయము' నకు తమయొద్దనున్న మాడుమందల గ్రంథము లొసగునట్లు శ్రీ కురుమాల వేంకటరెడ్డిగారు వాగ్దానము చేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

* * *
చిత్తూరుజిల్లా వాయల్పాడు పురవాస్తవ్యులగు చింతల రఘునాథరెడ్డివర్మగారి యధ్యక్షోపన్యాసము:—

3. ఎటుక-గతసంవత్సరము సంవ్యాసపురముందు జరిగిన యాంధ్రమహాజనసభలో, వెనుక దత్తమండలములని శేరొంది యుండిన నాల్గుజిల్లాల సమాహమునకు, 'రాయలసీమ' యను నామకరణముచేసి, 'దత్త' శబ్దమునుండి యా మండలములను బోలగొనిచివారు. చిత్తూరుసహితము రాయలసీమలోని దనుట చే, ఆమండలమునకు జేరిన సేను మీవాదన. రాయలసీమ ను నామకరణ మేర్పడినవరకు నిందు రెడ్డిమహాజనసభ జరుగుటలో నిడియేమొదలు. ప్రప్రథమమున వీనిని జగిసిన యాయ సంతపురమండలమువారు ప్రశంసార్థులు. కార్యనిర్వాహకుడగు శ్రీ వేంకటస్వామిరెడ్డి యుత్సాహప్రియుడనియు, అహింసా ధర్మప్రచార తత్పరుడనియు, నేనెఱుంగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ కురుమాల టి. వేంకటరెడ్డిగారిని శానితము: దోకప్పుడు ధర్మచరమన నాదిమాంధ్రమహాజనసభ సందర్భమునఁ జూచియున్నాను. వీరు పంచములయొక నెక్కుడుగఁ గరుణపూ నునారనియు, ఆంధ్రభాషాభిమానులనియు, ఆభాషయంతట రాయలసీమ (విద్యానగర) చరిత్రగ్రంథము పోషకులనియు విని,

మిక్కిలి సంపదించినాడను. ఇట్టియుదాహరణలు సర్వములలో వనించినను, మహాసభలనుగూర్చి పాటుపడుచుండుట, నగరవాసులకుగూడ నాచర్యప్రాయమగునగునది. ఈ యాచర్యసంఘము ధ్యక్షులు, శ్రీ వేంకటరెడ్డిగారు తనస్వాగతోపన్యాసమున నన్ను కొనియాడి మాటాడిరి. అది వారికి నాయోడంగల సీతివిశ్వాసములను వెల్లడించుననేకాని వేఱుకాదు. నా యహింసాప్రచార కైంకర్యములను గూర్చియు, నా శిష్యులందరినిగుఱించియు, నాచర్యసంఘమువారు కృతజ్ఞప్రశ్నముచేసిరి. నా యాదేశములను దమవంటి యింగితజ్ఞులు మన్నించి యాచర్యమునఁ జూపినపుడే నాప్రయత్నము సార్థకము కాగలదనిమాత్రము విన్నవించువాడను.

రాయలసీమలో విద్యావంతుల నేకులుండినను, ఈ గొప్పసభకు నన్ను అధ్యక్షునిగ నాహ్వానించియాదరించిన కార్యకర్తలయొడలను, నాచర్యసంఘమువారియొడలను, నేనెంతయుఁ గృతజ్ఞుడనయియున్నాడను.

2. సంఘజీవనము: సంస్కరణ. ఒకప్పుడు బలదర్పముల యందేమి రాజ్యపరిపాలనా చాతుర్యముననేమి మహోత్సాహము దళింపఁగోరినది, నిష్కలంకమున కీర్తినివహించియుండిన మనరెడ్డి (కాపు) సంఘజీవనమును తొల్లింటి జేజును గోల్పడి, హిన దళ ననుభవించుచున్నది. మనసంఘ మేదేవిషయములలో నవనతి నిబంధియున్నదో, యాసంగతులందు దిక్పద్యముగ నూహించెదము. వానినుండి తొలగి సంఘమును సంస్కరించి దానిని గృహంపలసిన బాధ్యత మనయందఁ జాలగలదు.

3. అహింస- దంతియడుగులో జంతువుల పాదములెల్ల నిముడునట్లు సమస్తదర్పములు నహింసాధర్మమున లీనమగుచున్నవని, పెద్దలు నుడివియున్నారు. కావున నీయహింసా ప్రచారము ప్రపంచమునఁ బ్రతిజాతికిని బ్రతివ్యక్తికిని నత్యంతావశ్యకమైనది. అందునకు కాపుకుల జాలు దయావంతముగ తమ యుదాగకాతికేయముచే దానికి బ్రోదించెయ్యవారు. కాపు అన రక్షకుడని యర్థము. తన్నాశ్రయించిన ప్రతి జంతువును సంరక్షించి, యది పొందదగిన జీవిత సుఖము బరిపూర్తిగ దానికిఁ గల్గించుట యీ రక్షకుని ముఖ్యవిధి. అట్లుగాక తానే వానిని భక్షింప బూనుకొనినచో, కంచెయే చేసు మేసినట్లుగాదా. పశుతతి మనకుఁ బ్రాణస్పృశము. దానినుండి మనకు గల యుపకృతి ఎల్ల నాతీతము. ఉపకార కారకముగ జీవకోటి కపకారము సల్పుట మనుష్య ధర్మమా. శత్రువులు జీవిత సుఖము ననుభవించువలసిన శ్రీ లోకమున కొందఱు యువకులు వితంతువులైనపుడు, వారిని జన్మాంతరము నటకు నిర్బంధ వైధ్యమునకు గుఱించెయ్యటయు నొకవిధముగ హింసయే ఇందుచే విచారదోషము మోచును. ధర్మభావ్యులు పెరుగును. శ్రీ హింసలు సంఘటించును. కాన నిట్టి ధర్మకర్మములను దొలగించుటకై వితంతువులలో నిష్టమున్నవారికి బునర్వివాహము గావించుట యుచితము. ఈ కారణములచే నేను రమారమి యేబదిమంది యనాధ యువకులకు పెండ్లిండ్లు చేసినాడను. పురుషులకు లేని యీ పెండ్లి వివాహసంబంధమునాటంకము శ్రీల కేల దాపురించినదో తెలియరాదు. మహావృద్ధియై ప్రసవములలో నీ నిర్బంధము లేనేలేదుకదా. మఱియు మానవకోటిలో సమానబాధ్యత నందదగిన యొక తెగవారిని, హింసకులాలని దూరము ద్రోలుట, వేఱొక విధముగ హింస యగుచున్నది. ఇట్టి నూతనశిక్షణలన్ని గ్రహించి పోషకకర్మమునకు తెందిన మనము పంచముల విద్యాబుద్ధులగుచ్చి ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించి, వారి మాతృమయ దుశ్చింతలను, యంటు దోషము మాని, సర్వవిధముల హింసాప్రవృత్తులనుండి దూరముగఁ దొలగింప యత్నముని, మనవిచేయుచున్నాడను.

మద్యపానము—భారత ప్రపంచమును బానిసత్వమునకు నుదార్పింపఁగల ముగ్ధులను గుఱించిన మహాభూతములలో మద్యపాన విశాద మగ్రస్థానము వహించియున్నది. ఈ దురభ్యాస కారణమునఁ బరేష్ట క్రిందటికంటె నేడు మనసంఘ మెంతటి దీనావస్థలోఁ గుందుచుండునదియు, విజృంభనవారు గ్రహించుచుండకపోలేదు. త్రాగుడుచే నెన్ని వ్యాజ్యములు మోచుచుండునదియు, నెన్ని కుటుంబములు మాలుచుండునదియు, మన మనుదయము గమనించుచునే యున్నారము. మద్యపాన కర్మము హేతుమైనదియు, నది పంచ మహాపాతకములలో నొకటియనియుఁ దెలిసియున్నను జన సంతతినుండి యాపికాచమును బాఁగఁద్రోలకుండుట యంతమాత్రము సమీచిన భర్తృము కాఁజాలదు. త్రాగుడు మోచుచుండుటచే, బట్టిపారాయముల పరిమితి మీటుచున్నది. శేరిలింగంపల్లి (కాపుల)లోఁ జెక్కండ్రు నాగరత్నమై విదేశీయ సారాయముల రుచిచురగి, మన భాగ్యదేవతను ద్వీపాంతరములకుగూడ సాగించుచున్నాడు. సోదకలారా, మేల్కొనఁడు, తెండు, మన తమ మనోగన

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

అన్ని ప్రాంతములందు గల ముద్రాత, కాళ్వ, కాతాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

పీస్-గుడ్డు, కిరానా, కట్లరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికలు, వెండి, బంగారు, హోసైరి, రంగులు, పెయింట్లు, స్టేషనరీ ఇతర ఫ్యాన్సీ సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజన్సీ గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి యున్నారు.

ఇతరులతరఫున ఏజంటుగా నుండి కమిషను పద్ధతిపై వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయించుము.

నేస్టి అగ్గిపుల్లలు, గంధకము అన్నిరకములది, లేబిల్లు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా చేయగలము.

మిక్కిలి తృప్తికరముగా గమ్యస్థానమునకు చేరుటకై అర్జరులు మిక్కిలి స్త్రీముగా చేరునట్లు పంపబడును. నేస్టి అగ్గిపుల్లలు మాకు దగ్గర నుండు రైలువేషమున ఇనాముగా సరఫరాచేయబడున నేటిలులను మా కిచ్చిన ఇతర లేబిలులగు సామానులు కూడ సరఫరాచేయబడును.

తెలివిలాగు: ప్రాంత లిపోస్ నెం 23496.

phone 23496.
Tele gram: Shrivak.

LALLUBHAI JLCHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

మల వివాహమునకు గారభూతమును నీపానపితావమును రూపుమాపి, లోకము నుద్ధరింప బద్ధకంకణులుగఁ గుండు.

భార్యోపహామము—మృత్యువు చావీనుచే చెడుటకు చాలవలసినది. సూక్ష్మములైన దోడ్పడుచున్నవి. ఈదురాచారము కొన్ని శతాబ్దములనుండి ప్రజాతులలో వ్యాపించి వేళ్లనీ యున్నది. మనరెడ్డిసంఘమున దీనికి స్థానము మృగ్యమైనను వై వారిని జూచి మనవారు సంపదము మురిపెమునకై బొమ్మలపెండ్లిండ్ల కంకణ మొసంగుచున్నారు. కడచిన దినములలో, మనకలజులు సాధ వివాహములకలన, పుష్టికరముగ సంతానమువడిన, తామును దమసంతతియును రోగమున నది లేక శీవితకాల మంతయు హాయి చతుభించుచుండిరి. ఇపుడుగూడ సమస్తతకాయలై దృశ్యాంగలై యాజానాభాచులై నెలయు పెద్దలను పెండ్లి నందందు జూచుచున్నాము. బాల్యవివాహంబులను మనజాతిలో నికను బాదుకొనకముందే, మన సోదరిమణులు పూచికపుడకలంటి బిడ్డలను బ్రసవించుటకుఁ బూర్వజ్ఞ, ఆనినుగులు రోగములపుట్టలై మరణపర్యంతము జీవచ్ఛవదళ గడువకుండగనె, యందందు మొలకలెత్తుచుండు బాల్యవివాహ వివాహకరములను నిర్మూలము గావించుటకు మనము విధిగఁ బ్రయత్నింపవలసి యున్నది.

అంతశ్శాఖలు—మహారాజులు రాజులు జమీందారులు భూస్వాములు నయి మీఁదు మిక్కిలి ప్రాభవ వైభవోన్నతులచే బ్రహ్మాతిక్రేమియున్న మన జాతి, తమ బలమును - దర్బమును - గౌరవమును గోల్పోవుటకుఁ జైనఁ జెల్వినచుంకములే కారణములుకావు. అందైకమత్య విహీనతయు నొక్కటి. మన వర్తమన దర్బగ్రస్తులను నాయకులు కొందరు మదోన్మత్తతచేఁ గుఱింభరులకు కలహకారుల జలలోఁ దగలొగ్గని, నేలపొలిమేరల సంబంధముగనో - కాలునల సంబంధముగనో - తగవులు పెట్టుకొని, మన సంఘ జనులపైనే ద్వజమెత్తి లోని మనస్ఫుర్ధలను రేగఁజేసి, వెట్టి వెంకయ్యలగుచున్నారు. కొద్దుల క్రింద కోటి రూపాయలైననేమి! ఉన్నచో నేరు చెప్పి చిందాడి యెటుటిగనికొంప మాఁద్రోయుచున్నాడు, కాని యశస్వరముగ సత్కార్యము వెంకమొగమైన మరలింపఁడు. మీ మండలమున మేధావంతులై - విద్యానిధులై - శేరిలింగంపల్లి నాయకులై వెలసిన మన కులజులు, బహుకాలము పరస్పర కల హములకుఁ బాల్పడి, యందన్యులకు చను వొసఁగి, చివర నేయి ల్పాంశములతో చిక్కుచుండి, బోనులోఁ దగుల్కొన్న మృగ రాజముల పగిది తమ కార్యతో పాదుల నడచుకొని, తమకు లాంగి పనిచేసినవారికే తాము లొంగవలసిన స్థితికచ్చి రని వినుటకు జాల లజ్జయు సంతాపమును బొందుచున్నాడను. ఇందులకు మనలోని యొకమత్యము చెడుటకంటె బ్రబలతరకారణము ఏమిదికలదు? వానికిఁ తోడుగ జాతి వైషమ్యములు - సంతక్యాఖా భేదములును నావరించి, జాతిని మార్చుకొన్నామునకు గుఱించెయ్యుచున్నది. మనరెడ్డిగారు, బె. గ. శాఖలగువు అందు, కొడితి - పంట - పాల - బూరుచి - మెరుగు - మోటాటి - యనునవికొన్ని, ఈ శాఖలవారు సహపక్షి భోజనము పాటించినను; నేటికి క్యాఖా వివాహముల నంగీకరించుట లేదు. కాఁపు అట్లు కాఖాని సుకాగ జేకుట ప్రబలుచో న్యక్తి న్యక్తి దూరము కావలసిన పరిస్థితి కొన్నాళ్లపై సంభవింపకతప్పదు. ఇది సంఘవిచ్ఛేదమునకే మూలము. కాన రెడ్డిమహాజనులందఱు నీ విషయమున జక్కగ యోచించి, భోజనపానాదులలోని వివాహకార్యములందు

సమస్త మేకీభావముపొంది కలిసికొల్పవలయు బొంది జాతి మద్ధరింపవలయు నకుట నా మభిప్రాయము.

వ్యవహారావలోకము:— మనజాతిలో గాని నుగతికముగ నింజ జరిగెను మంచిచెడుకార్యములకు సంఘేరులు కర్మకాండనడిపి వారే మనసంఘమును బనిప్రపరులచులసి యున్నది. ఇట్లెంతకాలము మనమిరులపై నాధారపడియుండవలయునో దానిగూర్చి చర్చచేయని యంతకాలము, మనకు బోధపడజాలదు. మీరు పత్రికలు తిలకించుచున్నారా? అట్లయినచో, నొక్కపర్యాయము ఉత్తరమండల బ్రాహ్మణేతరుల యభిప్రాయని సంస్మరింపుడు. వారాయాజాతీయందే పురోహితులను సిద్ధముచేకొని, కార్యసౌకర్యమునకును, సౌభ్యమునకును, జాత్యభివృద్ధికిని దారి తీయుచున్నారు. చూడుడు- మనకు కూర్చులలో జేర్చి యొకతెగవారు వేదోక్తవిధులనుండి, బహుమగ్గరించిరి.

ఇంతకంటె వేరేమి యభిప్రాయము కావలయును? మా నుకోటికెల్ల దరణోపాయసాధనమై, ప్రపంచమును బావన మొనర్చుగల పరమోత్తమైక్తి వేదపంత్రిముల కున్నపుడు, మాద్రులు వానినేల పరింపరాదో!! పరించుటచే వైకొను పాపమేమి! బ్రాహ్మణ్యపురుషులవారు మనలకు సూద్రులనియు దాసులనియు వ్యవహరించుచున్నారు. దాసభిము సంతకజాతి మానవున కన్యాయించుచున్నది. ఈదాస-కూద్ర-పదములు మనము తొలగించుకొనుటకు, మహర్షి దయానందుని మత మనుసరింపవలసియుండుట ముఖ్యపరము. మనవారు కుక్షింభరుల దురాత్మేషములకు జంకి, సదాచారముల పట్టున నుత్సాహము జూపవెనుదీయుచున్నాడు. కాని మనవంశపట్ట బిరుదును (రట్న-రేడు-రెడ్డి)రెడ్డి శబ్దమును బట్టి, మనకులకెల్లరు యజ్ఞోపవీత ధారణము గావించికొని, మనశ్శ్రీయ! ఆవ్యయాచారమును నిలుపవలసి యున్నది. నేను యజ్ఞోపవీత ధారణము చేసికొనినపుడు గిట్టని వారెందఱో దుఃఖించి యుండవచ్చును. మనము వైవాంశ సంధూతముగు నూనాకోటికి జీవనవార మగుటచే, వితండవాదుల దురాత్మేషములకు జెరింపాయక గాయత్రిని నేవించుటతో, స్వజాతిలో బురోహితులను సిద్ధపఱచి, సంఘవృద్ధికి దోడకుట మనవిధానక కృత్యము.

విద్య: భాషాభిమానము—మన సంఘమునకు లభ్య జాతి సంఘవై విద్యాగుంతులగుటతో, నత్యధిక శ్రద్ధ వహించుచుండుటకు, నేను చాల హర్షించుచున్నాడను. అది వారి చదువు జ్ఞానముకొఱకేకాని నేవాస్త్రుత్తి నాకాంక్షించునదిగ నుండరాదు. వన మింతదనుక నేనాడును బానిసవృత్తి నవలంబించి యుండలేదు. రెడ్డియవకులారా! విద్యాభిమాన తత్పరులారా! స్వాతంత్ర్య దీక్షులంబులారా! ఒక్కమాట చెప్పెదను వినుడు. మీరు నే వాస్త్రుత్తి కై నోసిలి యొగ్గి భిక్షమువేడి మీమూర్ఖుల యశమునకు గళంగము నావాదంపకుండు. వైచేయిగఁ బ్రార్థించి క్షిప్తిని గనుడు. మీరాంధ్రులు, హర్షభాషాభిమానము మీకు వెన్నతోఁ జెట్టినది. మీమూర్ఖులగు రెడ్డిరాజులచరిత్రము మీస్మృతి పథముననే యున్నదికదా? వారి ప్రాభవ వైభవోన్నతులు విశుద్ధత్యాగ శిలాములు-మీకు గ్రోత్తవికావు. ఎన్నియో వందలయేండ్లక్రింద భౌతికజీవాము చాలించియున్న మీమూర్ఖులయశశ్చంద్రికులు వారు కృతినండిన కార్యరాజముల మూలమున నేటికి నాంధ్రలోకమునఁ బ్రకాశించుచున్నవి. కవి సార్వభౌముడై యాంధ్రావనిలో బ్రబలభ్యాతినందిన శ్రీనాథ కుహళవిశిష్ట, మీరెడ్డికు

జూలదేనుడి! మీరును మండలాధిపతులను భాషాభిమానులను యిన, నేటికి మీవేంకటేశ్వరగారి యువారత్యాగశిలము నాద త్తముగ నుంచునని, మీమీ పుండలములయందలి కవులను పండితులను బోషించి ప్రోత్సహించి, నన్నెఁగాంచుడు.

రాయలసీమలో కవులు-పండితులు-పెక్కింతుగలరు. వారి కృతులందుఁ బాఠశాలలకు మోగమైనవి లేకపోయెను. కాని లాకల్ బోర్డు అధ్యక్షులలో నధికసంఖ్యాకులు కావు కులజులందఱును, రాయలసీమలోని పండితులయొడ యెంతవరకు న్యాయము చూపుచున్నారో తెలియదు. ఉత్తరమండలముల నుండి, యేటేట బోజుచిట్టాలవలె కట్టలు కట్టలుగ దిగుతు యగు, నే గ్రంథములకు మామోహ చూటయొక, రాయలసీమ లో బుట్టిపెరిగి, పిల్లల కనువుగ గ్రంథములు వ్రాసిన పండితుల కృతులతో మొట్టమొదట స్థానమొసంగుటకై, స్థానిక పాలకాధ్యక్షులకును- నందలి విద్యావిచారణాధికారులకును- సలహా నొసఁ గుచున్నాడను.

ప్రతి, ఖడ్గర:-ప్రతి మనచేలబుట్టిన మురిపెంపు బిడ్డ. జేరు పెనగ పెగలనెట్టి న్యాయమోహమునఁ మనము మొదటినినుగు ను నుష్కింపఁజేయుచున్నారము. మీరు కడ్డరు నభివృద్ధి నొం దింపవలయునని తలంతురేని, ప్రతిపైరును విరిగిఁ జెంబొం దింపుడు. దాని యంకురార్పణమునకుఁ బరికరములనఁ దగిన భూమాలకును, వ్యవసాయమున కిష్టబంధువులనంటి వృషభరాజ ములకు మాతృకలైన గోమాతలకు, మీర నారతము శ్రద్ధతో నేవింపవలసియున్నది. మీ గృహములలోని భాండములు, కాఫీ తేనీటి పానకములకుఁగాక, పాలుపెరుగునకుఁ దావలములు కావలసియున్నది. ఇందులకునువుగ దయానందదాతయగు పరమ పిత, మీకెల్లరకు సత్సంకల్పమును కార్యశక్తిని- బ్రసాదించి, మిమునందక్షింపుచుగాక! సమస్త జీనములును సర్వవేళల సుఖమే పొందెడినిగాక!

ఓమ్ కాంతి శాంతి శాంతిః

* * *

26-5-29 న సమావేశమైన రెండవనాటిసభలో గావింపబడిన తీర్మానములు

గ్రంథపాఠక ప్రశంస

దత్తమండలములకు రాయలసీమ యను నామకరణ మొ నర్పబడిన మొదటిసంవత్సరమే విద్యావగర చరిత్ర మనుజేరున జెలువడిన యా గాయలసీమ చరిత్రమునకు పాఠకత్వము వహించి తమ నిరూపమానమైన యాంగ్ర భాషాభిమానము గనబడిచి యా విషయమై రాయలసీమలోని రెడ్డియువకులకెల్ల మార్గదర్శకలైన శ్రీకురుమాల వేంకటరెడ్డిగారి నీసంఘమువారు ప్రశంసించు చున్నారు.

2. అదిమాండ్రులకు దోడ్పాటు

కొండకమర్ల ప్రాంతమునందలి యాదిమాండ్రుల యభి వృద్ధి విషయమున శ్రీకురుమాలజీ వేంకటరెడ్డిగారు జూపు చున్న యనుపపత్తా విశేషముల కయి యీమహా జనసభ వారు తమ యామోదము గనబఱచుచు నావిషయమై రెడ్డివారి ప్రయత్నములకు సర్వవిధముల దోడ్పడునట్లు ప్రభుత్వమువారిని స్థానిక పాలకాధికారులను ఈ సంఘమువారు ప్రార్థించు చున్నారు.

3. గ్రామ జాతరలు

క్రింది జాతివారలలో క్షుద్ర దేవతారాధనము చిరకాలమునండి వచ్చుచున్నది. ఇందువలన నేటేట జేలకొలది సాధు జంతువులు బలి యొసగబడుచున్నవి. ఈమహా హారాచారము గ్రామాభివృద్ధికి కాదుగాని, యరిష్టములకు మాత్రము సాధనముగ చున్నది. ఈజాతర లాయాయాళ్ల యందలి గ్రామాధికారుల యంగీకారము పైననే జరుపబడును. గ్రామాధికారులలో బె క్కింతుకాపులే. గ్రామజాతరల సందర్భమున జంతువధ మాని సార్వత్రికారాధనమును సల్పుటలో సామాన్యజనులకు ప్రబోధము గలిగించి యేటేట జరిగెడి జంతువధను తగ్గించుటలో సామాన్యజనులకు దోడుపడగలందులకై రాయలసీమలోని ప్రతి గ్రామాధికారుల నీసంఘమువారు ఆర్థింపుచున్నారు.

4. గోసంరక్షణ: కాపులబ్యాధి

మాతలలో గోమాతి శ్రేష్ఠమైనది. దానికాపుల యిటు జేల్పు వంటిది. ఆట్టిగోవులను సంరక్షించుటలోను వధికారము భిక్షుగ్రంథులకు గోవులను దుడ్డుల బారినుండి తప్పించి గోరక్షణ కృతులకు సాయమొనర్చుటయందును పాటుపడి తీవ్రమును వృద్ధి చేయుటకై యీ సంఘమువారు కుండలమునందలి రెడ్డినాయకు లను గోరుచున్నారు.

మద్యపానమువలన గలిగెడు చెడుగులను పుట్టతో గొలువ ఁగవలసియున్నది. అన్నిదోష్ట్యములకు మూలము మద్యపానమే.

దానిని దొలగింపకున్న దేశమునకు ముక్తియే లేదు. కాన దీనిని గూర్చి యెక్కుడుగ బాటుపడి ఫలపర్యంతము కృషిసల్పి యీ మద్యపాన పిశాచమును కాపుసంఘమునండి నిర్మూలము గావించుటకై స్వజాతి నాయకులను ఈసభవారు వేచుచున్నారు.

విరంతూర్వాహములు.

నూతేండ్లు జీవితసౌఖ్యము లనుభవంపగల శ్రీపురుషు లలో పురుషునకు భార్య పోగా రెండవవివాహము జేయుచు భర్తను గోలుపోయిన శ్రీని బలవంతముగా వైధవ్యమునకు గుఱి చేయుచుండుట ధర్మముకాదు. మహమ్మదీయులు కైస్తవు లును మన హిందూమతమున జెక్కు తెగలవారను విరంతూర్ వాహముల నంగీకరించుచున్నారు. కావున కాపుకులము సయితము బాల వితంతువులలో ఇష్టమున్నవారికి పునర్వివాహము చేయుచు ననాథ శ్రీమ్రు మనస్సంకటమును దీర్చుట యావశ్యకమని యీసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

7 అంతశ్శాఖా వివాహములు.

కాపులలో వెలమ-కొడిలి-పోకనాటి - పెడకంటి పంట - మోటాటి - గోరంట్ల ఇత్యాదిశాఖలు గలవు. ఈశాఖ లవారందఱు నైక్యజీవనమందవలెననిన భోజనవాసీయాదులలో వలె వివాహములందు నైతము శాఖాభేదము పాటించక ప్రప ర్తించుట యావశ్యకము; దీని నాచరణమున నునిచి కాపు యు వకులు జాత్యభివృద్ధి గాపాడవలెనని, యీసభవారు తీర్మా నించుచున్నారు.

8 కుల్లములు.

ఈవజుకు నగ్రజాతులలో వరకుల్లములును క్రిందితెగ వారలలో కన్యాకుల్లములును వాడుకలో నున్నవి. ఇప్పుడీ రెండు విధములైన సుంకముల పద్ధతియు కాపుకులమునకు దాఁ పురించినది. మనజాతికిది చాల నింద్యులగు నంశము. ఈకుల్ల ముల పద్ధతి నీమహాజనసభవారు నితాంతముగ గర్హించు చున్నారు.

9 వివాహములలో వర్ధిల్లవ్యయములు.

మన కులజుల వివాహముల వ్యయము వ్రేళ్లతోగాక జేల తో లెక్కింపవలసి వచ్చినది. ఇందులకు నిరర్థక వ్యయములే కారణములు. కాపులు వివాహాదులలో భోగపుమేళములు నాంగ్లవాద్యములు నమాల్యా వస్త్రములు మున్నగు వాని యత్యధిక వ్యయములను తగ్గించి యాడంబరము లేనితీరునఁ గేవలము తక్కువ వ్యయములతో సామాన్యములైన శుద్ధ స్వదేశీ శక్తు గుడ్డలతో వివాహములు జరిపి, జాత్యున్నతిన బోషించుట యవసర మని యీసభవారు రూఢిగా తీర్మానించుచున్నారు.

11 రాయలసీమ యందలి స్థానికసంస్థలు.

పాత్యగ్రంథములు.

రాయలసీమలోని పండితులు వ్రాసిన గ్రంథములలోఁ బాఠశాలల కర్తవ్యమైనవి యనేకములున్నను, విద్యావిచారణాధికారులు వానిని గమనింపక యన్యప్రాంతముల గ్రంథములకే యవకాశమిచ్చుచున్నారు. ఇదిరాయల సీమలోని పండితులకును కవులకును నెంతమాత్రము ప్రోత్సాహకరముకాదు. కాన రాయల సీమలోని పండితులు వ్రాసిన గ్రంథములలో వర్తమైన వాని కే తమతమ యధీనమున నున్న పాఠశాలలలో మొట్టమొదటస్థాన మిచ్చి గ్రంథకర్తలకుఁ జాలినంత ప్రోత్సాహము గల్గించుటకై రాయల సీమయందలి స్థానికపాలనాధికారులను విద్యావిచారణకర్తలను నీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

12. గ్రంథాలయముల సంస్థాపనము.

భాషాభివృద్ధికిని జ్ఞానాభివృద్ధికిని సాధనభూతములు గ్రంథాలయములు. రాయలసీమలో వానిసంఖ్యయత్యల్పము. కాన రెడ్డియువకులు శ్రద్ధాభక్తులతో నొక్కొక్కయూర వానిని నెలకొల్పి వానిని బోషింపవలెనని యీసభవారు ముఖ్యముగ తీర్మానించుచున్నారు.

13. గురుకులాశ్రమము

కాపుసంతతి యున్నతికై, యుత్తమాదర్శముల పైన, రాయలసీమలో ననువగుచోట బ్రాచీనసాంప్రదాయసూసార ము ప్రకృతమొక్క గురుకులమును స్థాపించి, యందుజాతికిని- పురమునకు - విజ్ఞానమునకు - ననువగు కళలనునేర్పి, యువకులను మార్మదేశీవివాహర కులనుగఁ గావించి, నానీయందలి విద్యాధికులకు నాయకుల నీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

14 కొండకమర్ల గాజులకుంటబాట

ఈ యూరినుండి గాజులకుంటపల్లె మూలముగా కదిరి బాటతో చేరెడిబాట చక్కఁగాలేదు. బండ్లు పోవుటకు వీలు గాలేదు. కనుక దానిని చక్కని బాటగాచేయించి ఈప్రాంత మనందలి బండ్లప్రయాణమునకు సౌకర్యము గల్గింపవలెనని దీసిగ్రీవుభోద్ధు వారిని ఈసంఘమువారు వేడుచున్నారు.

గుంటూరు

కోర్టు తెరువబడుట.

గుంటూరు, జూన్ 10:—కేసరికాలపు సెలవు లేన పిదప ప్రిన్సిపలు అడివనబుజిల్లా మునసుకోర్టు యీరోజుననే తిరిగి ప్రారంభమై పనిజేయుచున్నది. ఈకోర్టు యిదివరకున్న భవనమున గాక క్రొత్తగా జిల్లాకోర్టు సబుకోర్టును చోట్లనే కట్టబడిన భవనమున సెలవులకు ముందే నెలకొల్పబడినవి. ఇదివరకు మునసుకోర్టును భవనమున గవర్నమెంటు బ్రాయి నింగునూలు పెట్టబడినది.

తాలూకాబోర్డు యెన్నికలు

కాకాని ఫీర్గా- రెండుస్థానములకును యెన్నికలు యీ నెల 24 వతేది జరుగు ననియు యిందులకు నట్లురభ్యర్థులుగలరని యు తెలియుచున్నది.

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

బంగారువెండివగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములలో 1929 వ సం॥ మార్చి నెల మొదలు 1929 వ సం॥ ఏప్రిలు నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యీదిగువ కనుపరచినవాటిని 1929 వ సం॥ జూన్ నెల 17 వ తేది సోమవారం పగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయ బడును. యేలంలో నవాలుచేయగోరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ॥ 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది.

యేలములో నవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమునుగురించి శ్రీవిచారణకర్తలువారి మంజూరు పుత్రరువు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినము లలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు కొననియెడల వాయిదా మీరినతేది లాగాయతు 30 దినములవరకు న॥ లాట్లను, అమానత్తులో వుంచడ మగును. అట్టి రోజులకు దినం 1 కి లాటు 1 కి రూ॥ 2 యలు రెండురూపాయలు జరిమాన చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుతప్పినయెడల న॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవ స్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమప్రకారం అనలో నవాలుదారు పద్దతుంచి వసూలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధపా 1, కి 30 తులవంతున తు 2900
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 6
- (3) వెండి దఫాకు 1000 తులములు వంతున 16650
- (4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు
- (5) హలీరూపాయలు రు॥ 5695
- (6) తేగడరూపాయలు దఫాకు 1000 వం॥ రు2280
- (7) తేగడపైసాలు ఒకలాటుగా రు॥ 490
- (8) తాంబ్రము ఒకలాటుగా శేర్లు 2925
- (9) రాగివగైరా పాత్రలు ఒకలాటుగా శేర్లు 455

(సం) రామచంద్ర దాసుజీ,

97

విచారణకర్తలవారు.

10-6-29

గజ్జికితైలము

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జికితై, తిలుడు, జిం తెండంగునది నశించును. తత్క కుకేయము ఆమృతాంజనం దుహా, బాంబాయి - మదరాసు

స్థానికవార్తలు

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే పనిశాండ సంఘము-
జూలైపేటలో 9-6-29 తేది సాయంకాలం 6 గంటల సమా-
వేశములు, అచ్చట కొక కాళాసంఘము నేర్పాటు గావించిరి.

చెన్నపురి కార్మికసంఘము- 7-6-29 తేదిన
పెరంబూరు బారక్కులో సమావేశములు ప్రామాన్యరీతి (16
వ డివిజను) మీద క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన పార్కునకు సదరు
డివిజనుయొక్క కాన్సిలరుజేరు (బి. చెల్వపతి శెట్టియారు)పెట్ట
బడవలసినదిగా కార్పొరేషను అధికారులను గోరుటకు తీర్మా-
నించిరి.

ఒక పార్సెల్ కల్లర్ను ఎరస్తుకాబడుట

మద్రాసు, జూన్ 11:-నిన్న సాయంత్రము సెంట్రలు
స్టేషనువద్ద కొక పార్సెల్ కల్లర్ను రైల్వేపోలీసువారు ఎరస్తు
గావించిరి. ఈతనిజేరు దొరైరాజు. ఈతడు ఈ నెల 6 తేదీన
మధ్యాహ్నము సెంట్రలు స్టేషనులో పనిచేయుచు నెచటికో
వెళ్లి సాయంత్రమునకు రావడట. ఆలోపున చీఫ్ బుక్కింగు
క్లర్కు యీతనిస్థానమునకు వెళ్లి సామ్మి ఉండుపెట్టెను తనిఖీ
చేసి తక్కుమాడగా అందు తు. 35 లు తక్కువగనుండెను.
అందుచే నీతడు ఎరస్తుగావింపబడెను. ఈతనిపయిని 2 వ
ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కేసుపెట్టబడును.

రాకపోకలు:-శ్రీయుత ఎస్. శ్రీనివాసయ్యం

గారు చీరాలకుండి నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.
ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు సి. అబ్బాసుఆలీఖాను
గారు ఉదకమండలమునుండి నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.
ఎస్. వి. రామస్వామి ముదలియారుగారు గతరాత్రి
మద్రాసు విడిచి బెంగళూరున కేగిరి.
బి|| బి|| బాలసుందరంనాయుడు గారు బెంగళూరు
నుండి నిన్నటిదినమున మద్రాసు వచ్చిరి.
డా|| పి. వరదరాజులు నాయుడు గారు గతరాత్రి
మద్రాసువిడిచి పాపనాశమున కేగిరి.
గౌ|| డా|| యు. రామారావుగారు మద్రాసుకు తిరిగి
వచ్చిరి.
మేజరు పి. ఎస్. బాను (మద్రాసు జనరలు ఆస్పత్రి
ఫిజీషియనుగారు మిలిటరీ డ్యూటీపైని లాహోరున కేగుట
కు నేడుదయము మద్రాసు విడిచిరి.

ఉదకమండలం వార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

భూమి తనఖాబ్యాంకుల యేర్పాటు
నిమిత్తము నిన్నటి దినమున జరిగిన సమావేశమునకు యీ
క్రింది ప్రముఖులు హాజరయిరి:-గౌ|| రాజా సర్ అన్నాచురై
శెట్టి, గౌ|| వి. రామదాసు పంతులు, సి. గోపాలమోహన్
రా|| బి|| టి. వీ. రామలింగశెట్టి, హె.వి. ఎం. హుజ్జు (సహ
కారసంఘముల రిజిస్ట్రార్), ఇ. సి. వుడ్డు, ఎం. సి. బి. కోమన్
(అభివృద్ధికాని సహాయకార్యదర్శి) గార్లు.

గౌ|| ఎం. ఆర్. నేతురత్నమయ్యరు (అభివృద్ధికాని
మంత్రి) గారు సభకన్యకృత వహించిరి.

ఈ క్రింది యేర్పాట్లు గావింపబడుటకు సభ్యు లేక
గ్రీవాభిప్రాయమును తెలిపిరి.

రైతుల సహాయార్థ మొక కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకు
10 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో స్థాపింపబడవలెను. పెట్టు
బడి మొత్తమునకు 20 శాతకము మొత్తము బుణుగుచేయుటకు
బ్యాంకున కధికారముండవలెను. "డిబెంచరు" పత్రము లిక
ముందునుండియు ప్రైమరీ బ్యాంకులనుండిగాక కేంద్ర బ్యాంకు
నుండి మాత్రమే యొసగబడుచుండవలెను. "డిబెంచరు" మొ
త్తము 5 1/2 వడ్డీపైని బుణుగు గావింపబడి ప్రైమరీ బ్యాం
కులద్వారా రయితులకు 8 1/2 వడ్డీపైని బుణుగుగా నొసగ
బడవలెను. రయితుల కొసగబడవలసిన అత్యధిక బుణు మొత్త
ము రూ 2000 నుండి రూ 5,000 కు హెచ్చింపబడ
వలెను. బ్యాంకు స్థాపింపబడినది.

మొదలు అయిదు సంవత్సరములవరకు డిబెంచర్లపయిని వడ్డీ
గ్యారంటీ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారింగీకరించిరి. డిబెంచర్లు
రాబడిపన్నునుండి దప్పింపబడుటకును, ట్రస్టీ సెక్యూరిటీలు
గావింపబడుటకును ప్రభుత్వమువారికోరబడియున్నారు. భూము
లను సరిగా విలువగట్టుటకును, భూయజమానులకు హక్కులను
పరీక్షించుటకును, యితర వ్యవహారనిర్వహణమునకును యిద్దరు
డిప్టీ రిజిస్ట్రార్లకును పదిమంది అసిస్టాంట్ రిజిస్ట్రార్లను పది
మంది అసిస్టాంట్ రిజిస్ట్రార్లను బ్యాంకుల సహాయార్థమునియ
మించుటకు ప్రభుత్వము దారంగీకరించిరి. డైరెక్టరుల బోర్డు
పన్నెండుగురు సభ్యులతో గూడియుండు
టకును, వీరిలో అయిదుగురు ప్రైమరీబ్యాంకుల తరఫునను,
అయిదుగురు వాటాదార్ల తరఫునను, యిద్దరు ప్రభుత్వమువారి
తరఫునను, బోర్డు సభ్యులుగా నుండుటకు అంగీకరింపబడెను.
బ్యాంకు స్థాపనకు సంబంధించిన విషయము లన్నియును

పూర్తిగా నిశ్చయింపబడుటకు మరియొక సమావేశము రాబోవు
జూలై మాసమున మద్రాసులో జరుగును.

గోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రీసెటిల్మెంటు కమిటీ
సారాంభించిన పని యింతవరకు జయప్రదముగా జరుగు
చున్నది. కమిటీవారు సదరు జిల్లాలలో పర్యటనము సలిపి పూ
ర్తియగు విచారణనిమిత్తము కొన్ని గ్రామములను ప్రత్యేకించిరి,
కావనసభల తీర్మానములను పొడిగింపబడినందున కాంగ్రెసు
కావనసభ్యులు యీ కమిటీలో పాల్గొనగూడదని గావింప
బడిన కాంగ్రెసుతీర్మానము గూర్చి శ్రీయుత రామదాసు
పంతులు (స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులు) గారు యీక్రింది యభిప్రా
యమును తెలిపిరి. వ్యవసాయాదారులకును, కార్మికులకును, సహ
యపడుటకు కాంగ్రెసుసభ ప్రశాసనమున్న కారణమున యీ
విచారణలందు కాంగ్రెసుసభ్యులు పాల్గొనవలెను. లేనిచో
రయితుల కన్యాయముజరుగుట తటస్థము. కాంగ్రెస్
వర్గింకుకమిటీవారు తమ తీర్మానమును యీ విచారణకు
నర్తించ జేయరాదు."

కల్లీపదార్థముల వ్యాపారనిరోధ చట్టము

యీ రాజధానిలో ప్రవేశపెట్టబడుటకు ప్రభుత్వము
వారు ప్రస్తుతముపట్టుకు యీక్రింది స్థలముల యొక్క మునిసి
పాలిటీలతో సలహాగావించి సదరు చట్టము యీస్థలములలో
ప్రవేశపెట్టబడుటకు నిశ్చయించిరి. మద్రాసు, కాలికట్టు,
కోయంబత్తూరు, గుంటూరు, కారైకుడి, మధుర, నెల్లూరు,
ఉదకమండలం, రాజమండ్రి, తిరుచినాపల్లి, విశాఖపట్నం.

వైసర్కొనబడిన ప్రతిస్థలమున కొక్కొక్క ప్రత్యేక
పరీక్షకుడు నియమింపబడవలసిన యనవర ముదయుంచు వర
కును యీచట్టమునకు సంబంధించిన కల్లీపదార్థముల పరీక్ష
గిండి కింగు ఇన్స్పెక్టర్లు లేబోరేటరీలో ప్రస్తుతము పని
చేయుచున్న పబ్లిక్ ఎనలిస్టు (పరీక్షకుడు) అగు హాల్గారిచే
జరుగుచుండుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఇందు నిమి
త్తము గావింపబడు ఖర్చులక్రింద సంవత్సరమునకు రూ 720
మొత్తము ఆయామునిసిపాలిటీలచే చెల్లించబడుచుండవలెను.
ప్రతిమునిసిపాలిటీయందు నెలకొకసారి 15 రకముల ఆహారపదా
ర్థములను పరీక్షార్థము గిండి కింగుఇన్స్పెక్టర్లు లేబోరేటరీకి
పంపుచుండవచ్చును. ఈసంఖ్య కధికముగా పంపబడు ఆహార
పదార్థుల రకము ఒక్కొక్కటికి రూ. 7 నొప్పన
అధిక మొత్తము చెల్లింపబడెను.

మద్రాసు నగరవిషయమున ప్రభుత్వమువారు కార్పొరే
షనువారితో యీక్రింది షరతుపైని హాల్గారిని లెక్కాల్లిక
ముగా రెండేళ్లకాలమునకు మాత్రము నియమించుట కంగీకరిం
చిరి. హాల్గారి వేతనముక్రిందను లేబోరేటరీఖర్చులక్రిందను సం
వత్సరము ఒక్కొక్కటికి రూ 5000 మొత్తమును కార్పొరేషనువారు
చెల్లింపవలెను. రెండేళ్లతరువాత కార్పొరేషనువారు తమస్వంత
ఎనలిస్టును నియమించుకొనవలెను. ఇందునిమిత్తము రసాయన
శాస్త్రములో ఆసక్తుగ్రాడ్యుయేటునొకనిగాని లేక ఎం. ఏ.
నుగాని తగుశిక్షణము పొందించుటకు కార్పొరేషనువారు సా
ధ్యమునంతవరకు నేర్పాటు చేయవలెను.

కంచనుగంగా ప్రదేశమున యెడ్లారోఘోమము

అనునతడు అగవడకపోవుట
డాక్టరింగు, జూన్ 10:-స్థాండర్డు ఆయిలకంపెనీకి
సంబంధించిన ఎడ్లారుఘోమము అనునతడు గతప్రెసిలెన్సీ
యందు డాక్టరింగువదలికంచనుగంగానెక్కివలయునను డాక్టర్శ్రీ
ముతోవెళ్లెను. కంచనుగంగా నెక్కిచు నాలుగు స్థలములందు
ఆగి యాఖరము నెక్కిటకు ప్రయత్నించె
ను. అతడు నాలుగవ మారు ఆగిన
స్థలమునుండి దానికివైప్రదేశమునెక్కి కంటికిగోచరముగాకపో
యెను. అతనితో పోయిన కూలీలు అతనికిగాను నాలుగు దిన
ములందు కాచియుండి అతడు కనపడకపోవుటచే అతనిసామా
నులతో మరలివచ్చిరి. (ఫీ తె) 11

పులినుకున్న సంబంధించిన పోలీసుబంటులు

సమ్మోచేయుట
అలెక్సీదగ్గరనుండు పులినుకున్న గ్రామమునకు సంబంధించి
న పోలీసుబంటులు కొందరు వారియధికారియగు యస్.స్పె
క్టరు వారిని తగుమర్యాదతో జూడలేదని వీరి అసమ్మతిజాపు
టకుసమ్మోచేసిరి. పిదప పీఠంధరు తమ కష్టనిష్ఠురములు చెప్పు
కొనుటకుగాను డిప్టీమగిస్ట్రేటు సూపరింటెండెంటు దగ్గరకువెళ్లిరి.
(ఫీ తె)

మద్రాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది.)

నోటీసు

చాకలిపేట పెరంబూరు మధ్య యింజనీరింగు పనులు కొన్ని జరుగగలందులకు, 15-6-1929 తేది
నుండి మద్రాసు చీఫ్, విల్లివాకం మధ్య లోకల్ బండ్లు యీ క్రింది నుదహరించిన వేళలకు పోవును.

	నెం-89	నెం-117	నెం-77	నెం-119	నెం-79	నెం-127		
	ఉదయం	పగలు	సాయంత్రం	సాయంత్రం	సాయంత్రం	సాయంత్రం		
రాయపురం నుండి బయలుదేరుట	8-38	2-19	4-0	4-38	5-12	5-41		
చాకలిపేట చేరుట	8-37	2-23	4-4	4-42	5-16	5-45		
నుండి వెడలుట	8-39	2-25	4-6	4-44	5-18	5-47		
పెరంబూర్ చేరుట	8-49	2-36	4-17	4-53	5-29	5-56		
నుండి వెడలుట	8-51							
విల్లివాకం	8-58							
	నెం-102	90.	106.	94.	114.	112.	80	128
	ఉదయం	ఉదయం	పగలు	పగలు	పగలు	సాయంత్రం	సాయంత్రం	సాయంత్రం
విల్లివాకం నుండి వెడలుట		9-8						
పెరంబూర్ చేరుట		9-15						
,, నుండి వెడలుట	7-56	9-17	10-28	11-39	2-59	3-15	3-33	6-21
చాకలిపేట చేరుట	8-8	9-23	10-35	11-51	3-10	5-26	6-4	6-33
,, నుండి వెడలుట	8-10	9-30	10-37	11-53	3-12	5-29	6-6	6-33
రాయపురం చేరుట	8-14	9-35	10-41	11-58	3-16	5-33	6-10	6-40
,, నుండి వెడలుట		9-46						
మద్రాసు చీఫ్ చేరుట		9-52						

నూతనపక్షము

నేటిదినము ప్రారంభమయిన పాఠశాలము రాజకీయ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, డాక్టరు వరదరాజులునాయుడుగారు నూతనపక్షము నేర్పరుప తమ నిశ్చయమును కనుపఱచిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఉద్యోగస్వీకారమున కంగీకార మొసగకపోయినను, ఉద్యోగములను చేపట్టుపక్షము నొకదాని నేర్పరుపవలయునని, నాయుడు గారింతకుపూర్వము చాటియుండిరి. తదనుగుణముగ వీరిపుడు, నూతనపక్షము నేర్పరుప దలపెట్టిరి. వీరిహేతువాదము నించుక వదిలితము. అసహాయోద్యమము అంతరించినను, అసహాయదృక్పథ మింకను సశింపలేదట. దేశభక్తులందరును కలిసి యీదృక్పథమును గూడ పూర్తిగ సంతరింపజేయవలయునని, నాయుడుగారు గోరుచున్నారు. ఇకమీదపైమును కమిషను బహిష్కారము గాని, బార్డర్ల విధానముగాని తలయెత్తజాలవు. పూర్ణముగ లొంగుబాటుదప్ప వేరొకటి యుండగూడదు. కాని అసహాయదృక్పథము సహకారవాదులలోగూడ ప్రవేశించినది. సహకారవాదులుగూడ ఉద్యోగస్వీకారమువలన ప్రయోజనము లేదని గ్రహించుచున్నారు. అసహాయదృక్పథము దేశమందంతటను వ్యాపించియున్నది. దానివలన అనుకూలఫలము గలుగుటకు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, ప్రజాశక్తిని బలపరుపవలయును. ఇక్కార్యమును నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యము త్వరితముగ బడయ వీలగును.

తదర్థమై దేశము ప్రయత్నించుచున్న సందిగ్ధ సమయమున, డాక్టరు నాయుడుగారు సహకారము ద్వారా మోక్షము సంపాదించవలయు నని కోరుట కన్నను వింత వేరుండదు. ఇది ఎటుల సాధ్యమగునో వీరు చెలుపుట లేదు. అనుగ్రహపూర్వముగ స్వరాజ్యము లభించునని, వీరెటుల నమ్ముచున్నారో చెలియదు. నిర్బంధవిధానమును ప్రభుత్వమువారవలంబించునపుడు మాత్రము, అసహాయమునవలంబింపవలయు ననియు, ప్రతిష్టంభనమునకు గడంగవలయు ననియు, నాయుడుగారు సూచించుచున్నారు. అటులగుచో ప్రస్తుత సమయమున అవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానమునకును, శాసనసభల హక్కులకు గలుగుచున్న భంగమునకును, బదులుజెప్పటకు సహకారము నలుపుట యవసరమని, నాయుడుగారు రేల భావించుచున్నారో తెలియదు. అసహాయము నవలంబించి, స్వశక్తి నుపయోగించి స్వరాజ్యము లభయ్యుటకు, ఇంతకన్న సనుకూల సమయము గనుపించదు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము పనికిరాదని వీరు చెలుపుచున్నారు. అధినివేశస్వాతంత్ర్య మయినను, అడిగిన మాత్రాన లభించునని, వీరు నమ్ముట చోద్యము. భేదాభిప్రాయము వీరికి ప్రతికూలముగ

నున్నదని, ఇటీవల వివిధరాష్ట్రములును జూపిన అసమ్మతిబట్టి గ్రహింపవచ్చును. సహకారము, దార్శన్యము మాత్రమే స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి మార్గము అని డాక్టరుగారు తెలుపుచు, రెండవ పక్షతి సాధ్యపడదు గాన, సహకారము నవలంబించకతిరిగి చాటుచున్నారు. కాని గాంధీ మహాత్ముడు దార్శన్యరహిత అసహాయ మను మూడవ మార్గము గలదని బోధించెను.

మహాత్ముని పక్షతి తప్పక విజయము బడయునని, యిటీవల బర్మోల్లో తెల్లమయ్యెను. నాయుడుగారు దీనిని గుర్తించుకుంటు భావముగ గనుపించదు. సాంఘిక వైషమ్య ప్రచారమును అరికట్టవలయునని నాయుడుగారు గోరుట సమంజసముగ నున్నది. జాతీయవాదు లందరును ఈ విషయమున చేతుల గలుపవలయు ననుటయు, యుక్తముగ నున్నది. కాని, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముక్రింద ఉద్యోగములను స్వీకరించుటవలన, నాయుడుగారు గోరెడి అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మెటుల లభించునో తెలియకున్నది. ఆంధ్ర దేశముఖ్యులు ఉద్యోగస్వీకారము నామోదించకబోయినను, దక్షిణ హిందూ దేశమున ప్రత్యేకపరిస్థితులు గల వని వీరు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులు ఉద్యోగస్వీకారావశ్యకతను తేటపరచునని నమ్మజాలము. అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము అంతరించినను, అసహాయ భావము వ్యాపించియున్నదని, నాయుడుగారు రంగీకరించుచున్నారు. ఇయ్యది దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి వేరురూపముల దాల్పవచ్చును. ఇటీవల నది పైమును కమిషను బహిష్కారరూపము దాల్చినది. శాసనసభలలో ఉద్యోగనిరాకరణరూపము దాల్చినది. బార్డర్లలో పన్నుల నిరాకరణపు రూపము దాల్చినది. ఇప్పుడు, విదేశవస్తు బహిష్కార రూపము దాల్చుచున్నది.

అసహాయోద్యమము ప్రజలలో స్వశక్తిపై సమ్మకము బుట్టించినది. ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారును హిందూదేశమునకు లోడ్వడరను సత్యమును గోచరింపజేసినది. అసహాయదృక్పథమును పూర్తిగ సంతరింపజేయునెడల, ఇక దేశమున నేమి మిగులును? లొంగుబాటు దప్ప వేరు గాదు. పరానుగ్రహపేక్ష దప్ప వేరు గాదు. ఆత్మవిశ్వాసరాహిత్యము ప్రబలును. ఇట్టి మస్థితి ప్రబలునేని, నాయుడుగారు రెన్నటికిని స్వరాజ్యమును చేకూర్చజాలరు. సహకార విధానమును దేశము చిరకాలమునుండియు అవలంబించి, విఫలమనోరథమై, నూతనమార్గమును చేపట్టెను. మరల వెనుకటి స్థితికి దీసికొనిపోవుట, వివేకము కాజాలదు. నాయుడుగారు ప్రతిపాదించిన విషయములందు కొత్త విషయము గనుపించదు. వీరు స్థాపించదలచిన నూతనపక్షమునకు నూతనాదర్శము లేవియు గనుపించవు. మితవాదపక్షము చిరకాలమునుండి ఈమార్గము నవలంబించి, తనపలుకుబడిని పూర్తిగ కోల్పోయెను. డాక్టరుగారి నూతన పక్ష మయినను, ప్రజలయోమోదమును బడయ గలుగుట దుర్లభము. రాజకీయస్వేచ్ఛ లేనిది, నాయుడుగారు కోరిన సాంఘికన్యాయ మయినను, లభించజాలదు. దేశనాయకులు సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధికి యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్న సమయమున, దేశ శాంతి ధకులగు వరదరాజులు నాయుడుగారు, సహకారపక్షము

నేర్పరచి, వారితోప కష్టతగులుట పాడిగాదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిష్ఫలము గావించ బ్రయత్నించుట మిగుల హానికరము. నాయుడుగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుటకు వీలులేనిచో, తాటస్థ్యము వహించుట యయినను మేలు. శాసనసభాప్రవేశమును జొప్పించి, దానివలన నెట్టిలాభము గలుగలేదని, స్వరాజ్యపక్షమువారిపుడు అంగీకరింపవలసివచ్చెను. శాసనసభలకు వెలుపల జరుగు కార్యక్రమమే ఫలప్రదమని గుర్తించవలసివచ్చెను. నాయుడుగారు రాకవేళ సహకారపక్షమును లేవదీసి, కొంత ప్రచారము సలిపినను, త్వరలో తమ పొరబాటు సంగీకరింపవలసివచ్చును. కాని ఈ లోపుగ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సాగకుండజేసి, ప్రజల యుత్సాహమును చల్లార్చుటవలన గలుగు బాధ్యతను వీరు వహింపవలసివచ్చును. ఇప్పటి కయినను నాయుడుగారు తమ ప్రయత్నమును మానుకొని, కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సఫలపరచుట యత్యవసరము. పక్షములు పెరుగుటవలన, పరాధీన దేశములలో నష్టమేగాని లాభము గలుగనేరదు. ప్రజాశక్తి నిర్వీర్య మగుట దప్ప నూతనపక్షములవలన నెట్టి లాభము గలుగదు. ప్రస్తుతస్థితిలో హిందూదేశము నందు రెండేపక్షములు నిలుచుటకు సాధ్యమగును. ఒకటి అధికారపక్షము, రెండవది కాంగ్రెసుపక్షము. ఇతరపక్షములు దేశమున కేమాత్రము లాభింపజాలవు.

మాక్ష్టనాల్డుగారి ప్రకటనము

మాక్ష్టనాల్డుగారి ప్రకటనమునందు, వారియొక్కయము తెలుపబడినది. ఇంటను, వెలుపలను శాంతియే తమ యాశయ మని, వారు లేటపరచిరి. ఇండియానుగూర్చి వారేసంగతియు తెలుపరయిరి. శాంతి రక్షణకు, హైందవ సమన్వయ పరిష్కారము ముఖ్యముగాదు గాబోలు. పరిశ్రమలందును, దేశవ్యవహారములందును, శాంతిసఖ్యముల నిమిత్తము తాము పాటుబడెదమని, మాక్ష్టనాల్డుగారు సూచించిరి. ఇటులనే, ఇతర దేశములతో గల సంబంధము విషయమునగూడ, శాంతివ్యాపించవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. నిరుద్యోగమును బాపుటకు లేబరుప్రభుత్వమువారు యావచ్ఛక్తిని వినియోగించెదరు. తదర్థమై పాటుబడుటకు భామనుగారు నియమితులయిరి. వీరు మనఃస్ఫూర్తిగా పనిచేయుచో, అనుకూలఫలము గలుగకమానదు. పార్లెశామిక పునర్నిర్మాణము జరుగకమానదు. విదేశవ్యవహారములవిషయమునగూడ, మాక్ష్టనాల్డుగారు దృఢసంకల్పము గనుబఱచిరి. విదేశమంత్రి యగు హోడరుననుగారు రుష్యాతో సఖ్యము గుదుర్చుకొనుటకు యావచ్ఛక్తిని వినియోగించెదమని వాగ్దానముజేసిరి. బ్రిటీషువర్తకులదివరకే రుష్యాతో ఆర్థికసంబంధమును గురుర్చుకొనవలయు నని కోరుచున్నారు. హోడరుననుగారు ఆర్థిక రాజకీయ సంబంధములను రెంటిని గుదుర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించెదరు. ఇది గాక, అమెరికాతో గల సఖ్యమును బలపరచి, ఎట్టిమనఃస్పర్ధలు నిలువకుండుటకు ప్రయత్నించెదమని, హోడరుననుగారును, మాక్ష్టనాల్డుగారును వెల్లిబుచ్చిరి. బాల్టిమోరుగారివలె మాక్ష్టనాల్డుగారు విదేశవ్యవ

హారములను పూర్తిగ విదేశమంతరిక బహుగించుటకు ఇష్టపడుట లేదు. విదేశవ్యవహారములను కొంతవరకు స్వయముగ నిర్వహింపవలయుననుకుతూహలము వీరికి గలదు. రాబోవు నానారాష్ట్ర సంఘసభకు మాక్ష్టానాల్డుగారు స్వయముగ వెడల నిశ్చయించిరి. ఇంతయ గాక, వీరు అమెరికాకు బోయి, ప్రెసిడెంటు హూవరుగారితో స్వయముగ ముచ్చటించి, విభేదములను తొలగించుకొనుటకు తలపెట్టిరి. ఇట్టిపనులవలన, మాక్ష్టానాల్డుగారు కన్సర్వేటరీ పతమువారు చేయజాలని పనులను చేయగలరని తలంపవచ్చును. ఆయుధ విసర్జన సమస్యగూర్చి, వీరు అమెరికాధ్యక్షునితో, ఎట్టి దాపరికము లేక చర్చించెదరని సమ్మతవచ్చును. మాధ్యస్థ పరిష్కారము, ఆయుధ విసర్జన సమస్యల గూర్చి వీరు అనుకూలముగ ఒడంబడికల నేర్పరచి కొనెదరనుట నిశ్చయము. మాక్ష్టానాల్డుగారి సంకల్పము ఉన్నతమయినదే గాని, హిందూదేశమువిషయమున మాత్రము వీరు ధైర్య సాహసములను జూపెదరను నాశ గనుపించదు. కాపైను వెడ్జివుడ్డు బెన్నుగా రయినను, ఇండియామంత్రిగ కొంతకాల మే యుందురనియు, హార్టుపార్కగారిని సైమను కమిషను రిపోర్టు ముగియగనే ఇండియామంత్రిగ నియమించెదరనియు, గార్వినుగారు అబ్జర్వేషాత్రికలో వ్రాయుచున్నారు.

సైమను కమిషనుసభ్యులగు హార్ట్ పార్కగారు, తమరిపోర్టు పతీరుననయినను కొనసాగుటకే ప్రయత్నించుట సహజము. భారతీయాశయములు సఫలమగుటకు వీరేమాత్రము తోడ్పడబోరు. హార్టుపార్కగారు ఇండియామంత్రిపదవి నాక్రమించులోపల కాపైను వెడ్జివుడ్డుబెన్ గారు ఎట్టి ఒడుదుడుకులు గలుగకుండ పరిపాలించెదరని తలంపవచ్చును. వీరు హిందూదేశమును బలముతో పరిపాలింతురుగాని, కార్మికుల బెడరింపులకును జాతీయవాదుల బెడరింపులకును లొంగరని, యొక బ్రిటీషుప్రతిక చెలుపుచున్నది. దీనినిబట్టి ప్రజాశయములు నిర్బంధవిధానముచే నెదుర్కొన్నపబడునని యూహింప సవకాశము గలదు. కాపైను వెడ్జివుడ్డు బెన్నుగారి నియామకమును, హైందవజాతీయప్రతికలు ఆమోదించుచున్నవని, అబ్జర్వేషాత్రిక కొకతంతి చేరెనట. కాని, ఈవార్త సత్యదూరమనుటకు సందియములేదు. లేబరుమంత్రి తెలుల మెలగినను, భారతీయులుమాత్రము పారిపై నాశ పెట్టుకొనక తమముక్తిని తాము సాధించుకొనుట యవసరమని, పరిస్థితులు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి.

జర్మను నష్టపరిహారసమస్య

జర్మనునష్టపరిహారసమస్య విషయమున క్రొత్త ఒడంబడికకుదిరెను. ఇంతకు పూర్వము నష్టపరిహారమును చెల్లించుటకు, కాలనిర్ణయము లేకుండెను. క్రొత్త ఒడంబడిక ప్రకారము, జర్మనీ చెల్లించవలసిన మొత్తయో, ఎంతకాలమువరకు చెల్లించవలయునో స్థిరపరుపబడెను. వెనుకటి సంద్ధిత తొలగింపబడెను. ఇంతయ గాక, కొన్ని సంవత్సరములు నిర్ణీతమగు మొత్తమును తప్పక చెల్లించవలసి యుండును. ఆపిమ్మట, రెండు సంవత్సరముల కొక నూరు చెల్లించవచ్చును. నష్ట పరిహార ద్రవ్యమునుగూర్చి వ్యవహారము సంతను, ముందు స్థాపింపబోయెడి అంతర్జాతీయపు బ్యాంకువాడు నిర్వహించెదరు

గాని, ప్రత్యేకజాతులు నిర్వహింపవు. నష్టపరిహార సమస్య యికముందు రాజకీయసమస్యనుండి ఆర్థిక సమస్యగ మార్పుజెందును. నష్టపరిహారములకును, యుద్ధఋణములకును సంబంధము లేకబోయినను, క్రొత్త ఒడంబడిక కొంత సంబంధమును కల్పించెను. ఋణములు తగ్గువో, నష్టపరిహారము గూడ తగ్గునటుల ఏర్పాటుచేయబడెను. ఇప్పుడు నష్టపరిహారములనుగూర్చి ఒడంబడిక గుదురుటచే, ద్రవ్యము రాదను భయము తొలగుటచే, మిత్రమండలివారు తమ పైస్వయములను జర్మనీనుండి వెంటనే తొలగించి, జర్మనీలో పెరిగిన అసంతృప్తిని తొలగించుట వివేకము. లేబరుమంత్రిగా రిందుకు సమ్మతి జూపుచున్నారు. అందుచే వీరు ఆక్షేపింపబోరు. ప్రాన్సు ఎక్కుడు విశాలభావము జూపువో, పైస్వయములను వెంటనే తొలగింప వీలగును.

మద్రాసు జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీలపట్టము

మద్రాసు జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల సవరణ చట్టము, తగినంత అభివృద్ధి సూచకముగ గనుపించదు. నామినేషను పద్ధతి తొలగింపబడి, స్థానములను ప్రత్యేకించు ఏర్పాటు సూచింపబడినది. కాని యూరపియనులకును ఆంగ్లో హైందవులకును మాత్రము నామినేషను పద్ధతి యికముందునుగూడ వర్తించునట. ఇట్టి మినహాయింపు కేమి కారణము గలదో తెలియదు. నామినేషను పద్ధతిని మొదలంట తొలగించుట యవసరము. దీనివలన గలుగు దుర్దశనుండి దేశ మికముందయినను తప్పించుకొనుట శ్రేయస్కరము. పాతీకసంవత్సరములు వచ్చినవాడవరకును వోటిచ్చు అధికారమును చట్టము ప్రసాదించుచున్నది. వయఃపరిమితిని తగ్గించుట యవసరము. ఎన్నికలను అయిదుసంవత్సరముల కొక మారు జరుపవలయునను ఏర్పాటు, సమంజసముగ దోపదు. మూడుసంవత్సరముల కొకమారయినను జరుగుట లాభకరము. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలను వెలుపలివారు నిర్వహింప వలయు ననుట, స్థానికస్వపరిపాలనము పట్ల అవిశ్వాసమును సూచించును. రెవిన్యూ ఆఫీసరుల నీ పనులకు నియమించుట సమంజసము గాజాలదు. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమునకు ప్రత్యేకపు ఏర్పాటు గావించుట సమంజసముగ నున్నది. మ్యునిసిపలు ఉద్యోగులను ప్రొవిన్షలు ఉద్యోగులుగ చేయుటవలన, మ్యునిసిపలు అధికారము నామమాత్ర మగును. అట్టి యుద్యోగులు, మ్యునిసిపలు పరిపాలనమునకు లోబడియుండబోరు. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటు మ్యునిసిపలు అధికారమునకు భంగకరముగచున్నది. ఇకముందయినను దీనిని సవరింపనివో, స్థానికస్వపరిపాలనము నామమాత్ర మగును. మ్యునిసిపలు ఆంగ్లోద్యోగులును, ఇంజనీరులును ప్రభుత్వాను గ్రహమునకై వేచియుందురు గాని, మ్యునిసిపలు సంఘమువారి ఉత్తరువులను పాలించుట కుద్యుక్తులు గాబోరు. తనయుద్యోగులను నియమించుకొనుటకు గాని, తీసివైచుటకు గాని, స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములకు సంపూర్ణాధికార ముండుట యవసరము. ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటులు మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు గాగూడదను నియమము నేల తొలగింపవలయునో తెలియకున్నది. న్యాయరక్షణకిట్టి నియమమవసరమని తోచును. చిత్తుచట్టమునందు, ఇంకను చాల మార్పులను జేసినగాని, ఇయ్యది అంగీకారయోగ్యముగానేరదు.

మైసూరుదివాను: బల్లరుకమిటీరిపోర్టు

బల్లరుకమిటీ ప్రవేశపెట్టుచు, మైసూరు దివాను గారు బల్లరుకమిటీ రిపోర్టును క్లాఫింపిరి. సంస్థానములకును, హిందూదేశమునకును ముఖ్యముగ ఆర్థిక సంబంధము చక్కబడవలెననియు, బల్లరుకమిటీవారివిషయమై అనుకూలముగు సూచనల గావించిరనియు, ఆర్థికసంబంధము బలపడువో, రాజకీయసంబంధము దానియంతట యదియే చక్కబడుననియు, దివానుగారు నుడివిరి. కాని, సంస్థానప్రజలు ముందు గ రాజకీయ సంబంధము చక్కబడవలెననియు, ఆర్థికసంబంధము పిమ్మట దానియంతటయదియే చక్కబడుననియు, భావించుచున్నారు. సంస్థానములు, బ్రిటీషు ఇండియాతోబాటు బాధ్యతగల పరిపాలనము ననుభవించవలయు ననియు, రెండుభాగములును ఒక్కసమాఖ్యగ నేర్పడవలయుననియు, వారు కోరుచున్నారు. సంస్థానప్రజాభిప్రాయము సరకుగొనక బోవుటచే, బల్లరు కమిటీ వారు సంస్థానాభివృద్ధికి అనుకూలించు నివేదికను తయారుజేయజాలక బోయిరి. మైసూరు దివాను గారు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపకున్నారని, హెచ్. కృష్ణారావుగారు వెలిబుచ్చుచున్నారు. దూర మాలోచించిన, బల్లరుకమిటీ రిపోర్టు సంస్థానాధీశులకునను లాభించెనని తోచదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు వారి పరాధీనత, స్థిరపరుపబడినది. సంస్థానాధీశులును ప్రజలును కలసి యోచించి సంస్థానాభివృద్ధికి వలయు సాధనల నవలంబించువో సత్వరాభివృద్ధి గలుగు ననుటకు సందియములేదు. సంస్థానాధీశులు అన్యులపైకన్న తమ ప్రజలపై ఎక్కుడువిశ్వాస ముంచునెడల, వారికి ఎట్టి యిబ్బందులు ఏర్పడజాలవు.

మద్రాసుగవర్నరుగారికి విశ్కోలువిందు

ఉదకమండలమున రాజా సర్ అణ్ణామలెసెట్టి గారు గొప్పవిందుచేయుట

ఉదకమండలము, కాక 10:—రాజాసర్ అణ్ణామలెసెట్టిగారు ఉదకమండలమునందు తమ భవనమున గవర్నరు గారికిని వారిసతికిని గొప్పవిడ్కోలు విందొసంగిరి. ఈవిందుకు ప్రముఖులగు విరోపియనులను భారతీయులను ప్రభుత్వసంఘ సభ్యులునుగూడ వచ్చియుండిరి. సూర్యుడు బాసగా ప్రకాశించుచుండుటచే నావిందుయొక్క వైభవము మరింత అధికమయ్యెను. విందు జరిగిన పిదప రాజాసర్ అణ్ణామలెసెట్టిగారు గవర్నరుగారు యీరాష్ట్రమున దయాపూర్వకముగ చేసిన కార్యములను ముఖ్యముగా చిదంబరంలోని విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటను చాలాప్రశంసించిరి. ఈవిశ్వవిద్యాలయముగవర్నరు గారి దయాస్వభావము వ్యక్తీకరించుచున్నదని నుడివిరి. మరియు గోపసుప్రభృతి యీరాష్ట్రమునందుండు స్త్రీల అభివృద్ధికి గాను ముఖ్యముగా వారి విద్యకుగాను చాలపాటుపడి సహాయపడిరినిగూడ నుడివిరి. గవర్నరుగాడు ప్రత్యుత్తర విచ్చుచు రాజాసర్ అణ్ణామలెసెట్టిగారు చేసిన పనులనువాసర్యములను ప్రశంసించిరి. చిదంబరంలో విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటలో రాజాగారు చూపిన మహాదౌర్యమును చాలానిహుడిరి. “ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు, నేను, చాన్సలరుగా నుండు ఆరీతిగా దానితో సంబంధమును కలిగియుండుట నాకత్యంత శౌరవప్రదమని నేను సంకల్పించుచున్నాను. అని గవర్నరుగాడు నుడివిరి. గోపసుప్రభృతిస్త్రీల అభివృద్ధి కొరకు ప్రారంభించిన కార్యములందు సహాయమునర్పినందులకు గవర్నరుగాడు వంద ఋణ లావరించిరి. (ఆ. ప్ర.)

శాసనసభలలో పాల్గొనుట నైమన్ సంఘమునకు తోడ్పడుట యగును

కాంగ్రెస్ వారి ప్రయత్నములను భగ్నము చేయుట కిది ప్రభుత్వమువారి మొదటియెత్తు

సంపూర్ణ శాసనసభాబహిష్కారమున కింకను సమయము రాలేదు

కాంగ్రెస్ మహాసభాభ్యర్థిని ప్రకటన

కేల్ కార్ ప్రభుత్వము వాదమునకు ప్రత్యుత్తరము

అలహాబాదు జూన్ 10:—భారతజాతీయ మహాసభా భ్యర్థిత్వము శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు పత్రికల కీక్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు.

కొందరి దురభిప్రాయములు

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘము గాని, పర్మింగు కమిటీ గాని యింకొకవిధమున నిర్ణయించిన తప్ప శాసనసభలలోని కాంగ్రెస్ సభ్యులు తత్ఫలములో నికముందు పాల్గొనరాదని పర్మింగు కమిటీవారు బొంబాయిలో చేసిన తీర్మానమును గూర్చి చలువుర మనములయందు దురభిప్రాయములు ప్రబలినట్లు న్నది. పర్మింగు కమిటీ తీర్మానముపై విమర్శ చెందు భ్రమల మీదాధారపడియున్నది. 1 శాసనసభలలో పాల్గొనరాదని పర్మింగు కమిటీ యాజ్ఞాపించుట కాంగ్రెస్ సామాన్యకార్యక్రమముతో సంబంధములేని యొక ప్రత్యేకమైన తీర్మానము, శాసన సభలను సకాలములో రద్దుచేయక పోయినందులకు మనము ఆనమ్మిని ప్రకటించుట మాత్రమేయని తలచుట. (2) అ. భా. కా. సంఘముగాని, పర్మింగు కమిటీగాని యికముందు శాసన సభలలో సభ్యులు పాల్గొనదగిన సమయములను నిర్ణయింపవచ్చుననియు, అందువలన యేర్పడు శాసనసభా ప్రవేశములవలనను తెదలిపావుటవలనను శాసనసభలలోని కాంగ్రెస్ పార్టీకి యిబ్బంది కలుగుననియు.

ఈరెండు ఊహలు భ్రమ ప్రమాదజనితములు ఇట్టివల చేయబడిన ప్రభుత్వప్రకటనలోని తత్ఫలముగాని, కాంగ్రెస్ వారి యాశయములను పట్టలను గాని యిట్లు హించువారు సరిగా వాలోచించియు తోచదు.

కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమును వమ్ముచేయుటకు మొదటియెత్తు

ప్రస్తుత శాసనసభాజీవితమును పెంచుట కాంగ్రెస్ మహాసభా కార్యక్రమమును వమ్ము చేయుటకు ప్రభుత్వము వారవలంబించిన మొదటియెత్తు. నైమన్ సంఘ బహిష్కారమునందు పాల్గొనిన జాతీయవాదులందరు బహిష్కారమున విరమించుటతో లేక తగ్గించుటతో యియ్యది తోడ్పడును. జాతీయవాదులకన్న కాంగ్రెస్ వాదుల కీ యెత్తువలన చాలనష్టముకలదు. ప్రభుత్వమువారి యాతీర్మానమువలన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి మద్రాసు కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభలుచేసిన తీర్మానములు, నైమన్ బహిష్కారము, అఖిలపక్ష మహాసభవారి నివేదిక వ్యతిరేకము. 1929 సంవత్సరము డిసెంబరు 31 తారీఖు దాటిని తరువాత కాంగ్రెసుమహాసభ సహాయనిరాకరణము నవలంబించి భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము గడించునను తీర్మానమును గూడ యిది వ్యతిరేకముచేయగలదు. కాంగ్రెస్ మహాసభ నిరంకుశాధికారులయొక్కయు, భారత రాజకీయాభివృద్ధి నిరోధకులయొక్కయు చేతిలోని కీలుబొమ్మయై అవమానమునొంది లోకాపవాదకు ఆస్పదముకావలసి వచ్చును. 1930 సంవత్సరములో నెహ్రూజీ సయి మన్ సంఘ నివేదికయు, అఖిలపక్ష నివేదికయు, నైమన్ సంఘ నివేదికపై యాంగ్లేయులు తీసికొను చిత్తయుత్పన్నవచ్చుననుట సత్యము. ఈవర్షములో బాల్గొనుట మనము కత్తివంచనలేక బహిష్కరించిన సంఘముతో సంపూర్ణముగా సహకారము గావించుట యగును. కాంగ్రెస్ మహాసభవారు రమకార్యక్రమమును పూర్తిగా రద్దుచేసికొని, ప్రభుత్వము వారికి పూర్తిగా లొంగినగాని యాచర్యులలో కాంగ్రెస్ వారు పాల్గొనుటకు నిలువెదలు. ఇట్టి దురవస్థ దురదృష్టము. సయిభాక

సంఘ బహిష్కార ప్రయత్నమున కాంగ్రెస్ తో చేతులుగలిపి పనిచేసిన యితర జాతీయ పక్షములకు నేను చెప్పజోవు విషయము కోపకారణము కాకుండుగాక! కాంగ్రెసువారి సాయములేనిది ప్రభుత్వమువారును, అభివృద్ధి నిరోధకులను కలసికూ నీజాతీయపక్షములు వాని నెదుర్కొనగల్గరా? ఎదుర్కొన లేనట్లు సత్యము. అనేక సంవత్సరములు పరస్పరము వాదులాడి భారత దేశములోని వివిధ రాజకీయపక్షములు నైమన్ బహిష్కారమునకు పై యేకీభవించినారు. ఏకీభవించిన వీరిని మరల చెదర్చివేయుటకు ప్రభుత్వము వారీసులభ మార్గమును కనిపెట్టినారు. మద్రాసులోను, కలకత్తాలోను తీర్మానములను అపహరించినమీదట కాంగ్రెసు వాదులు 1930, లేక 1931 సంవత్సరముదాక గోల్డ్ కల్లుకొనుచు మాట్టుండెదలరు. కాంగ్రెస్ వాదులు కానివారు సహాయ నిరాకరణము, శాసనోల్లంఘనము మొదలగు వాని యందు కాంగ్రెస్ వాదులతో చేరుకొనెమక కమిషను నివేదిక, అఖిలపక్ష మహాసభాకలెన్డె నియోజక వర్గములు తమ నిశ్చితాభిప్రాయములను ప్రకటింపకముందే కాంగ్రెస్ వాదులకును యితర జాతీయవాదులకును మిత్రభేదము గలిగించవలెనని వారికి యుద్దేశ్యము. ఈ మాయన వాతీయ వాదులలో ననేకులు గమనించకుండ శాసనసభల జీవితమును పెంచుటయే చాల బాగున్నదని యనుట అశ్రద్ధకారణమునున్నది. కాంగ్రెస్ వారి యందు వారికి లేనివో నిరంకుశాధికారుల వలలలో మిక్కిలి సులభముగా దగుల్గొనెదరని వాడు మరచుచున్నాడు. కాంగ్రెస్ వారో తుట్టు తుద వరకును పోరాడి జయలక్ష్మి గాంచ సంకల్పించినందున యింత సులభముగా లొంగరు. కాంగ్రెస్ వాదులవలంబించవలసిన మార్గము స్పష్టమే. నేడో లేదో కాంగ్రెస్ వారికిని నిరంకుశాధికారులకును పెనగులాట తప్పదు. ఆ పెనగులాట యిప్పుడా యొక కొన్ని మాసములకా యగునది వారి కంతముఖ్యమైనది గాదు. ఇతర జాతీయ పక్షములు చాల జాకరుకోరికతో విచారించవలసిన దీవిషయము.

నైమన్ బూటకము

నైమన్ కమిషను వచ్చినది, పోయినది. పోయినదానిచి మని వారికి సంతోషములేదు. వచ్చి విచారించిరి గదాయని మనకు సంతోషము లేదు. భారతీయుల బహిష్కారము వట్టి బూటకమని సంఘసభ్యులు, ప్రభుత్వమువారు, నైమన్ సంఘ పక్ష పాతులు చేసిన మహాప్రయత్నము లన్నియు నిరర్థకము లైనవి. నైమన్ సంఘ బహిష్కారము అఖండ విజయము గాంచినదని యిప్పు డందరును ఒప్పుకొనిన విషయమే. జరుగవలసినప్పుడు శాసనసభల రద్దయి క్రొత్త ఎన్నికలు జరిగినవో నైమన్ సంఘ నివేదిక విషయము, అఖిల పార్టీ సభవారి నివేదిక విషయము ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తమయ్యెడిదే. భారత జాతీయ ప్రపంచములో కళంకరహితమై వెలయగలిగెడిదే, ఆపక్షమున 1929 సంవత్సరము 31 డిసెంబరు తరువాత జరుగవలసిన దంతయు సక్రమముగానే జరిగి యుండెడిది. కాని యిట్టి కార్యక్రమము యధావిధి కొనసాగుటకు దీర్ఘ దర్శి యగు నిరంకుశాధికారవర్గ మెప్పుకొన్నాడు.

బెంగాల్ ఆపామె ఎన్నికలు

బెంగాల్ ఆపామెరాష్ట్రములలో మంత్రివిధునిర్మాణము సాధ్యముకాదను నెపమున వాని గడువు సమాప్తి కాకముందే బెంగాల్ శాసన సభలను ఛాట్టాగూ రద్దుచేసిరి. ఇది ఒక సాకని నేను బాగా ఆలోచించిన మాధుసే చేస్తున్నాను.

ఈ కారణము మధ్య పరగణాలసభకును వర్తించెడిదే. కాని క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగుటవలన ఆ శాసనసభలలో హెచ్చు మార్పులు జరుగునని వా రమనోనలేను. బెంగాల్ విషయమై వారు చాలా మోసపోయిరి. క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగుటవలన తమకు లాభము కలుగునను చెప్పుకు మాటలను విని వారు తొందరపడి ఎన్నికలు జరుపుట కాజ్ఞా యిచ్చిరి. దాని ఫలితము గా బెంగాల్ రాష్ట్రమునందంతట కాంగ్రెస్ సభ్యుడెవల గలుగు భక్తి, ఉత్సాహము చల్లబడినది. నైఖరి మొదలునే తెలసినదిగనుక యితర రాష్ట్రములయందలి ఎన్నిక అప్పటికి మానవేయబడినవి. ఇతర రాష్ట్రములకేదో మార్గము మాపవలసివచ్చినది. వానినిగూడ పెంచుటయే మంచిదని తీర్మానింపబడెను. ఇదియెంతవరకు ఫలవంతమగునో మాడవలసియున్నది. నిరంకుశాధికారులతో పెనగులాట సామాన్య సమయములలో కంటే యిప్పుడు చాల శీఘ్రముగా వచ్చినదిగనుక ఎంతచెడుగు చేయనుద్దేశించినను అది కాంగ్రెసుకు మేలుగానే పరిణమించినదని ఋణుడైనది.

కాంగ్రెస్ వారెందుకు శాసనసభలలో

ప్రవేశించిరి ?

శాసన సభలలో ప్రవేశపెట్టెగములగు చట్టములు చర్చింపబడనున్నవనియు, సభలకు వెళ్ళకపోయినవో మితిలేని హాని జరుగుననియు తలచువారు కాంగ్రెస్ వారు శాసనసభలను ప్రవేశించినప్పటి యుద్దేశ్యములను ప్రకటించుచు చేయబడిన మొదటి ప్రకటనలో నిట్లున్నది.

ప్రభుత్వమువారి దాష్ట్యముచే పొందదగిన ఏదోస్వల్ప సంస్కరణములను స్వరాజ్యపార్టీవారు పొందనుద్దేశించుటలేదు. నిరంకుశాధికారవర్గమునందే అధికారమును ప్రజలకు మార్చుటకు వారు ప్రయత్నములు చేసెదరు.

ఈ సిద్ధాంతమును సంపూర్ణముగా ననుసరించిన నెంతయో బాగుండెడిది. కాని కొన్ని సందర్భములవలన నిట్లుజరుగలేదు. ఈమధ్యకాలములో శాసనసభలలో పాల్గొని చేయదగిన స్వల్పమునైనను చేయ స్వరాజ్యవాదులు సంకల్పించవలసివచ్చెను. ఇది శాసన సభా ప్రవేశముయొక్క నిజమయిన ఉద్దేశముగాదు. శాసనసభా ప్రవేశమువలనగలిగిన తాత్కాలిక ఫలితము కాంగ్రెస్ పార్టీవారి చర్యలనన్నిటిని నేను సమర్థించ బూనుకొనలేదు. చాలపారబాటులు జరిగెను. క్రొత్త పంథాలను ద్రొక్కునప్పుడు కొన్ని పారబాటులు తప్పవు. ఇందువలన ఈ తప్పులనే యికముందుగూడ చేయవలెననుట సరసముగా నుండదు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ చరిత్రలో నొకసందిగ్ధి యేర్పడినది గనుక కాంగ్రెస్ కేకీసామర్థ్యముల నన్నిటిని సమకూర్చి కాంగ్రెస్ మూలసిద్ధాంతము నుద్ధరించి స్వల్ప సంస్కరణలకై ప్రాభుభాదకుండుటయే కర్తవ్యము. ప్రభుత్వమువారి నడుమూలకముగా స్వల్పసంస్కరణను చేసి అసలు మూలసిద్ధాంతములను మరున నక్కరలేదు.

శాసనసభా బహిష్కారము

ఈపై యుద్దేశ్యములను పూర్తిగా నవలంబించువో శాసనసభా బహిష్కారమే సమంజసమని కొందరు చెప్పుచున్నారు. ఈ విషయమును పర్మింగు కమిటీవారు సంపూర్ణముగా వాలోచించి అందుకు సమయము యొకను రాలేదని తీర్మానింపించిరి. ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలలో శాసనసభలు యెంతవరకు అయిలలో నుండునో స్పష్టముగా తెలుపబడలేదు. ఇదిగాక కాంగ్రెస్ వాదులును యితరులును కలసి ప్రయత్నములు చేయుట కింకను అవకాశములను కనుగొనవలసి యున్నది. ఇప్పటి పరిస్థితుల కెంతవరక వసరమో అంతవరకే మనము ప్రతిక్రియల వాలోచింపదగిన గాని యొకముందేర్పడనున్న పరిస్థితులకు గూడ యిప్పుడే నిర్ణయము చేయుట సమంజసముకాదు. కావున శాసనసభలను సంపూర్ణముగా బహిష్కరింపవలసివచ్చినకొరక పర్మింగు కమిటీవారు ప్రస్తుతము సభలకు హాజరుకారాదని మాత్రమే తీర్మానించిరి.

నైమన్ సంఘమువారిలో సహకారముచేసిన భాగము గలుగుననుపక్షములు శాసనసభలలో పాల్గొని సయిమును నివేదిక వలన ప్రసాదించబడగల లేకమును, డోమినియన్ ప్రతినిధి కారకొరవడిననుసరే, అంగీకరించవచ్చును. కాంగ్రెస్ వారు అఖిల పక్ష సమావేశమునందు నిర్ణయింపబడియున్న అభినిత ప్రతిపత్తి కేంద్రము కొరవడినను అంగీకరింపదు. అదియు 31 డిసెంబరు 1929 సంవత్సరమునకు పూర్వము లభించినదే. శాసనసభ అప్పుడు నిష్ప్రయోజనములు.

నిర్మాణవిధానము

ఈ మూడు మాసములలో కాంగ్రెస్ సంఘములను పునర్నిర్మింప, నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుటకు నిర్ణయింపబడి

న్యాయస్థానవార్తలు

సింగారివేలు శెట్టిగారిని

జామీనుమీద వదలుట

హైకోర్టు ఉత్తర్వు

మదరాసు, జూన్ 11:—దక్షిణ ఇండియా హైకోర్టు కుట్రకేసునందు శిక్షింపబడిన కార్మికనాయకు లగు సింగారివేలు శెట్టిగారిని జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసిన దని గోరుదు, గావించబడిన పిటిషను ఈ దినమున న్యాయమూర్తి అనంత కృష్ణయ్యగారిచే పరిష్కరింపబడెను.

1927 సం॥న జరిగిన దక్షిణఇండియా హైకోర్టు సమ్మేయందు, కుట్ర గావించి రని కార్మికనాయకులపై ప్రభుత్వము వారు కేసుశెట్టిరి. ఆ కేసునందు ముకుందలూసర్కారు సింగార వేలుశెట్టి గార్లకును మరి 15 గురు కార్మికనాయకులనును, చెంగ ల్పట్టుజిల్లా సెషన్సుజడ్జి త. 13 10 సం॥ల కఠినశిక్షను విధించిరి. ఈశిక్షపైన మద్దాయి లందరూ హైకోర్టునకు ఆపీలు చేసిరి. ఆపీలు పరిష్కరింపబడువరకును తమను జామీనుమీద విడుదలచేయవలసిన దని గూడ 15 గురు మద్దాయిలు పిటిషను శెట్టిరి. 15 రోజులకు పూర్వము న్యాయమూర్తి అనంతకృష్ణయ్యగారి రిపిటిషనును విచారించి వారిని జామీనుమీద వదలుట కుత్తరువు చేసిరి. 1, 2 మద్దాయి లగు ముకుందలూసర్కారు, సింగారవేలుశెట్టి గార్లింకను మరి యితర సేరముల క్రింద శిక్ష ననుభవించుచుండుటచే ఆపూడు వారిని జామీనుమీద విడుదల చేయవలెనని గోరుటకు పిలు లేకపోయెను. సింగారవేలుగారు మరియొక సేరముక్రింద ఆప్టింబరమాసమువరకు శిక్ష ననుభవించవలసి యుండునని ఆపు డనుకొనిరి. కాని అది పారభూతియో, నిబంధనల ప్రకార మతనిశిక్ష జూను 14 వ తేదీకే ముగియుననియు, తిరుచునా పల్లి సెంట్రలుజైలులు నూపరింపెంజెంటు దెలిపెను. అందు పై నతనిని గూడ, కుట్రకేసునందు విధింపబడిన శిక్షసందర్భ మున జామీనుమీద వదలిపెట్టవలెననియు, ఇతర మద్దాయిలను విడుదలచేయుటకు గల కారణములు వీరికిగూడ వర్తించునని యు, మద్దాయిత్తరపున కె. ఎన్. జయరామయ్యగారు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తి అందు కంగీకరించి—ఇతర సేరముల క్రింద విధింపబడిన శిక్ష లేమియు మిగిలియుండని యెడల, ఈకేసు సందర్భమున మద్దాయిని జామీనుమీద విడుదల చేయవలసినదని యుత్తరువు చేసిరి. సింగారవేలు శెట్టిగారు రూ 1000 ల స్వంత జామీనుమీదను, రూ 500 ల వొ॥న రెండు ఇతర జామీ నులపైనను, 14 వ తేదీ యనంతరము విడుదలచేయబడుదురు.

* * * *

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టు

మద్రాసు, జూన్ 10:—చెల్లయ్యనాయకన్ అనువాని ని గత మార్చి 27 తేదీని పోలీసువారు ఎర్రు గావించుటకు డ సుంకంబాకమునందు తనయింటిలో లక్ష్మీఅమ్మకో, భాగ్య మూర్తి అను యిరువురు స్త్రీలను దాచిపెట్టెనని సేరమున వీరి పయి ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టులో పోలీసువారిచే కేసుపెట్ట బడెను. రా. సా. ఎన్. కలునాయక్ గారు కేసువిచారణసలిపి పాసిక్యూషను తరపున తగినసాక్ష్యము రానందున మద్దాయి లను విడచిపెట్టుచు తీర్పుచెప్పిరి.

నదని బొంబాయిలో మహాత్మానిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మా నము స్పష్టము చేయుచున్నది. బ్రికింగ్ కమిటీ తీర్మానము గూడ యందుకే ఉద్దేశింపబడినది. కాంగ్రెస్ కార్యక్రమము ను మనఃస్ఫూర్తిగా కొనసాగించి సుద్దేశించుచో నిదియే కాం గ్రెస్ వాడు లందరూ అవలంబింపదగినది. ఇదియే శుశ్రావ్యము. ఇదియే ఆత్మగౌరవకరమగు విధానము. కార్యారణమునకు సమయ మాసన్నమైనది. అనిశ్చిత కార్యవర్గాలు త్యాజ్యములు శాసనసభలోని కాంగ్రెస్ వాదులకు సేవ వ్రాసిన లేఖలో ముందు చేయబడినదాని నంతయు సూచించినాను. ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమమున తీవ్రముగా కొనసాగించి రానున్న పోరాట మునకు సంసిద్ధులగుదురుగాక యని కోరుచున్నాను.

నాణ్యమైన ఆభరణములు దొరకు తావు

మా అనుభవసిద్ధమును, శక్తిని సామర్థ్యమును నుపయోగించి మంచి పనితనముతో వస్తువుల రయారోనర్పితిమి.

గత 35 వత్సరముల నిలుకడ, మా అభివృద్ధియే, నమ్మకమునకు నాణ్యమునకు సంశయింపవల సిన అగత్యము కనుపించదు.

సురాజ్ మల్ లల్లాభాయ్ అండు కో.,

సీమకమలములు, బంగారు వెండి నగలవర్తకులు,

313, యస్సనేడు, మద్రాసు.

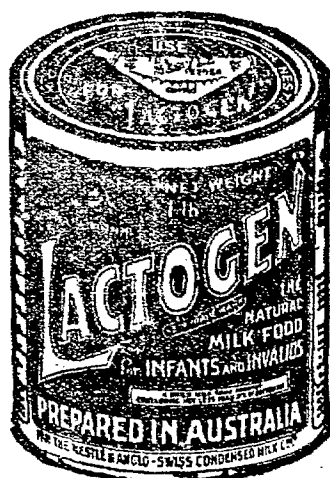

అరోగ్యమూర్తి

తల్లి తన ప్రియమైన శిశువు దినక్రమేణ ఆరోగ్యమునందును, బలమునందును వృద్ధిచేందుటకు చూచినప్పుడు ఆపె మిక్కిలిహాయిగా నుండును. ఉత్కృష్టమైన ఆహారము మాత్రమే శిశువులకు యిచ్చుటకు గల ప్రాముఖ్యత బుద్ధికాలియైన తల్లికి బాగుగా తెలియును. ప్రకృతి పద్ధతి ననుసరించి తన బిడ్డను పోషించుటకు తల్లి ఆసక్తురాలైనప్పుడు స్వాభావికమైన ఆహారమునకు బదులుగా నున్న 'లాక్టోజెన్' ను ఉపయోగించును. శిశువు శ్రేయస్సుకు ముఖ్యముగా అవసరమైనది పుష్టి.

'లాక్టోజెన్' మిక్కిలి పరిశుద్ధమైన ఆవుపాలు. ఇది తల్లిపాలు కు సాధ్యమైనంతమట్టుకు సమానముగా నుండునట్లే మిక్కిలి శ్రద్ధగా మిళితము చేయబడినది, పనితనములో నున్నట్టియు, మిక్కిలి సుకుమా రమైన బిడ్డలకు సులభముగా జీర్ణమగునట్టియు, అగత్యమైన పుష్టినిచ్చు నట్టి సిలిలోనున్న పాలే సరఫరా చేయబడుచున్నది.

మీ బిడ్డకు లాక్టోజెన్ ను యియ్యడు

తల్లూరా! తపాలాఖర్చుకు రెండవాలవ్విళ్ల లంపినచో ఆద్యుత మైన ఆహారముయొక్క నమూనాను ఒక అల్యూమినియమ్ కొలత చెంచాతో సహా ఉచితముగా పంపబడును.

నెస్సిల్ అండు అంగ్లో స్విస్ కన్ డెన్సుడు మిల్కు-కంపెనీ, తపాలచెట్టె, నెం. 396, కలకత్తా.

ఉత్తరములు వ్రాయునపుడు ఈ పత్రిక కేరును పేర్కొనుడు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

నందుక్యాలికోబైందు ఛెదర్ వైటు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

ధర రు 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

7, తంటు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

విదేశవార్తలు

కార్మిక ప్రభుత్వ వైఖరి

భారతదేశము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 9:—భారతదేశముపట్ల కార్మిక ప్రభుత్వ వైఖరిని గూర్చి భారతీయులేగాక బ్రిటిషు ప్రజలు గూడ ఎదురుబాటుచున్నారు.

సోదే ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికలో జే. జే. మర్గ్జాగారు, ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

దొమినియన్ ప్రభుత్వము నీయక మరిచేసి నిచ్చినను ఇండియాలో దౌర్జన్యముతో గూడుకొన్న అల్లరులు తప్పవు. ఈవిషయమును అన్ని పక్షములవారును అలోచించునలెనటచే కార్మికపక్షమువారు ఈవిషయమై ఓటుజేయుట కధికారము నిచ్చెనట. నిజముగ ఇట్లు తేసిలేని రైతులను కార్మికపక్షము వారును ఇతరవర్గములను కలిపి తక్షణము ఇండియాకు దొమిని యను ప్రభుత్వము నిచ్చితీరవలెనను లెపునకు కార్మికపక్షమునకు వ్యతిరేకముగ ఓటుజేసెదరని భారతీయుల యభిప్రాయము.

భారతసమస్య పార్లమెంటులోనికి వచ్చుచు వూర్తిగ ఒక సమావేశము పట్టు నని మర్గ్జాగారుచున్నారు. అతివాదు లగు కార్మికపక్షమువారు ఇండియాకు స్వరాజ్యము నీయవలె ననుట భారత సామ్రాజ్యమును వదలుకొనుటగాని వేరొకటి గావలెననుచున్నారు.

మగ్డోనాల్డుగారి మంత్రివర్గము

పత్రికావ్యాఖ్యలు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 8:—ఈగంపు పత్రిక లన్నియు మగ్డోనాల్డు మంత్రివర్గపు నేర్పటును హర్షించుచున్నవి.

తెస్త కార్మికపక్ష పక్ష్యులను మంత్రివర్గములో లేకుండ వైర్యముతో మగ్డోనాల్డుగారు చేయగల్గినందులకు కన్సర్వే టివు పక్షమువారు కొనియాడుచున్నారు.

ఇండియా కార్యాలయమునకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ గారిని నియమించుటచే ఆన్ని పత్రికలును ఆశ్చర్యమును జొందుచు న్నయివి.

టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వాక్యముచున్నది. క్రొత్త మంత్రి వర్గ కర్మకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ గారికి ఎక్కువ గౌరవము. ఇతనికి అన్ని పత్రికలందు స్నేహితులున్నారు. సామ్రాజ్య సమస్య లను గూర్చి విశాలాభిప్రాయము గలవట. ప్రాంతీయ భవిష్య మున్నదను. ఈ రెండింటిను ఆరనిని నియమించుటచే మంచి యే చేపాటు అన్ని పక్షములవారును తృప్తిపెందుచున్నారు.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ఆలీనియరు ప్రభుని ఇండియా మంత్రిగ నియమించుక పోవుట చాల మంచి పని. తెలివిగానే ఆరనిని సేవకుతేరి రనుచున్నది.

జోహి గారు లిబరలుపక్షము తరపున గెల్పుకొని కార్మిక పక్షములో యువోగమును స్వీకరించినంత సిగ్గుపాలిన పని శతాబ్దము లోపుగ జూడలే దనుచున్నది.

ఉద్యోగమునకై ఆత్మగౌరవమును అమ్మకొనుట పాశ్చాత్యుల డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వాక్యముచున్నది.

మాంచెస్టరు గార్డియన్ కర్మకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ ఇండియా మంత్రిగ నియమించుటకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ గారి యర్హుని ఏదో తెలియజేస్తున్నది. కాని ఆరని పార్లమెంటు లో సామర్థ్య మున్నది. ప్రతిపక్షములవారున్నపు సమయమున చిలువలే ప్రభుత్వమునకు ప్రతి గూడ వినియోగించిన కొంత వరకు బాగానే యును ననుచున్నది.

ఆలీనియరు ప్రభుని మాస్కోరాయవారిగ నియమించ బడును. కర్మకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ గారికి అధినివేశముల గవర్నరు పదవి నిచ్చెదరు.

పోడురాజు

తెస్త నేతలు ఆరునెలలు ఇతడు యూరపుసంచారము చేయును.

కార్మిక ప్రభుత్వము

ఇండియాకు దొమినియన్ ప్రభుత్వము నీయరు

“కన్సర్వేటర్ దొమినియన్ ప్రభుత్వము గూర్చి ఆలోచించు వారినే ఇండియా మంత్రిగ నియమించెడి వారు.”

లండన్ భారతీయుల యూహలు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 8:—కార్మిక ప్రభుత్వము వచ్చుటచే వారు ఇండియాకు ఏమి చేసెదరని లండనులో భారతీయులు అడుగుచున్నారని లండన్ ఫ్రీ ప్రెస్ విలేజిరి వ్రాయుచున్నాదు. సకలత్యాసగాదు కమ్యూనిస్టుగ నిలచినను లండను భారతీ యులకు కోపము రాలేదట. ఈ విషయమై ఆరున ఓడిపోవుటలో ఎవరికిని ఏకాభిప్రాయము కుదరలేదట.

కన్సర్వేటివుల కంటె కార్మికపక్షమువారే ఇండియాకు ఎక్కువ హానిని జేసెదరని లండనులో నున్న భారత కాంగ్రెసు నిర్వాహకులును భారతీ యువకులును అనుచున్నారు.

కాని ఇంకను ఇండియాలో కార్మిక పక్షము వారిని నమ్మచు న్న భారతీ యు లున్నారు. వారు భారతీయుల వికచ్యుమును పొడుచే దరచుచున్నారు.

కార్మికపక్షమువారు తియ్యనిమాటలు జెప్పవారేగాని చేలలో కన్సర్వేటివులను మించివాడుదరచుచున్నారు.

కార్మిక ప్రభుత్వమును వహించినది రైటువింగు. ఇండియాకు క్రమేణా అంతరువులకు స్వపరిపాలనము నిచ్చెదమను వారు ఇది చాల ముఖ్యము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వముగ ఏర్పడిన రైటువింగుపక్షమువారే నైరును కమిషనుకు చేయూతనొసగిరి. అందుచే భారతజాతీయవాదుల విధానమును వీరు త్రోసేసేసి రన్నమాట నిశ్చయము.

భారతజాతీయవాదులు నెహ్రూ నివేదికము నంగీకరించవలెననుచున్నారు. కాని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ‘లేదు’ అన కతప్పదు. లేనిచో తాము చేయూత నొసగిన నైరును కమిషనును కార్మిక ప్రభుత్వమువారు త్రోసిరాజు అనక తప్పదు. భారతీయులు వలదోయనుచున్నను నైరును కమిషనును నియమించినందున నెహ్రూ నివేదిక నెటలంగీకరించనని భారతీయులును, బ్రిటిషు ప్రజలలో కొందరును నడుగుచున్నారు.

కాని కార్మికపక్షమువారు సయిమును కమిషనును విషయములో పదతిని అంగీకరించిరిగాని అసగా వారేమి చేయవలెనో ఏ ప్రకారము చేయవలెనో అంగీకరించిరిగాని వారు నివేదికమును చేయు సిఫారసులన్నిటిని ఆమోదించువారను అభయమియలేదనుచున్నారు. కాని వారు సయిమును కమిషను నివేదికను పూర్తిగా బుట్టదాఖలు చేయలేదు. కాని సయిమును కమిషను నివేదిక జాయింటు పార్లమెంటు కమిటీ ఎదుటకు వచ్చినపుడు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టమున్నంత వరకు నెహ్రూ నివేదికలలో సిఫారసుల నంగీకరించుట కధికారమున్నది. కాని దీనికైనను ఆచూకాయ పక్షముల భారత నాయకులు సహకారము సల్పవలెను. లేనిచో వీలులేదు.

ఇండియాకు ఏమాత్రము ఎక్కువ యధికారము నిచ్చెదమన్నను, కన్సర్వేటివులు ప్రతిహతులుగనుందురు. అందుచే కన్సర్వేటివుల కోపాగ్ని కిగురి యు నను కార్మిక ప్రభుత్వమువారు భారత జాతీయవాదులు సహకారమును బొందిన కొంతవరకు తృప్తిగ నుండును. ఈ సందర్భములో అనధికారవర్గము ద్వారా భారతజాతీయనాయకుల యభిప్రాయము తెలిసికొనెదరట.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఏమి యుపకారము చేసినను చేయకున్నను భారతసమస్యను గూర్చి తమ యధికారమును గోల్పోజాలరు. భారత దేశమునకు నిండు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నిచ్చు బిల్లును బ్రవేశజెప్పురు. ఇండియా మంత్రిగ కర్మకు వెడ్జిఫీడ్ బెన్ గారిని నియమించుటచే కార్మికపక్షము వారు కన్సర్వేటివుల వక్రమార్గము నవలంబించి వారి మాటలను వినేసారు గారని తెలియుచున్నది. అట్లని వాగ వ్రాశ్యే, గ్రామోపాధిగాగ్గ నవలంబించు. నిజముగ కార్మిక పక్షము వారు ఇండియాకు యుగలెనా 25 వో ఇండియా దొమినియన్ ప్రభుత్వము నిచ్చు ఆశయముగల వ్యక్తి నే నియమించి యుండెడివారనుచున్నారు.

కబాలి వైమానికుడు

విమానములో ఇండియ చిక్కుచే లయన్సు మార్చెయిల్సు దగ్గర క్రిందకు దిగవలసి వచ్చెను. మరమ్మతులు జరుగుచున్నవి. సోమవారము రోము నగరమునకు జేరగలెదట.

స్కాచి విశ్వవిద్యాలయపు టెన్నికలు

ఇద్దరు కన్సర్వేటివులు, ఒక లిబరల్ గెలిచిరి

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 11:—బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో స్కాచి విశ్వవిద్యాలయములకు ఇద్దరు కన్సర్వేటివులు, ఒక లిబరలు మరల ఎన్నుకొనబడిరి.

గనుల మంత్రి

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 11:—గనుల మంత్రిగ బెన్ టర్నరు గారు నియమించబడిరి.

రాజుగారి ఆరోగ్యము

శ్చిక్తిరముగ నున్నది

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 11:—రాజుగారి ఆరోగ్యము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. కుర్రపు తల్లమన్నది. ఆరోగ్యము బాగానే యున్నది. నేడే కోటలో ఇటునటు తిరుగుటకు వెడలిరి. మంచి గాలి తగలవలెనని వైద్యులు నిశ్చయించిరి.

ఆఫ్ఘాన్ క్రొత్త రాజు

హబిబుల్లాగారిని

అమెరికావా రంగీకరించుట లేదు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 11:—ఆఫ్ఘనిస్తానులో అల్లకల్లోలముగ మండుటచే హబిబుల్లాగారిని అమెరికనులు రాజుగా అంగీకరించుటకు వీలులేదనుచున్నారని వాషింగ్టన్ వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

రషియా అమెరికా సంబంధముల వడిదుడుకు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 11:—సోవియటు కాన్సులు కార్యాలయమును చీనా పోలీసువారు ముట్టడించి, అమెరికా జపాను కాన్సులు కార్యాలయపు ముద్రలు గల కాగితములను కవరులను వశపరచుచు కొనుటచే అమెరికా రషియా సంబంధములు, రషియా జపాను సంబంధములు, వడిదుడుకుగనన్నవి అమెరికను జపాను కాన్సులు కార్యాలయము ముద్రలనుగూడ చీనా పోలీసువారు స్వాధీనము జేసికొనిరి.

ఇండియన్ సెంట్రలు కమిటీ

రాజప్రతినిధిచే నియమితులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 8:—నైరును కమిషనుతో సహకారము సల్పుటకు నియమించబడిన ఇండియన్ సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులు రాజప్రతినిధిచే నియమించబడిన వారని కీరు లండనులో ప్రవేశించినపుడు ప్రకటించెను.

దొమినియన్ మంత్రి

(వైరెస్)

రగ్జీ, జూన్ 8:—వెబ్బి గారు ఎన్నికలకు నిలవలేదు. వారిని దొమినియన్ మంత్రిగ నియమించుటచే వారికి వీరు కీరుదము నిచ్చెద గనుకొనట కకాశ మగుచున్నది. ప్రభుత్వం భవలంకరించు ననుకొనుచున్నారు.

ఎసంబ్లీ బాంబు కేసు

—(0):—

వాద ప్రతివాదములు ముగియుట

అసెనరుల భిన్నాభిప్రాయములు

పండిత మాలవ్యాగారి సాక్ష్యము

ధిల్లీ, జూన్ 10:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు కేసు ఎసంబ్లీ బాంబు కేసులో సాక్ష్యమొసంగిరి. పోలీసువారు యథాప్రకారము తన కాపలా యేర్పాటులు చేసియుండిరి. ముద్దాయిలు మామూలు విప్లవాభివృద్ధి కోరు కేకులువేసి కొనుమ ప్రవేశించిరి.

ఏప్రిలు, 8 వ తేదీన ఎసంబ్లీలో జరిగిన విషయములను చెప్పుచు మాలవ్యాగారు యిట్లు జెప్పిరి. సభ్యులందరు ఆధ్యక్షుని ప్రకటనకై ఎదురుచూచుచుండిన సమయమున పెద్దదగ్గని వినబడెను. కొంచెము తాళినపిదప రెండవశబ్దము వినబడెను. బాంబు పడినచోటునకు కొంచెముదూరములో తానుండెను. మొదటి సారి శబ్దము కాగానే సభ్యులు చాలమంది లేచినిలచిరి. కాని తాను వారందరిని చూడలేదు. చాలమంది సభ విడచిపోయిరి. కాని రెండవ బాంబు పడిన రికే నెడలి పోయి రో తరువాత వెడలిపోయిరో చెప్పజాలననిరి. రెండవ బాంబు బెంచిమీద పడుట గాంచెను. తనన్నే హితులకు కలిగిన ఆపదగూర్చి తానయెప్పుడు శ్రద్ధ వహించియుండెను. ఇతర సంగతులు గమనించుటలేదు. ద్వని వినబడినపిదప సభామందిరము పొగతో నిండిపోయెను. ఇది జరుగక మునుపు ప్రేక్షకస్థానములు నిండియుండెను. రెండుపిస్తోళ్ళ శబ్దములు వినబడినయు కరపత్రములు పడుట అనుపదేననియు అందొకటి కొందరుసభ్యులు చదువుచుండగ వింటిననియు మాలవ్యాగారు ప్రాసిక్యూషను ఎక్కిలికి ప్రత్యుత్తరముగ చెలిపిరి.

సర్, జార్జి ఘోష్టరు సర్ బాలమంజి దలాలు గార్లకు చెబ్బులు తెలిసినందున వారిని చూడబోయెను. సర్ దలాలుగారి గాయములు చాల బాధకరముగ నుండుటచే ఆతను ఆస్పత్రికి బోవువరకు ఆతనివద్దనే మాలవ్యాగారు రుండిరి. అతను మాట్లాడుచునే యుండెను.

డా॥ మాంజిగారు ప్రతివాదుల తరపు రెండవసాక్షి రాజులనందున యింకెవరైన సాక్షులు గల రాయని భగతుశింగుని కోర్టువారు అడిగిరి. లేరని ఆతడు జెప్పెను. దత్తు మాడ అట్లే జెప్పెను. మాంజిగారు 12 తేదీలోపున రాజులనని తండ్రి నిచ్చియుండిరి. ప్రతివాదులరరపు సాక్ష్యనిచారణ నేటితో ముగిసెను.

ముద్దాయిలను 307 సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపరాదు 286 సెక్షను ప్రకారము శిరమోహింపవచ్చును. వారు అపాయకరమున పదార్థములను మందుగుండు మున్నగునవి అక్రమమున పయోగించినవచ్చును గాని సభ్యులను చంపునట్లేముతో బాంబులు వేసిన వీలులేదు. వారు బాంబులుంచినచోటి జూచిన అట్టి యుద్దేశము వారికి లేదని చెప్పినవచ్చును. కావున సెక్షను మార్చువలెనని అసఫాలీగారు నూచించిరి. కాని కోర్టువారు అంగీకరించలేదు. ఆసఫాలీగారు పిదప ప్రతివాదుల తరపున యిట్లు వాదంపసాగిరి:—

“సాక్షులు చెలిపినది నమ్మరాదు”

ప్రాసిక్యూషను సాక్ష్యము మాదువిధములుగ గలదు.

(1) స్వయముగ చూచినవారి సాక్ష్యము (2) కాస్త్రజ్ఞులను నిపుణులనువారి సాక్ష్యము—ఇది చాల ముఖ్యము. దీనినిబట్టియే ముద్దాయిల ఉద్దేశము నిర్ణయింపవచ్చును. ముద్దాయిలను జప్తు చేయగ దొరికిన వాటినిబట్టి లభించిన సాక్ష్యము. ముద్దాయిలు తన వాక్కులనునందు అన్ని విషయములను స్పష్టముగ నిర్ణయముగ చెలిపి, కోర్టువారిని వానిబట్టియే నిర్ణయించుకొన గోరిరి. కావున మొదటితరగతి సాక్ష్యము నిరపయోగమును. సాక్షులు చెలిపిన విషయములలో చాల అసందర్భములు గలవు. మొదటి యుగరు సాక్షులు నైపుణులు. సభ్యులకు తెలిసిన చెబ్బులలో ఒకటియు తీవ్రమైనది కాదని వారు చెప్పినదానిబట్టి తెలియగలదు. సర్ బాలమంజిదలాలుగారి అపాయముచూడ ప్రమాదకరమైనది కాదు. స్వయముగ చూచిన సాక్షులని వారిలో నెవరిననుటకును వీలులేదు. సభలో నున్న వారందరును శబ్దముకాక పూర్వము గొల్పటేలుగారేమి చెప్పినవోయని వారివైపు మారుచుండిరి. శబ్దముయిన పిదప పొగ నిండిపోవుటచే వారికి కండ్లనుపడలేదు. అందుచే చూడలేకుండిరి. ముద్దాయిలీవని జేయుచుండగ చూచినవారొక్కరు లేరు. శోభాశింగుగారు తాను 200 అడుగుల

చెప్పపురి గానకళా వేసంగి పాఠశాల

ప్రాసెనగు కాండెతుగారి అగ్ర్యుతను ఆశిరు సమావేశము గతవారము జరిగెను. దోర్నకల్ కుటుంబపుగారు విద్యార్థులకు పువస్థునించిరి. పిప్పిపాలు సాంబమూర్తిగారు, కాండెతుగారు, విమలగారు, కృష్ణరావు చాన్సెలరు, విద్యార్థులు ఇందు గలరు.

(పి. ఎల్. ఎ.)

దూరమున నుండిన సాక్ష్యము చ్చిరి. అందుచే వారి సాక్ష్యము బొత్తుగా నమ్మరాదు. ముద్దాయిలవద్ద పిస్తోళ్ళి గలదనిగాని, ప్రేల్చినిగాని సాక్ష్యమును బట్టి రూఢి గాలేదు. కావున యీ విషయమున ముద్దాయిల వాక్కులనునే నమ్మవచ్చును.

ముద్దాయిలకు మనుష్యులను చంపు నుద్దేశము లేకున్నచో బాంబుకే గుండుటకు తన పదార్థములను ఉపయోగించుకొని కాస్త్రజ్ఞుల సాక్ష్యముబట్టి తెలియగలదు. అట్టిపదార్థము కాల్చి యం కాల్చినట్లు యీ బాంబులలో నుండెనని సాక్షియే చెలిపెను. రసాయన పరీక్షకుని నివేదిక సరియైనది కాదని డా॥ రాబ్బునుగారే అంగీకరించిరి. నివేదిక సరియైనదికానందున, దాని నాధారము చేసికొనిన రాబ్బునుగారి సాక్ష్యమునూడ నమ్మ దగ్గదికాదు. ముద్దాయి వాక్కులనుబట్టి వారి ఉద్దేశము తెలిసి కొనవచ్చును. ముందు రానున్న ప్రమాదమున గ నాయకుల దృష్టినుండి తప్పిపోజాల నటుంట్టి చోట కాల్చి రిక ప్రకటించుటయే వారియుద్దేశము కాని, యెవరినైన వింప నలెనను దురుద్దేశము వారికిలేదు. వారు నోపిడి జరుపలేదు. వారు స్వలాభముతో దోచుకొను జేయలేదు. వారివరకు వారి సదుద్దేశమునే చెబుతున్నది గాని దురుద్దేశముగాదు. చంపుటకు వారాపని చేయలేదు. ఏవరైనను. ఫలితమునుబట్టి నిర్ణయించుటకు. ఈ నిర్ణయిత మేమో తెలిసెను. జరిగిన దట్లుంచి, యింకొకరిధర్మగ జరిగియుండునని ఆలోచించు కొని నిర్ణయింపరాదు. ముద్దాయిలవద్ద పీనుకలోడు 324 సెక్షను ప్రకారము శిక్షార్హులను కాని నేరుసెక్షను ప్రకారముగాదు. మరియు ముద్దాయిల యావృతము ఆనుభవమేయు యోచింపదగ్గని. వారి రాజకీయాభిప్రాయములను పాటించరాదు” అని ఆసఫాలీగారు రసెరి.

కోర్టు — వారి రాజకీయాభిప్రాయములతో నాను పనిలేదు. ఆసఫాలీగారు వాటను ముగించువరకి సాయంకాలము 4-45 గం॥ ఆయ్యెను.

ప్రాసిక్యూషను వాదము

ప్రాసిక్యూషను ఎక్కిలి జ్యూరీ నుద్దేశించి యిట్లు చెలిపెను:—ముద్దాయిలవై ఏ సెక్షను ప్రకారము శిరమోహింపబడెనో అందలి వివరములబట్టియే ఆలోచింపుడు. పిస్తోళ్ళి వారి చేతిలో దొరకుటను గూర్చిగూడ సాక్ష్యమునుబట్టియే గమనింపవలెను. ముద్దాయిల ఉద్దేశముగూర్చి వారి వాక్కులనునందలి ఆశిరు శిరమోహింపబట్టి నిర్ణయించుకొనుడు. వారు చేసిన శిరమోహింపబట్టి చెంనునట్టి సెక్షనుచే మాంసంపబడెననెను. ప్రాసిక్యూషను వాదము 5-15 గం॥ ముగిసెను.

అసెనరుల అభిప్రాయము

జ్యేగారు కోరినమై ఆ సెనర్లు తమ అభిప్రాయము చెలిపిరి. మొదటి ఆ సెనరు జి. చర్లమగారు, యిరువురు ముద్దాయిలను పీనుకలోడు 307 సెక్షను, ఎక్స్ ప్లాజివు ట్టులు 3 సెక్షను ప్రకారమునూడ శిక్షింపలే యనెను.

2. రెండవ అసెనరు బంసిధారుగారు యిరువురు ముద్దాయిలను 307 సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపరాదు కాని 3

వ సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపరాదు. ముద్దాయిలకు హత్యగా వింపు ఉద్దేశమే లేదనెను.

3. మాడన అసెనరు కిర్న శంకరుగారు భగతుశింగు చాన్సెలరు నూచింపబడిన రెండు సెక్షనుల ప్రకారము శిక్షింపరాదు.

డక్టు 307 సెక్షను ప్రకారము శిక్షింపరాదు, కాని ఎక్స్ ప్లాజివు ట్టులు ప్రకారము శిక్షింపరాదు. ఇరువురికి భేదమేమని కోర్టువారుడగ డక్టు బాంబు విననట్లు సాక్ష్యములేదని ఆతడనెను. అట్లుయిన 3 వ సెక్షను ప్రకారమైనను శిక్షింపరాదు. ఇట్లువని కోర్టువారు తిరిగియడుగ ఆశిరమగూడ వానిపయ లేదని అసెనరు అభిప్రాయము చెలిపెను.

4. వార్లన అసెనరు దేవేత్రిగారు యిరువురు ముద్దాయిలకు శిక్షింపరాదు గారనెను. వారికి హత్యయే ఉద్దేశమే లేదు హత్యయే చేయదలచిరిని బట్టెను.

కీర్తు వేరొక నాడు ప్రకటించునని జ్యేగారు చెప్పిరి. (శ్రీ సెను)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

యూరసియనులకును భారతీయులకును ఒకే ఎన్నిక పట్టియుండునలెనట

లండన్, జూన్ 11:—తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు పండిత ప్రాదయనాథ కుంజ్రాగారిని చెంబుకెట్టుకొని నెయిరోబీలో సర్ కామ్యూలు విల్సన్ గారిని కలిసికొనిరి. భారతీయులకును యూరసియనులకును ఒకంబరిక కుదురుటకు తూర్పు నరయులకు ప్రాచీనచారమును సల్పువలెనని పిల్చికో యంగు నివేదిక చెంబుకెట్టుచున్నది. కాని ఈవిధాన్నిని త్రోసి వేయుట విచారకరమనిరి. భారతీయులకును యూరసియనులకును ఒకే ఎన్నిక పట్టియే చేయరాదని కర్నలు అమెరికాగారుచే యూరసియనులు మరింత బట్టిచియునున్నారు. ఉభయులకు ఒకే ఎన్నిక ఏర్పాటు గూడవలెనున్నారు. శ్రీనివాస కామ్రె గారునూడ రామవారముతో విల్సనుగారిని సందర్శించినపుడు డక్టరే యుండిరి. ఇంకియాలో డైరెక్టురుజనరలుగ నుండిన సర్ సిక్కి హుస్సేన్ గారు పనిచేయిరి.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టీ. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను మసీద్ (తెనుగు) 4 0 0
2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపాధ్యాయము) 2 0 0
3. సంస్కృతి లోకోత్పలు (1800) తెనుగు వివరముతో 1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము 0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వేశ్వరులు) 0 6 0

చక్కని తెనుగు పద్యములు 159

నాననా కుర్మ డిపో, అనంతపురము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ప్రభుత్వసహకారసభ

భీమడోలు 8-6-29

సూచన: రానున్న ప్రభుత్వ సహకార సంఘమును ఏర్పరచుటకు ముందరించినట్లుగా ముద్రపరచుట:—

ఉద్దేశ్యము:—పేదలు

సామాన్యమైనవారు అందులకు సహకరించుచు వచ్చినచో వారికి సహకార సంఘములలో ఏమైనా అవకాశము లిచ్చుటకు ప్రభుత్వము సహకారమును కల్పించును. అందుచేత వారిని నిర్బంధించి నిజముగా అవి పెట్టుటకు నీతికి ప్రాధిపత్యము వహించుటకు (light corrective to capitalism) గాని అంతకు మించి ఎక్కువ ప్రయోజనము గానింపదు. సహకార సామాన్య మాత్రమే గలదిగా నిలిచును.

భాగ్యంతుల పరపతి పేదలసహకార సంఘమును ఏర్పరచుటకు ఈ ఉద్దేశ్యమును యొక్క సామాన్యోద్దేశ్యముగా వాటింపవలెను. సహకార సంఘములలో ఏమైనా అవకాశము లిచ్చుటకు ప్రభుత్వము సహకారమును కల్పించును. అందుచేత వారిని నిర్బంధించి నిజముగా అవి పెట్టుటకు నీతికి ప్రాధిపత్యము వహించుటకు (light corrective to capitalism) గాని అంతకు మించి ఎక్కువ ప్రయోజనము గానింపదు. సహకార సామాన్య మాత్రమే గలదిగా నిలిచును.

నిమ్మజాతులు

నిమ్మజాతుల విషయమున దొరతనమువారు అవలంబించు విధానమును, దేశములు నాంధ్రించు విధానమును పరస్పరభావముగనుంచి విమర్శించుటకు ప్రభుత్వ సంఘములు ప్రభుత్వము సహకారమును కల్పించును. అందుచేత వారిని నిర్బంధించి నిజముగా అవి పెట్టుటకు నీతికి ప్రాధిపత్యము వహించుటకు (light corrective to capitalism) గాని అంతకు మించి ఎక్కువ ప్రయోజనము గానింపదు. సహకార సామాన్య మాత్రమే గలదిగా నిలిచును.

కొన్ని సూచనలు

నిమ్మజాతులు:—అభివృద్ధిని పొందుటకు పనిజరుగుచున్న సమయములలో కొంతమంది నుండి వేరైపోయింది. అక్కడ క్రింద ఏమైనా ప్రయత్నము (adjustments) ప్రకటించబడుచున్నట్లు జరుగుచున్నట్లు, అది లేకుండా చేయవలయును. కొన్ని సంఘములలో

నిమ్మజాతులను చేర్చుకొనుచున్న అట్టివారి సంఖ్య లతో పోల్చిచూచిన యెడల హస్తాంతరము గానించును. వారిని అధిక సంఖ్యలకు చేర్చుకొనగలగదను. వారికి పండులు కలుగును అందుచేత వారు సహకార సంఘములలో పని చేయవలెను. అదియును భాగ్యంతులను యిచ్చినచో యెక్కువ ఉపయోగమును కల్పించును. ఈ జిల్లాలో పాటకపజనమును ముంపేయునామల పద్ధతి లేదని వినుట కెంతయు సంతోషించెదను. ఇంతకు మించి వారికి మరలకైనా సహకార సంఘములలో పనిచేయవలెను, నెలసరిగను, ఏమాత్రమును స్వల్పదాయము చేసికొనగల అవకాశము ముప్పవలెను. ఈ పద్ధతి సిద్ధాంతభాగమున మాత్రమే యున్నదిగాని ఎక్కడను ఆవిరింపబడుటలేదు. పలువురు ముఖ్య ప్రజల సహకారమును నిమిషములలో యీ సమయమున సహకార సంఘములలో పనిచేయవలెను. ఈ సిద్ధాంతము సారథి పరచుటకు యెక్కువకాలము శక్తి జాగ్రత్తగా నిలిచియున్నది అవసరమును, అయినను కష్టము నకు తగిన ఫలితము చేపరచుట.

క్రయవిక్రయము:—గతసంవత్సరము నివేదిక కొంతమంది మాచిరిని. మామూలు క్రయవిక్రయసంఘము, నేతగాండ్ల క్రయవిక్రయసంఘముల విషయమున గాక సమిష్టి క్రయవిక్రయమునూ యీయండలమున జరుగుచున్న పూజ్యముగ నున్నది. నేతగాండ్ల ఉత్పత్తి, క్రయవిక్రయసంఘముల విషయమున మాత్రము మంచికృషి జరుగవలెను. క్రయవిక్రయసంఘముల విషయములో పాశ్చాత్య శాస్త్రమున మన మెట్టికొనియున్నది ఆరింప నవసరమునని గాని ప్రతిగ్రామములలోను, ప్రతి పల్లెటూరులోను అట్టి సంఘములు స్థాపించి నవసరముగాని సమస్య వారిలోని వాడనుగాను. మన దేశ పరిస్థితులను బట్టి అట్టి అవసరము లేదు. సాధ్యము ను గాను, కష్టమౌచి నెలసరిమించును యుగంధమున మన దేశములో లేకపోయితి బుగాను లభింపజేయు పరపతి ఉద్దేశ్యమును యెక్కువ నాన్వయించుచు గాని క్రయవిక్రయ సంఘములు, వస్తునిలయములు (స్టోర్సు) యెక్కువ వ్యాప్తిచేయుచు విశ్వసనీయములు. మరియు మన గ్రామములలో చిల్లరదాకాను పట్టుకొను వైఖ్యలు యిట్టి పాతి ఆస్థానముల చేసికొనుచు నెత్తని మామూలుమోసికొని తెచ్చుకొని సిబ్బంది కాగితములు, కలములు, పాపరము, అచ్చులు, వస్త్రాభ్యుదయము లేకనే దమ్మికి ఖర్చులేని తాటియాకు కవిశృంగార కరతములు ఉపయోగపడు యిసుపకులు ముత్యములతో తల్లి, తండ్రి పిల్లలు అందరును కష్టపడుదురు. అట్టి అనాదీయమును చౌకగను నిర్వహించు క్రయవిక్రయసంఘములలో గుమాస్తా బంట్లముగయిరా సిబ్బంది వైద్యులు, అచ్చులు, పాపరము మొదలగు ఆదరణములతో గూడిన మన క్రయవిక్రయములను ఎన్నటికిని పోటీచేయవలసిన వానమృతము. నిమ్మజాతుల విషయములో మాత్రము యిట్టి నిరంతరసహకారములేవు. వారి అజ్ఞానమును పేదరికమును అవకాశముగొని దుకాణదారులు అన్యాయపు లాభముపొందుదురు. సామాన్యగృహపరిశ్రమయగు నేతవిషయమున గూడ అనిరుత్సాహకారము వర్తింపదు. నేతగాండ్లకు నూలు అమ్మబడును. పేదలకు బియ్యము, ఉప్పు, మెరపకాయలు మొదలగు ప్రతిదిన అవసరములు అమ్ముటలోను రూపాయికి అర్థం రూపాయికి రూపాయిలకు వారిచేయుచు దుకాణదారులు లాగుదురు. అందుచే వాండ్ల విషయమున మాత్రము లాభదాయకముగ వస్తునిలయములు నడుపవచ్చునని నాయనభవము.

ఫెడరేషను:—మీ ఫెడరేషను కొంతవరకు బాగుగా పనిచేయుచున్నది యింకను యెక్కువసాధ్యమైన నొందవలసియున్నది. ఇందుకు పలువురు ప్రయత్నములతో సంఘములవారందరు సెంట్రలు బ్యాంకుల నుండియు యితరవిధములను నేకరింపవలెను మామరవైజ్ఞము యింకను యెక్కువ జాగ్రత్తతో కనిపెట్టవలెను. యూనియను డైరెక్టర్లు సంఘములవద్దకు వెళ్లి వానిని చక్క-జేయుచున్న విధముననే ఫెడరేషను డైరెక్టర్లు యూనియనులను నిరంతరము పోషింపవలెను. అన్ని విధములను సర్వతోముఖమున కృషి జరిగినగాని జిల్లాకంఠకు సహకార విషయమున జిల్లాపార్లమెంటుకు వ్యవహరించి జిల్లాసహకారాధికారి తమకార్యనిర్వాహక అంగముగ ఆదరింపజేయుట ఉత్తమ ప్రక్రియ చేపరచవలెను.

సెంట్రలు బ్యాంకు:—సెంట్రలు బ్యాంకు యింకను ఉదారముగ వ్యవహరింపవలెను. సంఘప్రతినిధులకు ఎక్కువ ఆకాశ మొసగవలెను. ఫెడరేషనుకు యెక్కువగ ఆర్థిక సహాయము చేయవలయును. భాగములపై పంచులాభము కొంతమంది తగ్గించు

కొనియెనను యూనియనులు, ఫెడరేషనుకు నిర్వహించవలసిన అజమాయిషీ సంఘములను చక్క-బరుచుట, నిర్వహించుట, పెంపొందించుట మొదలగు కార్యములకు యెక్కువ ప్రయత్నము నివ్వవలెను. సంఘములకు అప్పు లిచ్చుట దానిని సకాలమున ననూలుచేయుట మాత్రమే తమవిధిగ గ్రహించవలెను. ఈ పనులుగూడ యూనియను ఫెడరేషనులయొక్క సామర్థ్యమున యెక్కువ ఆధారపడి యుండును గనుక వానిని ఉత్తమ ప్రక్రియతో తెచ్చుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నింపవలెను. వేతనపు కార్యవర్గము నియమకమగువరకు సంఘ ప్రతినిధులగువారి నే కార్యవర్గముగా యెక్కువ ఉత్తమోత్తర నిర్వహణ మంతయు సంఘ ప్రతినిధుల హస్తగతము చేయవలయును. దూరస్థముననున్న సంఘముల సౌకర్యార్థము కాఖలు నెలకొల్పవలెను. యూనియన్ బ్యాంకులలోను బ్యాంకింగు విషయమున కేంద్రీకరణమును అజమాయిషీ విషయమున సానిక స్వాతంత్ర్యమును వాంఛనియమని సిద్ధాంతము గలదు. ఈ సిద్ధాంతమున అందు బ్యాంకింగుకు సంబంధించినంతవరకు రిజిస్ట్రారు హాడ్ గానికి అమిత విశ్వాసము గలదు. ఈ సిద్ధాంత మెంతమందినైనా దానికి కొంత పరిమితి గలదు. సెంట్రలు బ్యాంకులలోని డబ్బు గ్రామములది కాక పోవుటవల్ల గ్రామసంఘములలో యేర్పడిన యూనియనులు సంఘములును సిఫార్సు చేయుటలోను మామూలు అజమాయిషీలోను నిర్లక్ష్యముగను బాధ్యతావిహీనముగను ప్రవర్తించుచున్నవని యొకటిగలదు. అందుకు ఒకప్పుడు కొంత యాధార మేమైన యుండి యుండవచ్చును. అయినను అది యెంతవరకు సత్యమో తెలిసికొనుటకును అట్టిలోపములేకుండ చేయుట కయినను అక్కడక్కడ మంచి యూనియనులను బ్యాంకులుగ యేల పరిణామము నొందింపరాదు. అవి యెంతవరకు డిపాజిట్లు సంపాదించి ప్రజావిశ్వాసము చూరగనగల్గినోగూడ విశేషముగను గదా! అట్లు జరిగినయెడల అప్పుచున్న కొనువారికిని అప్పుయిచ్చువారికిని అజమాయిషీ చేయువారికిని అజమాయిషీ చేయించబడువారికిని పరిపాలకులకును పరిపానకులకును సంపూర్ణ అద్వైతసిద్ధి ప్రాప్తించి స్వయంపరిపాలనా మాత్రము ఆదర్శప్రాయముగ ఆచరణలోనికి వచ్చును. ఇందునుగూర్చి లోగడ రిజిస్ట్రారుగానున్న F. A. హెమింగ్వేగారిని ఒప్పించి గలిగితిమి. గడిచిన మాసియనును బ్యాంకుగా చేయుటకు వారు అంగీకరించిరి. కాని కారణాంతరములచేత అప్పటి కది ఆగిపోయినది. భీమవరం, నర్సాపురం, ఉండి యూనియనులు చేర్చి యేక యూనియను బ్యాంకుగా చేయవలెనని 1926 సం॥ డిసెంబరులో నర్సాపురమున కృష్ణా పశ్చిమ గోదావరి సహకార సభయందు తీర్మానింపబడెను. కాని రిజిస్ట్రారు హాడ్ గానికి ఆ మాత్రము యిష్టములేక అది ఆచరణలోనికి రాలేదు. హాడ్ గానికి ఒప్పించి ఆచరణను ఆచరణలోనికి వచ్చునట్లు ప్రయత్నింపవలెను.

భూమిసహకార బ్యాంకు:—ఈ ప్రయత్నము ఈ జిల్లాలో యేమియు జరుగుచున్నట్లు లేదు. ఇందుకు వెంటనే అధికార అసభికార సోదరుల అందరును గడంగవలెను. ప్రాత యుగాముల తీర్మానములకు మాత్రమే యుగాము యిష్టములేను. నియమము సడలింపవలెను. క్రొత్తయుగాములకుగాడ అసకాశమివ్వవలెను. వాయిదా 30 యేండ్లయిన వుండవలెను. సాలకు నూటికి రు 5/6 లకు యెక్కువ వడ్డీ యుండరాదు. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు డేదార్యముతోను సాహసముతోను పూనుకొనవలెను. నిజముగ ప్రజాక్షేమము వాంఛించుటకును యిదియే నిదర్శనముగ నుండవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమపరపతిని వినియోగించి యుగాముస్వీకరింపవలెను. నాణెములకు సంబంధించినట్టియు కరెన్సీకోట్లకు సంబంధించినట్టియు మూల్యము అమితముగ మూలుగుచున్నది. అది అంతయు బ్రిటిషువర్తక వర్తకమునకు పెట్టుబడిగ ఉపయోగపడుచున్నది. అందులో యేదైనా పాలెనను ఇందుకు వినియోగింపవలెను. అట్లు జరిగినచో చౌకవడ్డీనిచ్చుటగాని, యేబదియేండ్లవరకు వాయిదాయుచ్చుటగాని సాధ్యముకానేరదు. బ్యాంకింగుపద్ధతి అమితముగ వృద్ధిగాంచి ప్రజామూలముబడసిన ఇంగ్లాండులో సహితము ప్రభుత్వమువారు ప్రాతయుగాముల తీర్మానములకు భూమిసహకారాధికారము నిమిత్తమై కోట్లకోలాది ప్రయత్నము వడ్డీలేకుండా యిచ్చునట్లు యేర్పాటుచేసియున్నారు. అంతకు మించి లక్షలక్షలు అవసరమున్న మనదేశమున ప్రభుత్వమువారు ఆవిధానము యేలవలంభింపరాదు. ఇందునుగూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసభలోను తీర్మానము జరిగినగాని వానికి మామూలు ప్రజాసహకారాధికారి వట్టిపడి. సర్ జేమియల్ హామిల్టన్ గారు ఇందునుగూర్చి నెత్తికోరు కొట్టుకొని మొరలిడుదురు. కాని అదియును నిష్ప్రయోజనముగనే యున్నది.

ఖర్చు సంఘములు:—భీమవరం ఖర్చు సంఘం మాత్రం సజీవముగ పనిచేయుచున్నది. ఇందుకు శ్రీ అల్లూరి రామకృష్ణ రాజుగారు యెంతయు ఆభివృద్ధినియు, ఆంధ్రదేశములో నయ

లుచేరిన సహకార ఖర్చుసంఘములన్నిటిలోను తణుకుసంఘమునకు యొక్క-వభాగ భవము చేపాతెను. అట్లు యెనిమిదివేలవరకు చేపాతెయున్నను ఇప్పటికిది నామమాత్రావశ్యముగ నున్నది. ఇప్పటికిని ఆసంఘమునకు సుమారు రు 3500 ల వరకు రొక్క-రూపమునుగిరూపమున అగులస్థికలదు. దానిపెట్టుయినను పునరుద్ధరించి సరియగు స్థితిలోపెట్టుటకు పూనుకొనువా రొక్కరును లేరా? శ్రీ గాంధీమహాశయని జయధ్వజములతో సంచారముచేయించిన మనకు ఆశీర్వాదములు ఉత్సాహస్థితికి తెచ్చువాగ్యతలేదా? శ్రీయంతు కొండా వెంకటప్పయ్యసంతులు గారి తోను చాలమంది యితరులతోను మనవిజేసితిని. సహకారము పత్రికలో రెండుసార్లు వ్రాసితిని. కాని యధాప్రకారమునకు బాపము లేకపోయెను.

గృహనిర్మాణము:—పట్టణములోనుండు మధ్యతరగతి వారికి యిండ్లు కట్టుకొనుటకు వీలుకల్గించుటయే సహకార గృహనిర్మాణవిషయమున ప్రభుత్వవిధానముగ యున్నది. ఆసలు లేనిదానికంటె అదియను కొంతమెరిగే కాని అది కలిగినవారి కే పెట్టుటగ యున్నది. స్థలము యేమాత్రమైన కుటీరములు కలవారికి యిండ్లు భవంతులు వేసికొనుటకును ఇండ్లుగలవారికి మేడలునుద్దెలు వేసికొనుటకును ఉపయోగపడుచున్నది. కాని బస్తీలలో పాటకపుజనమును పల్లెలలో వేడలును నిన్నుజాతులను తలపెట్టినవారేలేరు. ఈరెద్దలు మోకాటిమంటి బురదలో పల్లెలోని వేదవారు అనవధించుచున్నారు. మురుగుకాల్వల ప్రక్కను దుర్గంధముతో నిండినట్టియు గాలిమాడనట్టియు గొండులలో బస్తీలలోని వేదలును, పాటకజనము కృశించుచు. వీరికి యేవ్యభిజీవములైనను సహకారపద్ధతులపయి నిర్ణయించి కొన్ని సంవత్సరములో ఆయిండ్లఖర్చు పెట్టుబడి తీర్చుచును లాగును తేలికపాటి నెలసరి వాయిదాలు యేర్పరచి అట్టివారికి తలదాచుకొనుటకు యేమాత్రమైన మానవవాసయోగ్యములగు కుటీరములు నిర్మింపగూడదా? మామూలు మధ్యతరగతివారికి ఒక్కొక్కరికి 3000 పెట్టుబడి నిత్తురే. ఈ 3000 లను ఖర్చుపెట్టినయెడల 30 మంది కుటీరము లేర్పరచవచ్చునై. కాని ఈ అరణ్యరోదనము వినువాతెచ్చర? పెట్టుబడినీతిలో నమృతముగల ప్రభుత్వముకలిగినవారికే సహాయముచేయుచుండును. ఈమండలమున వ్రాసినచివిన విధానమున యేబస్తీలోనైన ఒక్కటిని యేపల్లెలోనైన ఒక్కటియును గృహనిర్మాణసంఘములు నిర్మించి తాము ఆదర్శప్రాయము కాగోరెదను ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడకున్నను ప్రజలనుంచియైనను అందుకు కావలసినసామగ్రి స్వీకరింపగలుగుదు రని నా విశ్వాసము. కాకున్న పట్టుదలయు నేవానిరతియు సత్కార్యోత్సాహమును కావలెను. ఈమనము వ్యక్తపరచినయెడల మన సహకారకాఖవారును, అధ్యక్షులు వైవేచనము తోడ్పడుదురు.

పశుసంఘములు:— పల్లెలమాట లేట్లున్నను బస్తీల సామీప్యమున(Dairy)పాలు వెన్న వగైరా సంఘములు లాభదాయకములుగ నున్నవి. పశుభిక్షా సంఘములు పల్లెలో యొక్కన అవసరము, ఇట్టి ప్రయత్నములు మన ఆంధ్రదేశమున యొక్కచును లేవు. ఈవిషయమున కూడ తాము కృషిసల్పి ఆదర్శప్రాయములు గావలెనని నాకొరిక.

తమనంటి సహకార మహాశయల యెదుట తమ మండల విషయములనుగూర్చి నూచనలను చేయ సాహసించిన నాయహంకారములను మన్నింపుడు. ఇక ఉద్యమమునకు సంబంధించిన యితర విశాల విషయములను గూర్చి కొంచెము మనవిచేసి విరమించును.

ఉద్యమపరిపాలనము ప్రజల వశము చేయుట దేశీయపు రిజిస్ట్రార్:— ఉద్యమ పరిపాలనను ప్రజలవశము చేయుటలో మొట్ట మొదటికార్యము మన దేశీయుని రిజిస్ట్రార్ గా నియమించుట. విదేశీయులు కొంత సాక్షాత్తముగను కొంత నానుభూతితోను వ్యవహరించినను జాతీయతకు తోడ్పడనాలరను సం గ తి అట్లుండయి లేర ప్రజలకారణములును గలవు. మన దేశ భాషలను వానిద్వారా మనము వ్యక్తపరచు భావములను వాంఛలును వారు గ్రహింపజాలరు. మనదేశసాంప్రదాయములు మన జాతీయ ప్రతిభ అసలే గ్రహింపజాలరు. దేశభాషలు కొంతవరకు నేర్చుకొనవచ్చును. మనబహిరంగప్రవృత్తి కొంత గ్రహింపవచ్చును. అనన్వియ వారి పరిపాలనా సౌజన్యమునకును వారి ప్రభుత్వప్రణాళికును వినియోగించును. గాని తదితరముగాదు. విదేశీయ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగిగలులలో క్లిరికేషన్లగు F. R. Hemingway, Sr. G. F. Padison గార్లు మన కెక్కువ దేశీయునుమాలరని ప్రతీతిగలదు. అదినిజమే. హైమింగ్వేగారు మనకు సహకారపు రిజిస్ట్రార్ గా నుండిరి. బట్టి 4 అంచును 4 గరు మనుష్యులు పట్టుకొని మధ్యభాగంను కర్రతో యెత్తిపట్టి మేళతాళములతో ఊరేగింపుచు వెళ్లినట్టి ఉత్సాహముకలి మాపి అదియేమో చెప్పగలరా యని వారినడుగగా తెలియదనిరి. సహకారోత్సాహమునకును దేశీయునియెడల సానుభూతికిని సేచెన్నికగల అట్టివారే మనదేశీయ సాంప్రదాయములు గ్రహింపలేనపుడు తదితరలసంగతి జెప్ప నవసరములేదు. పరిపాలనము దేశీయుముగ నొనర్పాలెనని కోరుటలో యిప్పటి అధికారుల పరిపాలనాదక్షతకు యెట్టిలోపమును ఆరోపించుటకాదు. ఆయనను గ్రామములవెంటి తిరిగి ప్రజల వాంఛ, ఆదర్శములను గ్రహించి వానితో తీసుకుంటున్న గలుగు కార్యోత్సాహము ఉద్యమమునకు లభింపవలెనన్న ఉన్నత విద్యాయోగ్యతలను తగుసహకారశీలుని యాదేశీయ అనుభవమునుగల దేశీయ శాఖాధికారిగ నుండవలెను. ఇంతవరకు విదేశీయులు ఈఉద్యమమునకు ఒకవేల సేవను యేర్పడును కృతజ్ఞుడను. కాని జాతీయప్రతిభకు కొంత అవకాశము గలుగవలెనని వాంఛించును. ఇందు అక్రమమును అనవధమును యేమియు లేదు.

సహకారసంస్థలు:—తొలకా ప్రాంతమునకును వాని అంతర్భాగములకును యూనియనులు యేర్పడినవి. మండలములకు పెడరేవులు నిర్మాణమైనవి. భాషాప్రయుక్త ప్రాంతమునకు భాషాప్రయుక్త సమైక్యములు కార్యాచరణము వహించినవి. మరొకవైపున దిగువనుండి వైకి ఇన్ స్పెక్టర్లు అసిస్టెంటురిజిస్ట్రార్లు, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు రాష్ట్రీయపు రిజిస్ట్రార్లు మొదలగు సర్కారు శాఖవారు పరిపాలించుచున్నారు. ఈ రెండువిధములను కార్యనిర్వాహకులును సమైక్యించి యేకశాఖగా అవతరింపవలెను. ఇందుకు ప్రస్తుతము ఆత్యంత పరస్పర సానుభూతి అత్యంతరముతరువాత ఆయా రాష్ట్ర మండలాంతర్గత ప్రాంతములకు యేర్పడిన సహకార సంస్థలపక్షమున ఆయా ప్రాంతీయ అధికారులు కార్యనిర్వాహక ఉద్యోగిగలుగుగ పనిజేయునట్టి పరిస్థితులు యేర్పడవలెను. ఇందుకు తగువిధమున సహకారపట్టము సవరణకావలెను. ఈ మహాత్తరమును ఉత్సాహమునకు బాధ్యతవహించి అయ్యది బాగుగ నివర్తించుటకు సాధనోపాయములను యోగ్యతయను మన ప్రజాసంస్థలు సంపాదించవలెను. ఈ సందర్భమున మామూలు రోకటిపాటుగా ఉపదేశింపబడు నొకదానిని ఉద్దేశింపబడుట చెప్పవలసియున్నది. “ముందుయోగ్యతను సంపాదించి పిమ్మట అధికారమును కోరుడు” అను మామూలుపాటయొకటి గలదు. ముందు యోగ్యతను సంపాదించి తరువాత వాంఛించుట యేర్పడును జరుగవలెనని. పని యేవిషయమునగాని యేచరిత్రలోగాని ఆచరణలో జరిగినట్లువినము. యోగ్యతాసంపాదనమును, వాంఛించుటయును యేకకాలమందు సమానముగ జరుగుచుండును. ఇప్పుడున్న సంస్థలు బాగుగా పనిచేయుట లేదనియు యింకను స్వతంత్రమిచ్చినయెడల తప్పులు చేయుననియు వాదించవచ్చును. కాని తప్పులుచేసి దిద్దుకొనినవెనుక గదా ఒప్పులుచేయుట తలస్థించును కనుక ఆమహదాదర్శము వ్యాపించునట్లు దేశీయులును ప్రభుత్వోద్యోగిగలునువిశాలభావముతోనుకార్యదీక్షతోడను ప్రయత్నింపవలెను. ప్రస్తుతము తనిఖీతప్ప తక్కినకార్యములన్నియు రిజిస్ట్రేషను లిక్విడేషనుపైరము ప్రజాసంస్థలకు వశముచేయుటకు ప్రయత్నము జరుగవలెను.

సహకారపు ప్రాణంభీమా:—సహకారపు ప్రాణంభీమాసంగతి యొక్కడను జరుగుచున్నట్లులేదు. ప్రస్తుతము భీమాసంఘములన్నియు పెట్టుబడినీతి ననుసరించి యున్నవి. భాగస్వాములకును యేజెంట్లకును ముస్సాతికమువీసము ప్రతిఫలము చెందుచున్నది. భీమాచేయుచున్న వారికి బహుస్వల్పముమాత్రమే ఒక గబడుచున్నది. సహకారపద్ధతయైనయెడల లాభము వ్రయోజనమందయ భీమాదారులకే చెందవలెను. విధానము కొంచెము నూచించితిని. సహకారసంఘములు భాగస్వాములుగ నుండును. అట్టిసంఘములలోని సభ్యులే భీమాచేయించుటకు, అర్హులుగ నుండురు. యూనియనులు సంఘములు యేజెంట్లకు వ్యవహరించును. యేజెంట్ల ప్రతిఫలమందయ వీనికి లభించును. లాభము సంఘముల ద్వారా భీమాచేయించుకొన్న సభ్యులకు లభించును. చెల్లించవలసిన రుసుములు సంఘములు యూనియనులు సహజమే కేంద్రపు భీమాసంస్థకుంపును. భీమాచేయించుకొన్న సభ్యులు రుసుము చెల్లించుట వైకము కొరవడినను సంఘము వారికి అప్పులనిచ్చి ఆ వైకము భీమారుదుముగ చెల్లించుటకు సుకరముగనుండును. ఇందునుగరించి గత సంవత్సరమున గుంటూరులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసభలో తీర్మానమొకటి జరిగెను. కాని అవాంతరూపములవల్ల అవి కార్యరూపము దాల్చలేదు. తామిందునుగూర్చి బాగుగ యోచించి తమ యభిప్రాయములను సహకారము పత్రికరూపమున వెలువడింపవలెననియు అట్టి ప్రయత్నములకు సర్వవిధముల తోడ్పడవలెననియు కోరుచున్నాను.

భాషాప్రయుక్త సహకారప్రయత్నము:—ప్రతిభాషా ప్రాంతమునకును ఆప్రాంతములోసహకార విద్యాప్రచారముల కొరకు సంస్థయొకటియుండవలెననియు ఆయాప్రాంతీయభాషలలో సభలుజరుగవలెననియు, ఆంధ్రరాష్ట్ర సభలు ఆంధ్ర సహకారసమైక్యమును చాలకాలమునుండి వెయ్యికోట్ల చాలుచున్నారు. అట్లుయినను చెన్న నగరవాసులకును చెన్న రాష్ట్ర సమైక్య ప్రముఖులకును అవి రుచింపవలెయ్యెను. ఆంధ్ర, తెలంగాణ, కేరళ ప్రాంతములకును ఆయా సమైక్యము లేర్పడవలెను. ఆయా ప్రాంతములకు నాయా భాషాసభలు జరుగవలెను ఆయా ప్రాంతములన్నియు అవాంతర రాజకీయపరిస్థితులనుబట్టి యేక చెన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వములో నుండుటవల్ల ప్రభుత్వ సీతినీ జవాబుగా ప్రజాపక్షమున సమైక్యభావములు వ్యక్తముగల అవసరము గనుక ఆయా సమైక్యములనుండి యెన్నుకొనబడు నియమిరసంఖ్య గల ప్రతినిధులు చేరి చెన్న రాష్ట్ర సమైక్యముగ యేర్పడి ఆయా ప్రాంతములలోని సహకార భావములను యేకొన్నుభముచేసి ప్రభుత్వము వారికివ్యక్తపరుపవచ్చును. అంతేగాని “సమైక్యములముక్కాళం” అనునట్లే వై నుండి దిగువకు నిర్మాణము చేయరాదు. ఆయా ప్రాంతీయ సభలు జరుగునపుడు చెన్న రాష్ట్ర సభ బోర్డుగ అవసరమగును. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సమైక్యము యిదివరకే యేర్పడినది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సమైక్యము యీమధ్య రిజిస్ట్రేషను అయినది. తెలంగాణ రాష్ట్ర సభకు ఈనెల 16, 18 తేదీలలో జరుగు నని ప్రచురమైనది. తెలంగాణ ప్రయత్నమునకు బాధ్యులగు రాజబహదూరు టి. రామలింగ శ్రేష్ఠిగారును, హైదరాబాద్ సేవకాసభ్యులగు కె. జి. శివస్వామి అయ్యరుగారును, యెంతయు ఆభివృద్ధియందు. ప్రారంభిమానము వదలలేక చెన్న రాష్ట్ర సహకారసభ జరుపుటకు చెన్న పురి వారు తిరిగి ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ప్రాంతీయసభలు వెలసిన వెనుక అట్టి సమైక్యసభయొక్క నిష్పత్తి చూడవలెను గ్రహించి ఆ ప్రయత్నమునుండి విరమించుటవాంఛనీయుమని నా మనవి. పలుప్రాంతములలోని సహకారసభలను యేకొన్నుభము చేయుటకు వైచెప్పినట్లు ప్రస్తుత చెన్న రాష్ట్ర సమైక్యము సంస్కరించిన యెడలగాని, తిరిగి నిర్మించిన యెడలగాని, అది చాలను. మనరాష్ట్ర సభ అవసరము.

ఆంధ్రసహకారసమైక్యము:—ఈ సంస్థ ఎంతో ఉన్నతస్థితికి రావలయును. యేకారణములవల్ల నేమి కొంత అవాంతర పరిస్థితుల మూలమున పనిదారుగ జరుగుట లేదు. ఈ సంస్థ యొక్క యుఖ్యవిధులు సహకారవిజ్ఞ, ప్రచారము, శిక్షణ మొదలగునవి. వైచెప్పిన పరిస్థితులమూలమున శిక్షణాకార్యము జరిగించుటకు దొరతనమువారు ప్రత్యేకసంస్థయొకటి స్థాపించుచున్నారు. బెజవాడలోని సహకారశిక్షణాలయము యీక్రొత్త సంస్థవశముచేయుచురట. ప్రస్తుతమునుబట్టి దురవస్థ సంఘటిల్లినను యెప్పటికైనను ఈక్రొత్తసంస్థ సమైక్యములో తీసుకుంటున్న అదిసాధ్యమగుటకుగాను సమైక్యము ఉన్నస్థితికి మచ్చుకట్టును మనమందరము బడ కంకణులు కావలెను. ఇదవరకే ఈనాటిజ్ఞప్తి మొదలసంకల్పించినదానికంటె దీర్ఘమైనది. జిజ్ఞాసతో ముగింతును.

మనదేశమునకు ప్రస్తుతము చాల సందర్భసమయము. శాజకీయకలకలములు, సాంఘికక్షులు, మతకలహములు, వ్యక్తిగత వైమనస్యములు యింకను అనేక ఈతిభాధలతో మన బహిరంగజీవనము కల్లోలమగుచున్నది. అన్ని కక్షలకు అన్ని మతములకు అందరును చెందవలసిన యీసహకారోద్యమమైనను అట్టిదానితో సంబంధము లేకుండునని ఆశించవలయుండెను. కాని యిందుగూడ అవి చొచ్చినవి. ఈసందర్భములకు మనమందరమును యేకొలదిగనో గొప్పగనో బాధ్యులమేమని చెప్పసాహసించును, మన్నింపుడు. ఇట్టివానినుండి విముక్తులమై సహకారోద్యమమును ఉత్సాహస్థితికి చేర్చి నిజము సహకార సోదరులవలె ప్రవర్తించి దేశసాభాగ్యమును లోకకల్యాణమును అత్యంత పరబుద్ధియు కరతలామలకమునగట్లు కృషిచుంపుటకై మన ఆందరకు సద్గుణ నొసగుగాకయని శ్రీపరమేశ్వరుని ఆరాధించును.

రాణా ప్రతాపుసింహమహారాజు జయంతి

కలకత్తాలో జరుగుచుండు కలకత్తా, జూ 10— నిన్న 9 వ తేదీని కలకత్తా యందు శ్రీధానందపార్కులో ప్రతాపజయంతి ఉత్సవము జరిగెను. ఈ ఉత్సవసందర్భమున ఒక వ్యాయామప్రదర్శనము జరుపబడెను. దీనికి క్యాప్టెను జె. యస్. వెర్మిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ వ్యాయామప్రదర్శన కార్యక్రమము మున్నగు కేరీర వ్యాయామములు ప్రవర్తింపబడెను. ప్రథమయారు హిమకు సింగ (యం. యల్. సి.) గారు చేసిన కర్రసామును అందరును ప్రశంసించిరి. శత్రువులనుండి కాపాడుకొనుటకును ఆరోగ్యమునుగలిగి చిరకాలము వీచించుటకును యింద్రియ నిగ్రహణకీని బడయుటకును భారతీయు లందరును కేరీరవ్యాయామమును విధిగా నొనరించుచుండవలెనని అంతోష్ఠవ్యాసమునందు వెనర్మిగారు సూచిరి. (శ్రీ వె.)

“ఆంధ్రరత్న” జయంతి

శ్రీ॥ శ్రీ॥ దు. గోపాలకృష్ణుని మహాత్మ్యము

చెన్నపుర్యంధ్రులభక్తి విశ్వాసములు

రసికజనమనోభిరామమును, సర్వవిద్యాపారంగతుడును, నిఖిలాంధ్రజనసంస్కృతిపాత్రుడును, నిష్కలంక దేశసేవాభిరూపియును, నిరవధిక కారుణ్యభావుడును, నిరంతర హామనామమృతాస్వాదనానిమగ్నుడును, మరుచిత్తమందహాసవనుడును, ముగ్ధురమే ఘంభీరభాషియు, అఖిలాంధ్ర యోజనపట్టభద్రుడును, అప్రతిమాన త్యాగియునునై “చీరాల రత్నంబు పీఠుడనియు” “రామదాసు” అనియు జగత్ప్రసిద్ధిగనిన ఆంధ్రరత్న శ్రీమద్గౌరీ గోపాలకృష్ణయ్యగారి జన్మదిన మహోత్సవమును జరుపుటకై నిన్నటి సాయంకాలము చెన్న నగరానా ప్రవృత్తులు, గౌ॥ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షతనై లాస్సెయ్యవరల్ నొక సభ గావించి శ్రీ॥ శ్రీ॥ గోపాలకృష్ణుని దివ్యగుణగణముల వేర్కొని, ప్రజలందరను వారి మహోన్నత జీవితాదర్శను ననుసరింపవలెనని యుద్ఘోషించిరి. ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణుని జన్మదినమును, మరణించిన దినముగూడ, సరిగా యొకేనాడు అనగా జూన్ పదియవ తేదియందే సంభవించెను. ఈనాడే ఆంధ్రదేశమునందు పలు తావుల స్మారకసభలు జరుపబడును.

అధ్యక్షులు

శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పరునులుగారు ప్రథమమున మాట్లాడుచు గోపాలకృష్ణయ్యగారికి “ఆంధ్రరత్న” బిరుదును సార్థకమనియు, విదేశములకేగి వారుపాశ్చాత్య విజ్ఞానము దారి తేటినవారై యుండియు, జాతీయకళా, విజ్ఞాన, సాంప్రదాయములం దత్యంతభిమాన సంపన్నుడై మాతృరణ సేవయందే తన జీవితములెట్టిని గడపి, మాతృపదపద్మసన్నిధి నే తన యనువుల సర్పించిన మహామహుడనియు గీర్తించిరి. వారి మంద హాసరులు, వారి వాక్చమత్కృతి, వారిస్ఫురద్రూపగాంభీర్యము, వారి ప్రజ్ఞా విశేషము లఖిలజనులను సమ్మోహింప జేయుచుండెననియు, గామ్రుజనసమదాయముపై వారికిగల ఆకర్షణశక్తి, జననాయక సామర్థ్యసామాన్యమనియు, బాల్యముది స్వాతంత్ర్యస్థితి వారిమునందు ప్రజ్వరిల్లుచునే యుండిననియు, పరాధీన భావము ముందునైన వారి ప్రకృతి యందు గోచరము కాదనియు, అట్టి ప్రజ్ఞానిధి, అట్టిత్యాగి జీవి అకాలముగ, అల్పాయుర్గాయుడై గతించుట భారతాంధిక యొక్కయు, ముఖ్యముగ ఆంధ్రులయొక్కయు పరమ దౌర్భాగ్యమనియుపల్కిరి. చీరాలచీరాల సంరంభుచుండువారు జూనిన రాజ్యకంఠజైను కొనియాడిరి. కారాగృహముందు వారు పడిన కష్టముల వివరించి వారి త్యాగశీలమును, కష్టసహిష్ణుతను బొగడిరి. వారి విజ్ఞానసంపద, భగవద్భక్తియును జగద్విదితము లనిరి. ఆంధ్ర స్వక్రిత్యము గోపాలకృష్ణునియందు మాత్రీభవించి యుండెననిరి. శ్రీ॥ శ్రీ॥ దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు తమతో నొకమారు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని గూర్చి పలు మాటలు గోపాలకృష్ణయ్యగారు గొప్ప ఉపజ్ఞగలవారనియు గొప్ప జననాయకులు కాగలరనియు, జనసామాన్యముపై వారికిగల శక్తి అద్భుతమని చెప్పియుండెననియు అట్టి గోపాలకృష్ణుని తుదకుక్షయకోగపీడితుడై కాలధర్మ మొందెననియు, వారి పవిత్రాత్మను సంక్రమి పరుపవలెనన వారి మార్గమునే అనుసరించి దేశసేవ జేయవలెనని పల్కిరి.

శ్రీ గడ్డె రంగయ్యనాయకుగారు

పిదప మాట్లాడుచు గోపాలకృష్ణయ్యగారి గుణగణముల గీర్తించి, వారి జీవితచరిత్రను సంగ్రహముగ వివరించిరి. వారి విదేశసంచారమును, ప్రభుత్వ కళాశాలాధ్యాపక వృత్తియందుండినప్పటి విశేషములను, నిరాకరణోద్యమ ప్రతేజాన, ప్రరణితేశనను, వారి ఘన పాండితిని సరసముగా విలాసాదులను నర్థించి, వీని యన్నిటికి త్యాగగుణము ముఖ్యమై వారియందు వెలసియుండుటకేసి వారు సర్వ జన వంశ్యులును, ప్రేమపాత్రులునై గనియు, రామనగరు నందలి వారి శ్రీరామాలయ నిర్మాణప్రయత్నమే వారి సర్వ భూత సమహితత్వమునకు సాక్షియనియు, ఉపన్యాసమునకు పాట పదాలు గడించుటయే వారివాక్యాటమనకు నిర్వహణమనియు, అట్టివిరుని సంస్కరించి వారి జీవితము నాదర్శముగ గైకొనుడని పల్కిరి.

శ్రీ. గోపాల కృష్ణగారు మాట్లాడుచు గోపాల కృష్ణయ్యగారి నామము ఆంధ్ర దేశమున అబాల గోపాల మంద రెండు గుఱివనియు, వారి బహు భాసాజ్ఞానము, వారినిర్వహణాభి

నోత్సాహము, వారి మందహాసరుమతే ప్రజలెల్లకు వారిని మార్గదర్శకుని, ప్రేమాస్పదుని గావించెననియు ఉన్నతోద్యోగమును త్యజించి, దేశసేవకై సమస్త కష్టముల ననుభవించి తుదకు నిరన్నడై బాద్యగ్రస్తుడై అకాల మృత్యువు వాత బడెననియు, లేనిచో నింక నెన్నియో వత్సరములు జీవించుటవలెననియు గోపాల కృష్ణయ్యగారి యందు ప్రజలు తమ భక్తి విశ్వాసముల నుగన్మరు పవలెనని నవారు జేసినంత త్యాగము జేయవలెనని ఖడ్గరు నైనను ధరించి, కాంగ్రెసు ఆదేశమును పాలింపవలె ననిరి.

శ్రీ కందాడ సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారు:—పిదపమాట్లాడుచు తాము గోపాలకృష్ణయ్యగారి కిష్టకోటిలో జేరిన వాడమనియు యిరువది సంవత్సరముల క్రిందటనే విదేశములకేగి అచ్చటి నాగరికతావిజ్ఞానముల నెల్ల గ్రహించి, ప్రాచ్యవిజ్ఞానము నచట వెదజల్లి క్రిగడించిన మహానీయుడనియు చీరాల చీరాలవాసుల కెల్లు ప్రేమపాత్రుడాయెనో 20 సం॥లకు పూర్వము ఎడింబరో వాసులకట్టి ప్రేమాస్పదుడై హైందవ స్వక్రిత్యమును విదేశములనిలవ బెట్టిగనియు ప్రభుత్వోద్యోగ ముండుండియు ఆంధ్రజాతీయతను చాట ప్రయత్నించెననియు జాతీయకళాశాల యందు బనిచేయుచు తరుణుడుడెంచినపుడు విశాలరాచకీయ రంగమనం దుట్టి మాతృసేవకై సర్వస్వమును సమర్పించిన ధీరవ రేణ్యుడనియు, గోపాలకృష్ణుని జీవితముందు ప్రధానముగ రెండు నూత్రములు ప్రత్యక్షములనిరి. విద్యాభిరుచును, పట్టావాసులందునుగాక, గ్రామ్యునివాసులును, కార్మికులును, పేదలునగు జనసామాన్యముందలి సహజముగ కక్తిని. గ్రహించి, ఆశక్తిని విజృంభింప జేసిన వాడు గోపాల కృష్ణుడు. చీరాల చీరాల సంరంభము వారిమహాత్మరనాయకత్వశక్తికి తార్కాణము, వారి యాదేశమాత్రమున పురవాసులందరును తమ నివాసములను, గృహములనెల్ల వీడి సంవత్సర మజ్జాతనానమువలె మారి వెలుపల నివాస మేర్పరుచుకొనిరి. జనసామాన్యముచే నిట్టి మహాత్కార్యముల జేయించుటలో గోపాలకృష్ణుడు పెట్టిన భిక్షయే బాగోలీయందు సఫలీకృతమాయెను. వారు నాటి న వీ జ మే నే డ భి ల భార తావనియందును మహాపుష్కమై ఫలవంత మగుచున్నవి. రెండవది వారి శ్రీరామాలయ నిర్మాణము. సర్వమనన సమహితత్వము, పంచమోద్ధరణము అదిగాగల సంస్కరణోద్యమ మందు గోపాలకృష్ణయ్యగారి అకుంతిత విశ్వాసము, వారి శ్రీరామాలయ నిర్మాణదీక్షయందు విశేషము. ఆదేవాలయములందు జాతిమత కుల వివక్షతలు లేక సర్వజనులకు దైవారాధన కనుకూల వసతుల సేర్పరుప నాతడు సంకల్పించెను. వారి జీవితముందలి ఈ రెండు నూత్రముల నవలంబించినచో మనము వారియాత్మకు శృంగీకరించినవారమయ్యెదము” అనిపల్కిరి.

చి. యస్. శ్యామగారు:—ప్రజలందరును ఖడ్గరువస్త్రముల ధరింపగోరిరి. అవ్యక్తులకు పండనములతో సభ “రమా రమా” గోవిందో వారి అను భగవన్నామ సంకీర్తనతో ముగింపబడెను.

బెంగాలు శాసనసభ ఎన్నికలు

78 మందికి ఎన్నికలు జరిగినవి

కలకత్తా, జూన్ 10:—ఇంతవరకును 78 సభ్యులైన ములకు ఎన్నికలు జరిగినవి. ఇందులో 34 మంది కాంగ్రెసు పక్షపు హిందూ ప్రతినిధులు. 9 మంది కాంగ్రెసు పక్షేతర హిందువులు. 7 మంది బెంగాలు మస్లింల ఆభ్యర్థులు 13 మంది బెంగాలు మస్లిము శాసనకర్తల పక్షమువారు. 18 మంది యూరోపియనులు.

కాంగ్రెసుపక్షమువారు పరిశీలించుచుండి నిజ యమగాంచున్నారు. మస్లింలకు పక్షమువారి సహకారమువల్ల కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికసంఖ్యాకులై ప్రబలమవును.

శ్రీ కేంద్రలాలు బెనర్జీగారు యివరలో కాంగ్రెసుతరపున శాసన సభ్యులుగా నున్నారుకాని యీమారు తిరిగి ఎన్నికలకు ఆభ్యర్థిగా నుండవలెదగాని కాంగ్రెసువారు అంగీకరింప లేదు. అందువల్ల ఇండిపెండెంటు పక్షమువారి తరపున ఎన్నుకోబడిరి.

పి. బెనర్జీగారిని కాంగ్రెసు పక్షపు ఆభ్యర్థిగా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారు నియమించిరిగాని రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీవారిది అంగీకరింపలేదు. అయినప్పటికిని ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షపు ఆభ్యర్థులను మిశ్రపాదపక్షపు ఆభ్యర్థులనుగూడ ఓడించి విజయము గాంచిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధికోష్ణము గత 24 గంటలలో	అత్యల్పోష్ణము గత 24 గంటలలో	వర్షము గత 24 గంటలలో	జూన్ నెల 1-వ తేదినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పురియు
గోపాల్ పూర్	89	81	...	1.5	+ 0.1
విశాఖపట్టణం	92	85	...	0.8	— 1.4
కాకినాడ	101	84	...	1.2	+ 0.2
మచిలీపట్టణము	99	84	...	0.2	— 1.4
కర్నూలు	100	77	...	0.1	— 0.7
బళ్లారి	96	77	...	0	— 0.9
అనంతపురం	0.2	— 1.1
కడప	100	84	...	0	— 1.0
నెల్లూరు	103	84	...	0	— 0.4
మద్రాసు	102	81	...	0.1	— 0.6
కడపూరు	98	79	†	0.2	— 0.2
నెల్లూరు	99	81	...	0	— 1.0
సేలము	94	74	...	1.8	— 0.2
కోయంబత్తూరు	87	72	...	2.4	+ 1.9
తిరుచనాపల్లి	99	79	...	0	— 0.7
నాగపట్టణము	96	81	...	0.2	— 0.2
మధుర	99	80	...	0.1	— 0.5
పాంబన్	87	80	...	0.1	— 0
పాలకోట	0.4	+ 0.1
తిరువేండ్రము	83	76	†	8.0	+ 2.8
కొచ్చిన్	87	75	0.2	20.4	+ 10.1
కాలికట్టు	89	75	0.8	20.5	+ 8.2
మంగళూరు	85	75	0.9	20.8	+ 7.1
బెంగళూరు	87	68	†	0.7	— 0.9
మెరీకార	72	64	0.2	19.1	+ 11.9
కొడైకనాల్	68	53	0.4	2.7	— 0.9
హూనూర్	70	55	†	2.0	—

సర్కారులు:—మబ్బు విస్తారముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేడిమి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి ప్రతిచోటను 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—కడపూరులో శుంపరబడినది. కడపూరులో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 108 డిగ్రీల ఎండగానెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు, సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

బొంబాయి మిల్లుల సమ్మె

పరిసరపట్టణములనుండి పనివాండ్లను మిల్లుదారులు.

రప్పించుచున్నారు

బొంబాయి, జూన్ 10:—మిల్లు యజమానులు మల్టా, అంబరుబాగు, మొదలగు బొంబాయినగర పరిసర ప్రాంతములనుండి పనివాండ్లను రప్పించుచున్నారు. ఇప్పుడు మరిమాదు మిల్లులో పని చేయగలుగుచున్నవి. మొత్తముమీద 70 వేలమంది పనివాండ్లు మిల్లులన్నిటిలో నున్నారు.

కాని పనిలోనికి పోవు పనివాండ్లను పనిలోనికి పోకుండా అరికట్టుటకు సమ్మెదారులు తీవ్రముగా సాత్వికవిరోధమును మిల్లు కేటవద్ద సాగించు చున్నారు.

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభలోని జనరలు, మెంబరుగారగు సర్ గులాము హుస్సేను హిదాయతుల్లాగారు రేపు బొంబాయి వచ్చెదరు. సమ్మె పరిష్కారవిషయములో ఆయాసంఘముల ప్రతినిధులను వచ్చి తనతో మాట్లాడ నప్పు నని ఆహ్వానించిరి.

వాటాదార్ల సభ

మిల్లుల వాటాదార్లు సమ్మె పరిష్కారవిషయములో గాక పెద్దసభచేయ నిశ్చయించిరి. ఈ సభకు బొంబాయి, కార్పొరేషను సభ్యతరపున యిద్దరు ప్రతినిధులను పంపవలెననదిగా కార్పొరేషనువారిని కోరిరి. బొంబాయి ఎర్రకసంఘము వారిని, స్టామప్రొకర్ల సంఘమువారిని కూడ ఆహ్వానించిరి.

(అ. పై.)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నవంబరు 11-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవి రు	18 0 0	18 8 ౦
నెల్లూరిది ,, డిటో	18 8 0	14 8 0
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సువ్వలు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర. 205	16 0 0	17 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 195	9 8 ౦	10 0 0

3. మానెపప్పులు

సువ్వలమానె బా 1-కి	140 0 ౦	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
శేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
శేరు సెనగమానె గానుగ బా 1-కి రు. 104 మి. క. మానె 95		
అనుచు బా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	105 0 0
కురపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	42 0 0	49 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40 50		
బెల్లము బా 1-కి	28 3 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	26 2 0	26 6 0
చింతపండు బా 1-కి	85 0 0	50 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	88 0 0	84 6 0
చదరం	27 0 0	84 0 0
రవుండు	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహంయాలె	రు 7 15 0	
నం 6 ,, కటారి	5 0 0	
నం 24 ,, లాకి	5 10 0	
నం 40 బామిగురు 10 పా	11 4 0	
నం 44 సాంజో	5 18 0	
నం 40 రాణి	10 9 8	
నం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 8	

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	రు 57 0 0	రు 60 0 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
వవరసు 1-కి	18 10 8	
ఇత్తడి బా 1-కి	245 0 0	
రాగి బా 1-కి	285	

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరూలందు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0		
,, నీలిరంగు 1 కి	1 10 0	
,, 14 రకులు	1 10 0	
,, 28 రకులు	1 9 0	
,, 56 రకులు	1 8 9	
,, 1 అందరు	1 8 0	
మక్కుటు పొద్దుసాగ్-బ్ లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 8 కి	1 0 0	
ఉదరు 4 కి	1 2 0	

ఆప్తను యుద్ధము

నాదిరుఖానుగారికి బాచ్చాసాకూగారికి సంధి కుదురలేదు

సె. సావరు, జాను—బాచ్చా సాకూగారికి ఆనుకూలమును వార్తా ప్రచారము బాచ్చాగానుండుటవల్ల నిజమైన సర్తమానములు తెలియకులేదు.

నాదిరుఖానుగారిని కాబూలునకురావలసినదిగా బాచ్చా సాకూగారు ఆహ్వానించినట్లు, కాబూలు నగరమందలి ఆప్తనురాజ్యములోని ఆప్త తెగలవారి మహా సమావేశము జరుపవలయుననియు, ఆ సమావేశమునందు ప్రజా ప్రతినిధులచే నెవరు ఆప్తను ప్రభువుగా నెన్నుకొనబడుదురో వారిశే ఆప్తను రాజుగా నియమించవలసినదని నాదిరుఖానుగారిని బాచ్చాసాకూగారు కోరియుండిరి. బాచ్చా సాకూగారి యాహ్వానమును నాదిరుఖానుగారు తిరస్కరించిరి. బాచ్చాసాకూగారు మున్ముందుగా ఆప్తను రాజ్యాధి పత్యమును విడనాడినచే గాని ప్రజా సమావేశమునంతటి యాలోచించుటకు వలయుపడదని నాదిరుఖానుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

గులాము నబీఖానుగారు

అమానుల్లాగారికి సోతులై గులాము నబీఖానుగారు గోర్ఖంపు కొండకనుముల ప్రాంతమందుగల బాచ్చాసాకూగారికి ఆనుకూలమైన తెగలవారిమీద బాంబులను ప్రయోగించినట్లు.

బాచ్చాసాకూగారి క్రౌర్యము

కాంధహాళమును బాచ్చాసాకూగారు వశపరచు కొనినప్పుడు కాంధహాళమునుండి కాబూలునకు కొందరు వైదీలుగా గంపా బడిరి. ఇట్టి వారిలో 40 మంది బాచ్చా సాకూగారి యజ్ఞాను సారము కంహరింపబడిరి.

అమానుల్లాగారు

సాశ్వతబాయికి కుమారిసంభవము

జొంబాయి జాను 8:—అమానుల్లాగారి భార్యసాశ్వతబాయి జొంబాయి నగరమందలి తాజుమాలు హోటలునందు ప్రసవించెను పుత్రక జన్మించెను.

అమానుల్లాగారును వారిభార్య సాశ్వతబాయిగారును యీనెల 22 తేదీని ముల్తాను అను అను స్త్రీచురుపై నెక్కి ఇటలీ వెళ్లెదరు వీరి స్వంతి పరివారము వీరివెంట ఇటలీకి వెళ్లును. మిగిలినవాను పరిషియాకును తుర్కీ-స్థానమునకును వెడలెదరు. ఇనయః ల్లాగారు ఏమిచేయుదురో తెలియదు. అమానుల్లాగారివెంట వెళ్లెదరు.

అమానుల్లాగారు ఇటలీ నెల్లి ఏమిచేయుదురో తెలియదు. అచట హాళిపై కేవలించిన తెలియుచున్నది.

(ఫీ ప్రెస్)

సిల్కు ఖద్దరు

లేక వేస్తు సిల్కుమాటంగులు నాణ్యమైనవి. చౌకభరిత ఫాందనము. ఉత్తికినను బాగుగానుండును. అందమైన పసుపు పచ్చరంగుగా లేలును.

7 గజములు X 27 అం. 1 నూట్, 2 కోట్లకు సరిపోవును. ధర రు 6/2 పోష్టాఖద్దులు ఉచితము నచ్చని యెడల సొమ్ము వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయుడు.

Jagannath Chanan Ram,
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంగ్షన్

మామిడిపండ్లు, ఇంగ్లీషు కూరగాయలు మార్కెటుభరిత ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్లు, ఇతర ఫలవృక్షములు, క్రొటనులు, ఇంగ్లీషు, స్వదేశీ కూరకాయల పూలవిత్తనములు క్రొత్తవిగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపుదుము.

Chandra Nursery P O Salem Junction

ఎరాస్మిక్ నబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును వానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతమగు మేలు కలుగును. అతిఅందమై వీని గుచ్చమునకు పూదాపు వ్యసాకుమార్యమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

పాపనాశం రాజకీయసభ

డా. వరదరాజు నాయుడుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

క్రొత్తపట్నమును నెలకొల్పునూచన

నేను సమావేశమైన పాపనాశం రాజకీయసభ కార్యక్రమ సమావేశ శ్రీయుత డా. పి. వరదరాజులు నాయుడుగారి సగం గల ఉద్దేశ్యమునందు కొన్ని భాగముల క్రిందనున్న పదప బడిన.

అసహాయాధ్యయ ముంకిరించినది. కాని అసహాయాధ్యయ ముభావము లంతరించలేదు. భావిరాజకీయాభివృద్ధికిరకు దేశా భిమానులెల్లనును అట్టిభావములనుగూడ సమమనముల నుండి తొ లగింపజేసెను. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కావలె ననిమన మెల్ల నుండి రెండుమూర్తిలు. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు టకు కాలానుగుణ్యముగ చునపద్ధతులను మార్చుకొనుచుండవలెను. 1857 లో ఉరుగుబాటుకాలము నుండియు మనమీదయమున పెట్టిజనుమును పొందుటలేదు. కాని దేశస్వాతంత్ర్యమునకై మన పాపనాశంకుమారుల మనము దైర్యమును, అసభమునుగూడ అధికమైనది. ఒకేపద్ధతి ననుసరించినచోగాని మనము స్వాతంత్ర్య మును పొందవలయునని చేపట్టట కేల మునివేకము. పౌరులకు లాభ కరముగను విషయములందు ప్రభుత్వమునకు జాతీయవాదులు సహకారము సమర్పించుట. పౌరులహక్కులకు భంగముకలుగువిష యములలోను. ప్రభుత్వమువారి నలంబించు నిర్బంధ విధానము నంగును, మనము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడక వారి నెదిరించుటను స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు రెండే మార్గములు కలవు. అందు కటి బ్రిటిషువారిలో స్నేహభావముతో సంధిచేసికొనుట. రెం డవది ఆయుధములతోగూడిన తిరుగుబాటు. కాని అట్టితిరుగు బాటు దురుహిత్యమైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు టకు నిశ్చయించినచోగాని అట్టితిరుగుబాటు అనవసరము. సంపూ ర్ణస్వాతంత్ర్యమునకంటె అధినిదేశ స్యాతంత్ర్యమే సర్వవిధముల భాగకారమున కొదవకై యుండుట శ్రేయస్కరమని నాత లంతయు బ్రిటిషు వ్యవస్థలను చెమటనడచినను మనకు మిక్కిలి యవసరము, అసియాజాతుల సమాఖ్యయందు నాకాంతయు నభ్యుక్తము లేదు. ప్రస్తుతము గల నిరంకుశ ప్రభు త్వము ద్వారాలోనే అంతరించుట. భారతదేశముపై భారత దేశ కార్యకర్త యధికారము తొలగవలెను. భారతదేశములకే రును దేశ పరిపాలననునం దధికారముండవలెను. ఈ ఉద్దేశము తోడనే నేను స్వరాజ్యముకొరకు పన్నులను చెల్లింపకుండుట కై నను అంగీకరించును గాని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును స్వర్ణ వాణిము నంగీకరింపను. బ్రిటిషు సంబంధమును విడనాడుట కంగీకరింపను. నామూర్తేమిదియే. దీని ననుసరించియే నేను ప్రవర్తించెదను.

తమిళనాడు పరిస్థితులు

దేశమునందు జరుగుచున్న జాతీయాభివృద్ధికి వ్యతిరేక మగు ప్రచారమును, సాంఘిక ప్రచారమును గమనించునంద మనము నిరూపిత చేయుట యుండవలయు సాంఘిక ప్రచార మేక అంటు ద్వాధివలె దేశమునందంతను వ్యాపించుచున్నది. ఇది అంత కంతభివృద్ధి చెందినచో మన జాతీయ జీవితమునకే ప్రమాదము సంభవించును. ఇట్టి ప్రచారమును మన మాటంక పరచవలెను. తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ ప్ర స్తుతి నాయకుని నాయకత్వమున యిట్టి కార్యమును చేయజాల కపోయిరి, ఇంక ముందైనను వీరట్లు చేయజాలరు. ఈ యభి ప్రాయముతో సకల సంఘములకును మైత్రి కలుగు నట్లు చేసి వారి విశ్వాసమును బడయుటకు ఒక నూతన పక్ష మేర్పరుప బడవలెను. ఆ పక్షమునకు జాతీయవాదులందరి తోడ్పాటు మిక్కిలి యవసరము.

ఉద్యోగ స్వీకారము

ఉద్యోగ స్వీకార ప్రశ్న దక్షిణ హిందూదేశమున ప్ర స్తుతము ముఖ్యవిషయముగ పరిగణింప బడుచున్నది కాంగ్రెసు వారు మద్రాసులో మంత్రపదవులను స్వీకరింప పచ్చునాలేదా యనియే ప్రశ్న. నేను ప్రభుత్వమువారికి పన్నులు చెల్లించుటకు నిరాకరించిన సమయమునందుకూడ శాసనసభా బహిష్కరణ మును గాని, మంత్రపదవుల బహిష్కరణము గాని, యంగీకరించి యుండలేదు. ఇట్టియుద్దేశమును కాంగ్రెసు వారిలో నధికసం ఖ్యాతుల ఇట్టపడుట లేదనియు, వారియభిప్రాయమే బలముగ నున్నదనియు, కూడ నేను గ్రహించుచున్నాను.

వ ద వ క మ్మ మ హా స భ

శ్రీయుత మునిస్వామినాయుడుగారి రథ్యక్షత వహించెదరు

శ్రీయుత కుప్పస్వామిచౌదరిగారు సభను ప్రారంభించెదరు
శ్రీయుత రామస్వామిచౌదరిగారు పతాకోత్సవమును సలిపెదరు

ఈనెల 15, 16 తేదీలలో అంగలూరులో యీసభ జరుగును

ఆ ర వ క మ్మ వి ద్యాధి స భ

ఈనెల 15-16 తేదీలలో అంగలూరులో జరుగును

ఉద్యోగస్వీకారప్రశ్నను అందరికంటె నెక్కు డు తీవ్రముగ మిక్కిలి ఉన్నతాదర్శములను జేదా ర్యమునుగల ఆంధ్రదేశము నందలి దేశభక్తులు ఖం డించిరి. వారిదేశభక్తి నిర్మలమైనది. దక్షిణాదియో లో అసహాయాధ్యయ కాలమున వారు జూపిన స్వార్థత్యాగ మనుషమానము.

కడలూరు జైలునందు ఆంధ్రనాయకులతో నుండగల గవురము నాకు గలిగెను. ఉన్నతాదర్శమును వీడి ఉద్యోగ స్వీకారమున కంగీకరించవలెనని వారినిగాని కాంగ్రెసును కాని కోరుట అసంభవమని నాకు తెలియును. కాని దక్షిణదేశమున పరిస్థితులనుబట్టి చూచినయెడల దేశాభిమానముగల జాతీయ వాదులు మంత్రపదవులను స్వీకరించి దేశాభివృద్ధికి భంగకర ముగ సంపించువారికి ఆసానములు లభింపకుండ చేయుట అవ సరము. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారు అధికబలమునుగూడ సంపా దించుటకు వీలుకేసుండును. భారతీయుల స్వయంనిర్ణయధి కారమును నిరూకరించి భారతీయుల స్వరాజ్యధి కాంక్షకు గూడ అంగీకరింపక బ్రిటిషువారు మన జాతీయ గౌరవ మును భంగ పరచుచు చున్నారు. అట్టి ప్రభుత్వమునకు క్రొత్త స్నేహితులను క్రొత్త బలమును చేపూరకుండ నాలుకపరచుట కూడ ముఖ్యావశ్యకమై యున్నది. ఇటుపైని శాసనసభాబహిష్కరణమును, ఉద్యోగస్వీకారమున కంగీక రింపకుండుటయు నాత్మహత్యమనియే నేను తలచెదను. రాజో వుకాంగ్రెసులో శాసనసభా బహిష్కరణము సంగీకరింపవలెనని ముందే జాగ్రత్త చేయుచున్నాను. తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకమి టివారి ఉద్యోగస్వీకార తీర్మానమును బొంబాయిలో సమా వేశమైన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ వారు పూర్తి గ నీ రాక రించిరి. భారత శాసనసభా జీవిత మును పెంచుచు రాజప్రతినిధిగారు గావించిన ప్రకటనముల మున తమిళనాయకులు ఉద్యోగస్వీకార ప్రశ్నను అ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీలో చర్చకు పెట్టుటలేదని చెప్పువాలు కండ్ల తుడుపుచుంటే. తమిళనాడువారు చర్చకు యీ ప్రశ్నను దెచ్చి నను అ. భా. కా. కమిటీవారి ప్రశ్నను నిరాకరించుచు తీర్మా నించియేయుండురు. అపజయమును పొందుటకు తమిళనాడు నాయకులకు ధైర్యము లేకపోయెను. ఉద్యోగస్వీకార ప్రశ్న విషయమై అ. భా. కా. కమిటీవారు స్వతంత్రముగ వోకతీర్మా నము గావించియుండిన చాలమేలుగ నుండెడిచోగాని వారట్లు చేయుటలేదు. కాని దీనితో నాకేమియు ప్రసక్తిలేదు. శాసన సభలవిషయమున, ఉద్యోగస్వీకార విషయమునను నేను కాం గ్రెసు సూత్రములకు వ్యతిరేకముకనిలచెదను. గ్రామపంచాయతీ లుమొదలు శాసనసభల వరకునుగల సంస్థలన్నిటిలోను జాతీ యవాదులు ప్రవేశించి ప్రభుత్వాధికార మధికము గాకుండ జాతీయ వాదులందరును ఆటంక పరుప వలెనినియే నా భావము. అ సహాయాధ్యయ ము నిష్ఫలమయ్యెను. దాని నికమీదట తిరిగి లేవనెత్తుట అవివేకము మనచర్య లన్నియును ఆవశ్యకతల ననుసరించియు రాజకీయ నిపుణత ననుసరించియు నిర్ణయింపబడవలె.

నూతనపక్షము

రాజకీయస్వాతంత్ర్యము, సాంఘికన్యాయము అను నాదర్శములను ప్రజలకు బోధించి వాని నాధారపరచుకొని మన ము సాంతంత్ర్యాదోరణము గావించవలెను. ఇట్టికార్యక్రమ మును ఏపక్షము నిదివర కవలంబించియుండలేదు. కావున నిట్టి యాదర్శములు గల్గి యొకనూతనపక్షము వెంటనేయేర్పడుట ముఖ్యావశ్యకము. భారతదేశమునగల రాజకీయపక్షము లన్ని

యును, జట్టి సుపక్షము కూడ, బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనము నేకోరుచున్నవి. కాని వారివారి కార్యక్రమములందు భేదము కలవు. నేను ఏర్పరపబోవు నూతనపక్షము రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును, సకలసంఘములకును న్యాయమును కలుగ చేయుటకే ప్రయత్నించును. దక్షిణహిందూదేశమునందు జాతీయాభివృద్ధిని కలుగజేయుటకు నాకు దేశాభిమానులగు స్నేహితులెల్లరును దోడ్పడవలె నేను విశ్వసించుచున్నాను.

కాళహస్తియందు అగ్నిశ్రమాంతరము

కాళహస్తి, జూన్ 6, — ఈనెల 5 వ తేది సాయం కాలము 4 గంటలకు కాళహస్తియందు పూసలవారి వీధిని మాల్బు నివసించుచున్న సూమారు 180 యింట్లు తగులబడి పోయెను. దైవాశ్రమన జననమై మేమయును కలుగ లేదు, గాని ముందుకేలెరుగు ఒక ఆవునూర్రము మంటలోవిచ్చుకొని చని పోయెను. 10,000 రూపాయల వెలగల సొత్తునవ్వమైనదని తెలి యుచున్నది. ఈ మంటలుయందు 1000 రూపాయల నోట్లుకూడ కాలిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రజలు చాల కష్టపడి పని చేసి చివరకు 7 ఘంటలకు మంటలనార్చగలిగిరి. ఈమంటలవల చాలమందికి నిలువనీడలేకుండ పోయినది. పరోపకారబుద్ధి గల సజ్జనులగు పౌరులు యింట్లు కాలిపోయినవారికి సహాయము చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె)

స్కూలు పైనలు ప్యాపైతినని అసత్యమాడి నర్తిఫి కేటును స్పృశించినందులకు ఆరునెలలు కఠినశిక్ష

తిరునెల్వేలి జూన్ 7:— చ్చయ్య పాంశ్యక్ అను నతిదు గతి సంపూర్ణమున తిరునెల్వేలి జిల్లాజడ్జి కేసీ తాను తిరువాన్కూరు సంస్థాన విద్యాకాఖ్యయొక్క ప్రవేశ పరీక్షయం దుత్తర్లు దైతినీ తెలిపి జిల్లాజడ్జిని మోసగించెను. అందు కాశనిపైన కేసు చేయబడెను. అత డాపరీక్షలో కృతార్థుడు కాలేదనియును, స్ప్రెషీకేటు సృష్టించి జడ్జిని మోసము చేసె ననియును రుజువైనందున నతనికి సభా దీనిజనక్ మేజిస్ట్రేటు 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించెను. (ప్రె ప్రె.)

ఆ త్త క థ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రాన్ పైజ, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తవాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తంజుశెట్టివీధి మద్రాసు,

శ్రీ ఆంధ్రభారతీర్థ సభావిశేషము

విజయనగరము

అనేక శతాబ్దములనుండి గజపతి వంశీయులచే బాలింపఁ బడుచున్న కళింగదేశమునకు ముఖ్యపట్నమై నేడు తర్రసరా-
జుజిల్లాలో గొప్పసంస్థానమై వీర్యవీరకాది విశేషముల
విఖ్యాతులగు పూర్వాశ్రేణులకు నిలయమై విద్యాపోషకులు సర
సాశ్రేణులు నగు పూసపాటి వంశాధిపంధులైన, విజయరామ
రాజు, అనందగజపతి, విజయరాజు అలకనారాయణ మహాప్ర
భువులచే బరిపాలింపబడునట్టిదియై చెన్నై నందు విజయ
నగరమునందు శ్రీ ఆంధ్రభారతీర్థప్రధాన లగు శ్రీయుత
బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారి నొనర్చిన యదృష్ట కృషివలన
1929-30-25 తేదీని భారతీర్థోపాసన సమయము ఉదయ మెని
మిదిగంటలకు ప్రారంభింపబడి మే నెల 81 వ తేదీ ఆఖరువఱకు
జయప్రదముగా జరిగినదని వ్రాయుటకంతయు సంపదించు
చున్నాము.

ఆంధ్రభాషాభ్యుదయ మూలకారణము దేశీయవిద్యాభి
వృద్ధిదాయకము పండితకవి గాయకాహ్లాదకరము నగు నీసం
స్థానాధిపతి భారతీర్థ సభ్యులెల్లరు వందనీయులు. విద్యా
భిముఖులు, విద్యాభిలాషులు, విశ్రాంతినిచ్చునగు వర్తమాన విజయనగర
మహాప్రభులగు లాసంగు సహాయసంపత్తి యాంధ్రులయదృష్ట
విశేషము.

ఆనీతుహితము భారతభూమి పరాధీనమై పర
భాషలయంద దృష్టంత వ్యాపారాహిత్యము భారతీయ సోదరీ
ణులచే స్వదేశీభాషావిప్లవముగల్గియున్న తరుణమునె స్వ
దేశీసంస్థాన ప్రభువరేణ్యులెల్లరు స్వభావస్వవిద్యా పోషకులై,
దేశభాషలందు "దెలుగులెన్న" యనెడి లోకోక్తినిదర్శనమిచ్చు
నట్లు వెల్లడింప దూరదృష్టిపరులు మేధావంతులు ఆంధ్రసురు
త్రులు నగు శ్రీ శేషగిరిరావు పంతులుగారివంటి నిష్ణాన్యులగు
లగు విమలవరేణ్యుల ప్రోత్సాహముచే నాంధ్రభాషాభివృద్ధికి
దోడ్పడుట యాంధ్రజన సుకృతముగాదు.

ఈ భారతీర్థ సంస్థానప్రారంభమై యిప్పటికి పదివర్స
రమై నట్లు వినియుంటిని. కాని దీనివ్యాప్తి త్వరము శీఘ్రప
ర్యులుగాదిలకించు భాగ్యము నేటికిగల్గినది. అటు ప్రచురితం
బగు విషయములగుని విమలవరేణ్యులవారున్నారో అప్పటివా
హ్లాదకమునందు వెల్లడింప గలయితిని విమలవరేణ్యుల పాత
కలోకమునకు దెలుపుచేయఁజాలమికి జింతించెద. అచ్చటి
విషయములు మానవసామాన్యుల కతీతములుగుడి.

అటు మహారాజా మంత్రిప్రగడభుజంగరాజ్యధిపండు,
శ్రీ విజ్ఞానరామరాజా అయ్యలరామరాజా, శ్రీమన్మహా
మండలేశ్వర వర్మనాయకవిభూషణ నీలాదిరాజా, విక్రమదేవ
వర్మ మహారాజా ప్రతాపసింహు రాజాఅశోకరామగార్లును నింక
కొందఱు గౌరవనీయులు శ్రీ మేడపల్లి వేంకటరమణా
శాస్త్రి, సుబ్బారాయశాస్త్రి, ఆచంట సాంఖ్యాయన శర్మగార్లు
మున్నగు పండిత ప్రకాండలు సింహాసనములు సభాపతులు
వైయుండ కాన్య, నాటక, నవల, ప్రబంధ, భావకవిత విమర్శ
క, కళ, గ్రామ్యవాదమున అరణ్యన ఆసు కవితాపరులగు శతాధి
కసంఖ్యల పండిత బృందము పరివేష్టించ నసంఖ్యానులగు శ్రీ
క్షులతో సభాభవనము నిండివిదీకృతమై నిశ్చలమై నిశ్చలమంద
ప్రసమైమాపట్ట పండితాశ్రమండును రాజాభుజంగరాయ
సత్రభండు ప్రధానసభాధిపత్యమై వెలయ సారస్వతసభా
కార్యనిర్వాహినివిధంబున బుర్రెలైను.

ప్రారంభమున బండితు లొక కొందఱు కుకవిత్వనిపుణు
త్వమును బ్రదర్శించిరి. పిమ్మట నాంధ్రదేశీయందలి వివిధప్రాంత
ములనుండి విచ్చేసినయన్న పండితులు వారివారి విరచితములగు
గ్రంథములఁ దెచ్చి యొక్కొక్కరు చదివి వినిపించుచుండ
గ్రంథముల పండితు లాగ్రంథముల విమర్శించుచు లోపాలో
పములు వెల్లడించుచుండ నహ! అదృష్టముం జూడ నెంతటి
సుకృతంబోగా? నాటిదేని నానాప్రకారముల నటనర్త
నములు సలుపుట ప్రత్యక్షముగాదు.

ఇట్లొకకవి యొక విషయము నెత్తిమాపుచుండ పలు
పురుకవు లద్దానిని సమీక్షించుచుండ నిక నాంధ్రభాష
యెట్టి స్థలక్షణాభివృద్ధిచేయవలె? ఇట్టి సమీక్షాత్మక
క్షులందు ముద్రకావ్యములకు స్థలమున్నె. ఇట్టి మహాసభయందు
సమీక్షకంబగు గ్రంథరాజములు నిర్ణయించి బాతరత్నంబట్లు
విరాజిల్లుగాదు. తొల్లి రాజరాజనరేంద్రుడు, గృష్ణదేవరాయలు
నాంధ్రభాషాభివృద్ధికి పదివత్సరములనుండి చారిత్రముల న

విన విషయములు నేడుగన్నార నీ విద్యుత్సభాసమావేశ మాలో
కించుట నని స్మృతివర్ధంబుల దట్టుగాదు. ఇప్పటి యీ సభా
స్థితి నర్థింప చిలువఁజేసినైన సాధ్యంబై, అయిన నాటి దృశ్యం
బునం దన్యయత నొంది సభాస్థాన తెల్లలు విచారాహిత్యమై
యుండ సహజ కవిత్వామధురధార గలిగిన యొకకవి యీసభా
రాజ మిట్లు వర్ణించియుండె.

నీ. వన్నయాది కసింద్ర సమృద్ధం బగు నాటి
రాజ్యహేంద్రుని సభారాజమట్లు
తిక్కనాదులకీర్తి కెక్కిన మన్మథు
కాంచుని పేరిలగము విధాన
శ్రీనాథుచే యశస్వి గన్న దక్షిణ
జననాథు ముత్యాలతాలలీల
అలసానిపెద్దనాద్యుత్పత్తిగజమైన
యలకంత్తరాయల కొలువుకరణి
గీ. కవులలో బండితులలోడఁ గావ్యవీర
నావిధానాదీక విమర్శనములతోడ
భారతీ నాట్యరంగమై పరిధవితై
విమతరాజా భుజంగరాజ్యధిపని సభయు.

ఇట్టి లోకోత్తరమైన విద్యుత్సభాసభా శృతాంతములు
దిక్పర్యవనాశ్రము నా యల్పబుద్ధికి దోచినంతవఱకు సోద
రసోదరీమణులకు వెల్లడించి కృతార్థులాలనైతి నని భావించు
చున్నాను. ఇట్టి సమావేశములకు విద్యాభిలాషులెల్లరుచచ్చి యనే
క విషయముల గ్రహించి చరితార్థులు గానలెనని కోరుచున్నా
ను. ఆంధ్రదేశమందలి కవియిత్రులగు సోదరీమణులు తప్పక యిట్టి
స్థలములకు విచ్చేసి, యనేకవిషయముల గ్రహించి భాషాభి
వృద్ధిచేసికొన ప్రోత్సహించుచున్నాను. ఇంకను ననేకవిషయ
విశేషము లీ భారతీర్థ సభయందు గల విని కేలొక వ్యాసమందు
ప్రకటించెద. శ్రీ భారతీర్థ సభ జయ. జయ. జయ. ప్రధాని
యగు శ్రీ బుర్రా శేషగిరి రావుపంతులుగారి కాయురారో
గైశ్వర్యము లొసంగి సర్వేశ్వరుం డిట్టి దేశసేవ జేయ నన్ను
గ్రహించును గాక.

అంగలూరు శ్రీమతి అట్లూరి వేంకటసత్యమ్మ.

ఆర్యవైశ్యమహాసభలు, పెద్దాపురం

ది. 9-6-29 తేదీని పనునైన ఆర్యవైశ్యసభా
వ్యాస సంఘసభ్యులు సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానముల
తీర్మానించిరి.

- (1) ఆర్యవైశ్య సంఘ సభ్యత్వమునకు యములు గ్రూ 5
(గోదావరిజిల్లాకు చెందిన ఆర్యవైశ్యులమాత్రమే ఆర్యవైశ్యసంఘ
సభ్యులు కాగలరు.)
 - (2) ప్రతినిధిగ్రూపుము రు 2 (రెండు గూనాములు.)
 - (3) ప్రేక్షకగ్రూపుము రు 1 (ఒక గూనాము.)
- మహాసభకు వచ్చు ప్రేక్షకులకును, ప్రతినిధులకును భోజన
సదుపాయములు మొదలగు ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

కోరుకొండ జగజ్జననిరావు,
కార్యనిర్వాహి.

సీడెక్ జిల్లాలకు, హైదరాబాదునకు
(డక్కను) నకు అనుభవశాలలైన వ్రాంచి
సెక్రటరీలు కానలెను. వేతనము
150-10-200-20-400

రిగినంత సామ్య భరానెత్తు కట్ట చేసివారు, వ్యాసార
మంతగా చేయలేనివారు నరభాష్టు చేయ నవలయు లేదు.
నిజముగా సామర్థ్యము గలవారలకు మంచి నేరన నివ్వ
బడును.
తెలగు జిల్లా లన్నిటిలోను జిల్లా ఏజెంట్లు, డిప్టీ ఏజెం
ట్లు కావలెను.
జీతం, కమిషన్ లేక రెండును యివ్వబడును. ప్రాబ
ల్యము గల సర్తకపుకంసెనీలకు ఎక్కువ పలుకుబడి గలవారలకు
ప్రాధాన్య నివ్వబడును.

వివరములకు:—బి.నరసింహం, మేనే
జరు, వీనన్, అస్సూరెన్ను బ్యాంకు
లిమిటెడ్, డిల్లీ, మకాం, గుం
టూరు.

విజ్ఞప్తి

బరంపురమునందు భారతి ముద్రణాలయము,
మేనేజింగు ప్రొప్రైటరుగారైన శ్రీయుత జి. బలరామ
దాసుగారిని 1-6-1929 తేదీనుండి వజంతుగా ఏర్పా
టు చేసియున్నాము. గాన చందాదారులు వారికి
చందాలను ప్రతినెల 5 వ తారీఖులోగా చెల్లించి
వారిద్వారా ప్రతికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.
వ్యవస్థాపకుడు

నాటక సమాజములవారికి

విజ్ఞాపన

ఆంధ్రదేశములోని వివిధ నాటకసమాజములవారి ఛాయా
చిత్రములను వివరములతో శ్రీయుత పసుమర్తి, యల్లనారా
యణ శాస్త్రిగారిచే విరచింపబడిన ఆంధ్రనాటక ప్రకాశికలో
ప్రకటింపనలచుచున్నాను. కాన ఛాయాచిత్రములను బంపదల
చు కొన్నవారు జూన్ 17 తారీఖుకు లోపుగా నాకు బంపగోరు
చున్నాడను.

కా. నాగేశ్వరరావు

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు- ఆంధ్రప్రతికాధిపతి.

కమలాక్షి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా
రాజా కాజేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ,
రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్., టి.
సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్ల
యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ
శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు
ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము.
7, తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాక్యాయమనందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టార
కుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి
నన్నయభట్టు మాత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు
ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి,
ఆపూర్వమున వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయగారు
కము కాదనువారి వాదము లన్నియు ప్రత్యుపాసముగ
ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూచి
దగిన విశేషము లెన్నియో కలవు.—

నెల 0-12-0. పాస్తేజ కణు.

"ఆంధ్రప్రతిక" ఆఫీసు, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.
ఇది మహాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు.
ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును
మందలరు మోహాలావణ్యములకు ప్రాశస్త్యములను మనోహరముగ
కించి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగ నువాసన
తప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు
జ్వాలకురూడ పరివశము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు
నియ్యగు. దీనియందు మనోహరముగ నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి శేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు డిదేని
యన్నాము. శేయి, శ్రీకృష్ణసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.
అమృతాంజనం దిహో, బొంబాయి - మదరాసు

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్ర దేశ సంఘారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంఘారమును సమగ్రముగను శుద్ధకర్మాశయమును ప్రచురించుట శ్రేయములు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సంఘర్షించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సహాయపత్రములను, పూజానిధులను, మహాత్ముని యువనాథులను, ఛాయాపటములను, విశేషాంశమున సంకలనము చేయింపబడి చిరునామాకు సమగ్రముగను పంప చేయవచ్చును.

పాట్లబాబు
212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంఘారము,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను వక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరెవరి రకములను ముట్టరు.

180

కౌన్సిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

సం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథాల లింగము విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతైన ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1. శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తిశర్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు వదిలి యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
2. జనవృక్షాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౨-౮-౦
3. గాంధీమహాత్ముని జ్ఞానము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
4. కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటశివుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
5. సీతీశిఖి: ఇది యొక యాత్మకథాసమీక్షగ్రంథము. ఇది తొలుత రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ వండితునిచే నిశ్చితభావమున రచియింపబడి పదవది యనేకభాషల బరివర్తితమై హ్యాస్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
6. త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ సుమతి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
7. భక్తువదనము (వచనము): పాద్మవతి ధర్మబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాద్మవతి ధర్మబోధకత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబి రంగచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
8. భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు బి. యె. (ఆనంబు) ౧-౦-౦
9. జిల్లవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శుక్లరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్ర సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦
10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీగాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేలూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాం ప్రెస్ ప్రెస్-కొంపెనీ, ౧౯౨౯, ౧౯౩౦, ౧౯౩౧, ౧౯౩౨, ౧౯౩౩, ౧౯౩౪, ౧౯౩౫, ౧౯౩౬, ౧౯౩౭, ౧౯౩౮, ౧౯౩౯, ౧౯౪౦, ౧౯౪౧, ౧౯౪౨, ౧౯౪౩, ౧౯౪౪, ౧౯౪౫, ౧౯౪౬, ౧౯౪౭, ౧౯౪౮, ౧౯౪౯, ౧౯౫౦, ౧౯౫౧, ౧౯౫౨, ౧౯౫౩, ౧౯౫౪, ౧౯౫౫, ౧౯౫౬, ౧౯౫౭, ౧౯౫౮, ౧౯౫౯, ౧౯౬౦, ౧౯౬౧, ౧౯౬౨, ౧౯౬౩, ౧౯౬౪, ౧౯౬౫, ౧౯౬౬, ౧౯౬౭, ౧౯౬౮, ౧౯౬౯, ౧౯౭౦, ౧౯౭౧, ౧౯౭౨, ౧౯౭౩, ౧౯౭౪, ౧౯౭౫, ౧౯౭౬, ౧౯౭౭, ౧౯౭౮, ౧౯౭౯, ౧౯౮౦, ౧౯౮౧, ౧౯౮౨, ౧౯౮౩, ౧౯౮౪, ౧౯౮౫, ౧౯౮౬, ౧౯౮౭, ౧౯౮౮, ౧౯౮౯, ౧౯౯౦, ౧౯౯౧, ౧౯౯౨, ౧౯౯౩, ౧౯౯౪, ౧౯౯౫, ౧౯౯౬, ౧౯౯౭, ౧౯౯౮, ౧౯౯౯, ౨౦౦౦, ౨౦౦౧, ౨౦౦౨, ౨౦౦౩, ౨౦౦౪, ౨౦౦౫, ౨౦౦౬, ౨౦౦౭, ౨౦౦౮, ౨౦౦౯, ౨౦౧౦, ౨౦౧౧, ౨౦౧౨, ౨౦౧౩, ౨౦౧౪, ౨౦౧౫, ౨౦౧౬, ౨౦౧౭, ౨౦౧౮, ౨౦౧౯, ౨౦౨౦, ౨౦౨౧, ౨౦౨౨, ౨౦౨౩, ౨౦౨౪, ౨౦౨౫, ౨౦౨౬, ౨౦౨౭, ౨౦౨౮, ౨౦౨౯, ౨౦౩౦, ౨౦౩౧, ౨౦౩౨, ౨౦౩౩, ౨౦౩౪, ౨౦౩౫, ౨౦౩౬, ౨౦౩౭, ౨౦౩౮, ౨౦౩౯, ౨౦౪౦, ౨౦౪౧, ౨౦౪౨, ౨౦౪౩, ౨౦౪౪, ౨౦౪౫, ౨౦౪౬, ౨౦౪౭, ౨౦౪౮, ౨౦౪౯, ౨౦౫౦, ౨౦౫౧, ౨౦౫౨, ౨౦౫౩, ౨౦౫౪, ౨౦౫౫, ౨౦౫౬, ౨౦౫౭, ౨౦౫౮, ౨౦౫౯, ౨౦౬౦, ౨౦౬౧, ౨౦౬౨, ౨౦౬౩, ౨౦౬౪, ౨౦౬౫, ౨౦౬౬, ౨౦౬౭, ౨౦౬౮, ౨౦౬౯, ౨౦౭౦, ౨౦౭౧, ౨౦౭౨, ౨౦౭౩, ౨౦౭౪, ౨౦౭౫, ౨౦౭౬, ౨౦౭౭, ౨౦౭౮, ౨౦౭౯, ౨౦౮౦, ౨౦౮౧, ౨౦౮౨, ౨౦౮౩, ౨౦౮౪, ౨౦౮౫, ౨౦౮౬, ౨౦౮౭, ౨౦౮౮, ౨౦౮౯, ౨౦౯౦, ౨౦౯౧, ౨౦౯౨, ౨౦౯౩, ౨౦౯౪, ౨౦౯౫, ౨౦౯౬, ౨౦౯౭, ౨౦౯౮, ౨౦౯౯, ౨౧౦౦, ౨౧౦౧, ౨౧౦౨, ౨౧౦౩, ౨౧౦౪, ౨౧౦౫, ౨౧౦౬, ౨౧౦౭, ౨౧౦౮, ౨౧౦౯, ౨౧౧౦, ౨౧౧౧, ౨౧౧౨, ౨౧౧౩, ౨౧౧౪, ౨౧౧౫, ౨౧౧౬, ౨౧౧౭, ౨౧౧౮, ౨౧౧౯, ౨౧౨౦, ౨౧౨౧, ౨౧౨౨, ౨౧౨౩, ౨౧౨౪, ౨౧౨౫, ౨౧౨౬, ౨౧౨౭, ౨౧౨౮, ౨౧౨౯, ౨౧౩౦, ౨౧౩౧, ౨౧౩౨, ౨౧౩౩, ౨౧౩౪, ౨౧౩౫, ౨౧౩౬, ౨౧౩౭, ౨౧౩౮, ౨౧౩౯, ౨౧౪౦, ౨౧౪౧, ౨౧౪౨, ౨౧౪౩, ౨౧౪౪, ౨౧౪౫, ౨౧౪౬, ౨౧౪౭, ౨౧౪౮, ౨౧౪౯, ౨౧౫౦, ౨౧౫౧, ౨౧౫౨, ౨౧౫౩, ౨౧౫౪, ౨౧౫౫, ౨౧౫౬, ౨౧౫౭, ౨౧౫౮, ౨౧౫౯, ౨౧౬౦, ౨౧౬౧, ౨౧౬౨, ౨౧౬౩, ౨౧౬౪, ౨౧౬౫, ౨౧౬౬, ౨౧౬౭, ౨౧౬౮, ౨౧౬౯, ౨౧౭౦, ౨౧౭౧, ౨౧౭౨, ౨౧౭౩, ౨౧౭౪, ౨౧౭౫, ౨౧౭౬, ౨౧౭౭, ౨౧౭౮, ౨౧౭౯, ౨౧౮౦, ౨౧౮౧, ౨౧౮౨, ౨౧౮౩, ౨౧౮౪, ౨౧౮౫, ౨౧౮౬, ౨౧౮౭, ౨౧౮౮, ౨౧౮౯, ౨౧౯౦, ౨౧౯౧, ౨౧౯౨, ౨౧౯౩, ౨౧౯౪, ౨౧౯౫, ౨౧౯౬, ౨౧౯౭, ౨౧౯౮, ౨౧౯౯, ౨౨౦౦, ౨౨౦౧, ౨౨౦౨, ౨౨౦౩, ౨౨౦౪, ౨౨౦౫, ౨౨౦౬, ౨౨౦౭, ౨౨౦౮, ౨౨౦౯, ౨౨౧౦, ౨౨౧౧, ౨౨౧౨, ౨౨౧౩, ౨౨౧౪, ౨౨౧౫, ౨౨౧౬, ౨౨౧౭, ౨౨౧౮, ౨౨౧౯, ౨౨౨౦, ౨౨౨౧, ౨౨౨౨, ౨౨౨౩, ౨౨౨౪, ౨౨౨౫, ౨౨౨౬, ౨౨౨౭, ౨౨౨౮, ౨౨౨౯, ౨౨౩౦, ౨౨౩౧, ౨౨౩౨, ౨౨౩౩, ౨౨౩౪, ౨౨౩౫, ౨౨౩౬, ౨౨౩౭, ౨౨౩౮, ౨౨౩౯, ౨౨౪౦, ౨౨౪౧, ౨౨౪౨, ౨౨౪౩, ౨౨౪౪, ౨౨౪౫, ౨౨౪౬, ౨౨౪౭, ౨౨౪౮, ౨౨౪౯, ౨౨౫౦, ౨౨౫౧, ౨౨౫౨, ౨౨౫౩, ౨౨౫౪, ౨౨౫౫, ౨౨౫౬, ౨౨౫౭, ౨౨౫౮, ౨౨౫౯, ౨౨౬౦, ౨౨౬౧, ౨౨౬౨, ౨౨౬౩, ౨౨౬౪, ౨౨౬౫, ౨౨౬౬, ౨౨౬౭, ౨౨౬౮, ౨౨౬౯, ౨౨౭౦, ౨౨౭౧, ౨౨౭౨, ౨౨౭౩, ౨౨౭౪, ౨౨౭౫, ౨౨౭౬, ౨౨౭౭, ౨౨౭౮, ౨౨౭౯, ౨౨౮౦, ౨౨౮౧, ౨౨౮౨, ౨౨౮౩, ౨౨౮౪, ౨౨౮౫, ౨౨౮౬, ౨౨౮౭, ౨౨౮౮, ౨౨౮౯, ౨౨౯౦, ౨౨౯౧, ౨౨౯౨, ౨౨౯౩, ౨౨౯౪, ౨౨౯౫, ౨౨౯౬, ౨౨౯౭, ౨౨౯౮, ౨౨౯౯, ౨౩౦౦, ౨౩౦౧, ౨౩౦౨, ౨౩౦౩, ౨౩౦౪, ౨౩౦౫, ౨౩౦౬, ౨౩౦౭, ౨౩౦౮, ౨౩౦౯, ౨౩౧౦, ౨౩౧౧, ౨౩౧౨, ౨౩౧౩, ౨౩౧౪, ౨౩౧౫, ౨౩౧౬, ౨౩౧౭, ౨౩౧౮, ౨౩౧౯, ౨౩౨౦, ౨౩౨౧, ౨౩౨౨, ౨౩౨౩, ౨౩౨౪, ౨౩౨౫, ౨౩౨౬, ౨౩౨౭, ౨౩౨౮, ౨౩౨౯, ౨౩౩౦, ౨౩౩౧, ౨౩౩౨, ౨౩౩౩, ౨౩౩౪, ౨౩౩౫, ౨౩౩౬, ౨౩౩౭, ౨౩౩౮, ౨౩౩౯, ౨౩౪౦, ౨౩౪౧, ౨౩౪౨, ౨౩౪౩, ౨౩౪౪, ౨౩౪౫, ౨౩౪౬, ౨౩౪౭, ౨౩౪౮, ౨౩౪౯, ౨౩౫౦, ౨౩౫౧, ౨౩౫౨, ౨౩౫౩, ౨౩౫౪, ౨౩౫౫, ౨౩౫౬, ౨౩౫౭, ౨౩౫౮, ౨౩౫౯, ౨౩౬౦, ౨౩౬౧, ౨౩౬౨, ౨౩౬౩, ౨౩౬౪, ౨౩౬౫, ౨౩౬౬, ౨౩౬౭, ౨౩౬౮, ౨౩౬౯, ౨౩౭౦, ౨౩౭౧, ౨౩౭౨, ౨౩౭౩, ౨౩౭౪, ౨౩౭౫, ౨౩౭౬, ౨౩౭౭, ౨౩౭౮, ౨౩౭౯, ౨౩౮౦, ౨౩౮౧, ౨౩౮౨, ౨౩౮౩, ౨౩౮౪, ౨౩౮౫, ౨౩౮౬, ౨౩౮౭, ౨౩౮౮, ౨౩౮౯, ౨౩౯౦, ౨౩౯౧, ౨౩౯౨, ౨౩౯౩, ౨౩౯౪, ౨౩౯౫, ౨౩౯౬, ౨౩౯౭, ౨౩౯౮, ౨౩౯౯, ౨౪౦౦, ౨౪౦౧, ౨౪౦౨, ౨౪౦౩, ౨౪౦౪, ౨౪౦౫, ౨౪౦౬, ౨౪౦౭, ౨౪౦౮, ౨౪౦౯, ౨౪౧౦, ౨౪౧౧, ౨౪౧౨, ౨౪౧౩, ౨౪౧౪, ౨౪౧౫, ౨౪౧౬, ౨౪౧౭, ౨౪౧౮, ౨౪౧౯, ౨౪౨౦, ౨౪౨౧, ౨౪౨౨, ౨౪౨౩, ౨౪౨౪, ౨౪౨౫, ౨౪౨౬, ౨౪౨౭, ౨౪౨౮, ౨౪౨౯, ౨౪౩౦, ౨౪౩౧, ౨౪౩౨, ౨౪౩౩, ౨౪౩౪, ౨౪౩౫, ౨౪౩౬, ౨౪౩౭, ౨౪౩౮, ౨౪౩౯, ౨౪౪౦, ౨౪౪౧, ౨౪౪౨, ౨౪౪౩, ౨౪౪౪, ౨౪౪౫, ౨౪౪౬, ౨౪౪౭, ౨౪౪౮, ౨౪౪౯, ౨౪౫౦, ౨౪౫౧, ౨౪౫౨, ౨౪౫౩, ౨౪౫౪, ౨౪౫౫, ౨౪౫౬, ౨౪౫౭, ౨౪౫౮, ౨౪౫౯, ౨౪౬౦, ౨౪౬౧, ౨౪౬౨, ౨౪౬౩, ౨౪౬౪, ౨౪౬౫, ౨౪౬౬, ౨౪౬౭, ౨౪౬౮, ౨౪౬౯, ౨౪౭౦, ౨౪౭౧, ౨౪౭౨, ౨౪౭౩, ౨౪౭౪, ౨౪౭౫, ౨౪౭౬, ౨౪౭౭, ౨౪౭౮, ౨౪౭౯, ౨౪౮౦, ౨౪౮౧, ౨౪౮౨, ౨౪౮౩, ౨౪౮౪, ౨౪౮౫, ౨౪౮౬, ౨౪౮౭, ౨౪౮౮, ౨౪౮౯, ౨౪౯౦, ౨౪౯౧, ౨౪౯౨, ౨౪౯౩, ౨౪౯౪, ౨౪౯౫, ౨౪౯౬, ౨౪౯౭, ౨౪౯౮, ౨౪౯౯, ౨౫౦౦, ౨౫౦౧, ౨౫౦౨, ౨౫౦౩, ౨౫౦౪, ౨౫౦౫, ౨౫౦౬, ౨౫౦౭, ౨౫౦౮, ౨౫౦౯, ౨౫౧౦, ౨౫౧౧, ౨౫౧౨, ౨౫౧౩, ౨౫౧౪, ౨౫౧౫, ౨౫౧౬, ౨౫౧౭, ౨౫౧౮, ౨౫౧౯, ౨౫౨౦, ౨౫౨౧, ౨౫౨౨, ౨౫౨౩, ౨౫౨౪, ౨౫౨౫, ౨౫౨౬, ౨౫౨౭, ౨౫౨౮, ౨౫౨౯, ౨౫౩౦, ౨౫౩౧, ౨౫౩౨, ౨౫౩౩, ౨౫౩౪, ౨౫౩౫, ౨౫౩౬, ౨౫౩౭, ౨౫౩౮, ౨౫౩౯, ౨౫౪౦, ౨౫౪౧, ౨౫౪౨, ౨౫౪౩, ౨౫౪౪, ౨౫౪౫, ౨౫౪౬, ౨౫౪౭, ౨౫౪౮, ౨౫౪౯, ౨౫౫౦, ౨౫౫౧, ౨౫౫౨, ౨౫౫౩, ౨౫౫౪, ౨౫౫౫, ౨౫౫౬, ౨౫౫౭, ౨౫౫౮, ౨౫౫౯, ౨౫౬౦, ౨౫౬౧, ౨౫౬౨, ౨౫౬౩, ౨౫౬౪, ౨౫౬౫, ౨౫౬౬, ౨౫౬౭, ౨౫౬౮, ౨౫౬౯, ౨౫౭౦, ౨౫౭౧, ౨౫౭౨, ౨౫౭౩, ౨౫౭౪, ౨౫౭౫, ౨౫౭౬, ౨౫౭౭, ౨౫౭౮, ౨౫౭౯, ౨౫౮౦, ౨౫౮౧, ౨౫౮౨, ౨౫౮౩, ౨౫౮౪, ౨౫౮౫, ౨౫౮౬, ౨౫౮౭, ౨౫౮౮, ౨౫౮౯, ౨౫౯౦, ౨౫౯౧, ౨౫౯౨, ౨౫౯౩, ౨౫౯౪, ౨౫౯౫, ౨౫౯౬, ౨౫౯౭, ౨౫౯౮, ౨౫౯౯, ౨౬౦౦, ౨౬౦౧, ౨౬౦౨, ౨౬౦౩, ౨౬౦౪, ౨౬౦౫, ౨౬౦౬, ౨౬౦౭, ౨౬౦౮, ౨౬౦౯, ౨౬౧౦, ౨౬౧౧, ౨౬౧౨, ౨౬౧౩, ౨౬౧౪, ౨౬౧౫, ౨౬౧౬, ౨౬౧౭, ౨౬౧౮, ౨౬౧౯, ౨౬౨౦, ౨౬౨౧, ౨౬౨౨, ౨౬౨౩, ౨౬౨౪, ౨౬౨౫, ౨౬౨౬, ౨౬౨౭, ౨౬౨౮, ౨౬౨౯, ౨౬౩౦, ౨౬౩౧, ౨౬౩౨, ౨౬౩౩, ౨౬౩౪, ౨౬౩౫, ౨౬౩౬, ౨౬౩౭, ౨౬౩౮, ౨౬౩౯, ౨౬౪౦, ౨౬౪౧, ౨౬౪౨, ౨౬౪౩, ౨౬౪౪, ౨౬౪౫, ౨౬౪౬, ౨౬౪౭, ౨౬౪౮, ౨౬౪౯, ౨౬౫౦, ౨౬౫౧, ౨౬౫౨, ౨౬౫౩, ౨౬౫౪, ౨౬౫౫, ౨౬౫౬, ౨౬౫౭, ౨౬౫౮, ౨౬౫౯, ౨౬౬౦, ౨౬౬౧, ౨౬౬౨, ౨౬౬౩, ౨౬౬౪, ౨౬౬౫, ౨౬౬౬, ౨౬౬౭, ౨౬౬౮, ౨౬౬౯, ౨౬౭౦, ౨౬౭౧, ౨౬౭౨, ౨౬౭౩, ౨౬౭౪, ౨౬౭౫, ౨౬౭౬, ౨౬౭౭, ౨౬౭౮, ౨౬౭౯, ౨౬౮౦, ౨౬౮౧, ౨౬౮౨, ౨౬౮౩, ౨౬౮౪, ౨౬౮౫, ౨౬౮౬, ౨౬౮౭, ౨౬౮౮, ౨౬౮౯, ౨౬౯౦, ౨౬౯౧, ౨౬౯౨, ౨౬౯౩, ౨౬౯౪, ౨౬౯౫, ౨౬౯౬, ౨౬౯౭, ౨౬౯౮, ౨౬౯౯, ౨౭౦౦, ౨౭౦౧, ౨౭౦౨, ౨౭౦౩, ౨౭౦౪, ౨౭౦౫, ౨౭౦౬, ౨౭౦౭, ౨౭౦౮, ౨౭౦౯, ౨౭౧౦, ౨౭౧౧, ౨౭౧౨, ౨౭౧౩, ౨౭౧౪, ౨౭౧౫, ౨౭౧౬, ౨౭౧౭, ౨౭౧౮, ౨౭౧౯, ౨౭౨౦, ౨౭౨౧, ౨౭౨౨, ౨౭౨౩, ౨౭౨౪, ౨౭౨౫, ౨౭౨౬, ౨౭౨౭, ౨౭౨౮, ౨౭౨౯, ౨౭౩౦, ౨౭౩౧, ౨౭౩౨, ౨౭౩౩, ౨౭౩౪, ౨౭౩౫, ౨౭౩౬, ౨౭౩౭, ౨౭౩౮, ౨౭౩౯, ౨౭౪౦, ౨౭౪౧, ౨౭౪౨, ౨౭౪౩, ౨౭౪౪, ౨౭౪౫, ౨౭౪౬, ౨౭౪౭, ౨౭౪౮, ౨౭౪౯, ౨౭౫౦, ౨౭౫౧, ౨౭౫౨, ౨౭౫౩, ౨౭౫౪, ౨౭౫౫, ౨౭౫౬, ౨౭౫౭, ౨౭౫౮, ౨౭౫౯, ౨౭౬౦, ౨౭౬౧, ౨౭౬౨, ౨౭౬౩, ౨౭౬౪, ౨౭౬౫, ౨౭౬౬, ౨౭౬౭, ౨౭౬౮, ౨౭౬౯, ౨౭౭౦, ౨౭౭౧, ౨౭౭౨, ౨౭౭౩, ౨౭౭౪, ౨౭౭౫, ౨౭౭౬, ౨౭౭౭, ౨౭౭౮, ౨౭౭౯, ౨౭౮౦, ౨౭౮౧, ౨౭౮౨, ౨౭౮౩, ౨౭౮౪, ౨౭౮౫, ౨౭౮౬, ౨౭౮౭, ౨౭౮౮, ౨౭౮౯, ౨౭౯౦, ౨౭౯౧, ౨౭౯౨, ౨౭౯౩, ౨౭౯౪, ౨౭౯౫, ౨౭౯౬, ౨౭౯౭, ౨౭౯౮, ౨౭౯౯, ౨౮౦౦, ౨౮౦౧, ౨౮౦౨, ౨౮౦౩, ౨౮౦౪, ౨౮౦౫, ౨౮౦౬, ౨౮౦౭, ౨౮౦౮, ౨౮౦౯, ౨౮౧౦, ౨౮౧౧, ౨౮౧౨, ౨౮౧౩, ౨౮౧౪, ౨౮౧౫, ౨౮౧౬, ౨౮౧౭, ౨౮౧౮, ౨౮౧౯, ౨౮౨౦, ౨౮౨౧, ౨౮౨౨, ౨౮౨౩, ౨౮౨౪, ౨౮౨౫, ౨౮౨౬, ౨౮౨౭, ౨౮౨౮, ౨౮౨౯, ౨౮౩౦, ౨౮౩౧, ౨౮౩౨, ౨౮౩౩, ౨౮౩౪, ౨౮౩౫, ౨౮౩౬, ౨౮౩౭, ౨౮౩౮, ౨౮౩౯, ౨౮౪౦, ౨౮౪౧, ౨౮౪౨, ౨౮౪౩, ౨౮౪౪, ౨౮౪౫, ౨౮౪౬, ౨౮౪౭, ౨౮౪౮, ౨౮౪౯, ౨౮౫౦, ౨౮౫౧, ౨౮౫౨, ౨౮౫౩, ౨౮౫౪, ౨౮౫౫, ౨౮౫౬, ౨౮౫౭, ౨౮౫౮, ౨౮౫౯, ౨౮౬౦, ౨౮౬౧, ౨౮౬౨, ౨౮౬౩, ౨౮౬౪, ౨౮౬౫, ౨౮౬౬, ౨౮౬౭, ౨౮౬౮, ౨౮౬౯, ౨౮౭౦, ౨౮౭౧, ౨౮౭౨, ౨౮౭౩, ౨౮౭౪, ౨౮౭౫, ౨౮౭౬, ౨౮౭౭, ౨౮౭౮, ౨౮౭౯, ౨౮౮౦, ౨౮౮౧, ౨౮౮౨,